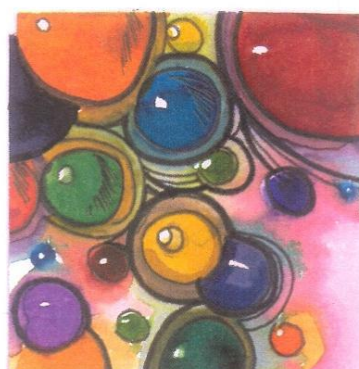
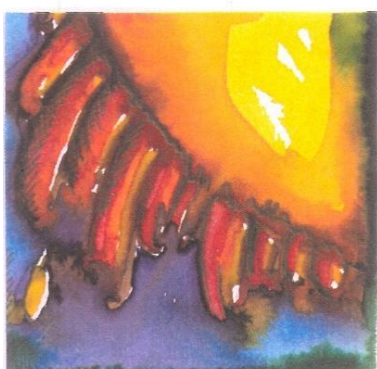
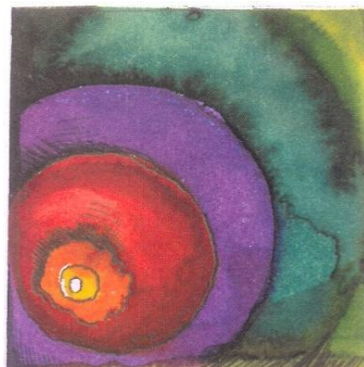
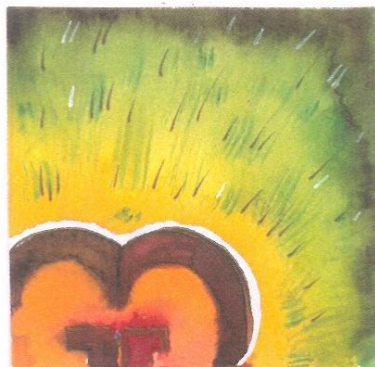
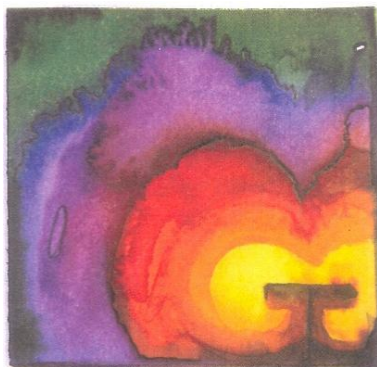
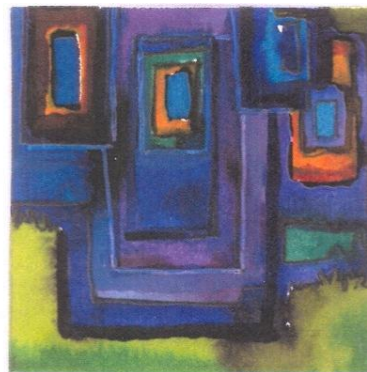

Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA**

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy a ŠVP	5
2.1. Charakteristika školy	5
2.1.1 Velikost školy	5
2.1.2 Materiální a technické vybavení školy	5
2.1.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.1.4 Dlouhodobé projekty	7
2.1.5 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	7
2.2. Charakteristika ŠVP	8
2.2.1 Zaměření školy	8
2.2.2 Profil absolventa	8
2.2.3 Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky.....	9
2.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie	9
2.2.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
2.2.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	11
4. Učební osnovy	16
4.1. Jazyk a jazyková komunikace.....	16
4.1.1 Český jazyk a literatura.....	16
4.1.2 Anglický jazyk.....	27
4.1.3 Další cizí jazyk.....	41
4.1.3.1 Francouzský jazyk	41
4.1.3.2 Německý jazyk.....	50
4.1.3.3 Ruský jazyk.....	56
4.1.3.4 Španělský jazyk.....	66
4.2 Matematika a její aplikace.....	72
4.2.1 Matematika.....	72
4.3 Informatika	91
4.3.1 Informatika	91
4.4. Člověk a společnost.....	104
4.4.1 Dějepis	104
4.4.2 Občanská výchova	115
4.5 Člověk a příroda	140
4.5.1 Fyzika	141
4.5.2 Chemie	160
4.5.3 Biologie	171
4.5.4 Zeměpis.....	179
4.6 Umění a kultura	185
4.6.1 Hudební výchova	185
4.6.2 Výtvarná výchova	209
4.7 Člověk a zdraví	226
4.7.1 Výchova ke zdraví.....	226
4.7.2 Tělesná výchova	235
4.8 Člověk a svět práce.....	239
4.8.1 Člověk a svět práce	239
5. Školní projekty.....	251

5.1 Adaptační pobyt.....	251
5.2 Klimatický pobyt	251
5.3 Den Země.....	251
5.4 Den jazyků	252
5.5 Školní akademie a Vánoční koncert.....	252
6. Hodnocení žáků	253
6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků.....	253
6.1.1 Způsoby hodnocení žáků	253
6.1.2 Kritéria hodnocení.....	253
7. Doplnující vzdělávací obory	254
7.1 Dramatická výchova	254
7.2 Etická výchova.....	254
8.3 Taneční a pohybová výchova	255
8. Přílohy	256
Příloha č. 1 Pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků	256
Příloha č. 2 Průřezová témata	263

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia
(Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium)

Motivační název

„Řekni mi, a já zapomenu. Ukaž mi, a já si zapamatuji. Nech mne to dělat, a já pochopím.“
(čínské přísloví)

Předkladatel:

název školy Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace

REDIZO 600017451

IČ 00842745

adresa školy Františka Hajdy 1429/34, 700 30 Ostrava–Hrabůvka

ředitelka Mgr. Šárka Staníčková

kontakty

telefon 596 711 829

e-mail kancelar@ghrabuvka.cz

www www.ghrabuvka.cz

Fax 597 579 090

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj
28. října 117, 702 18 Ostrava
tel.: 595 622 222

Účinnost poslední úpravy ŠVP

1. 9. 2021

.....
Mgr. Šárka Staníčková
ředitelka školy

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

2.1.1 Velikost školy

Dle zřizovací listiny má naše gymnázium kapacitu 670 žáků, od školního roku 2005/2006 máme dvacet tříd – šestnáct tříd osmiletého studia a čtyři třídy čtyřletého studia.

Převážná většina žáků jsou děti z okolního sídliště. Některé děti ovšem dojíždějí na naši školu i ze vzdálenějších míst. V posledních letech stále častěji vzděláváme i děti cizích státních příslušníků. Spolupracujeme rovněž na projektech výměny zahraničních studentů.

Cílem našeho snažení je vytvoření přátelského a bezpečného prostředí, příznivého sociálního klimatu, podmínek pro zdravé učení, to vše propojeno s každodenním životem.

Posilujeme vzájemnou úctu, spolupráci a respekt mezi vedením školy, učiteli, žáky a zákonnými zástupci.

2.1.2 Materiální a technické vybavení školy

Gymnázium je zřízeno jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Bylo zařazeno do sítě škol Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, a to dne 1. 2. 1999 pod č.j. 11437/99-21. **Za posledních 10 let se nám díky evropským fondům podařilo vytvořit z našeho gymnázia špičkově vybavenou školu. Vždy při tom bereme ohled na potřeby žáků a učitelů, kvalitu, funkčnost a estetičnost každé změny.**

Každá učebna na škole je vybavena stavitelným nábytkem, funkčním zařízením, dataprojektorem a počítačem. K výuce dále slouží speciální posluchárny pro výuku chemie, biologie a fyziky. K výuce těchto předmětů slouží i špičkově vybavené laboratoře. K výuce jazyků jsou určeny malé učebny pro cca 16 osob s upravenou akustikou, počítači, dataprojektory a bohatým obrazovým materiálem. Kromě toho od 1. 9. 2020 máme k dispozici konferenční místnost s kapacitou 100 míst pro pořádání soutěží, konferencí, školních i mimoškolních akcí, vybavenou profesionálním ozvučením, zatemněním a klimatizací.

Pro výuku hudební a výtvarné výchovy máme k dispozici učebny vybavené speciálním nábytkem, keramickou pecí a hrnčířským kruhem.

Žáci mají k uložení osobních věcí k dispozici moderní šatní skříňku. Ve škole jsou pro žáky k odpočinku odpočinkové zóny se sedacími vaky, bufetem a v případě hezkého počasí mohou využít venkovní prostor vybavený lavičkami, odpadkovými koši k třídění odpadu.

Mezi chloubu našeho gymnázia patří špičkově vybavená školní knihovna, kde jsou k dispozici nejen díla klasické literatury, ale také literatura současná.

Od roku 2008 je naše škola bezbariérová.

Nejen pro výuku informatiky máme k dispozici:

- 3 počítačové učebny,
- multifunkční tiskárna (skener, kopírka, barevná tiskárna),
- notebooky k zapůjčení pro distanční výuku,
- micro: bit pro výuku programování,
- 3D tiskárna,
- Software: Google Workspace, Microsoft Office licence.

Všechny počítače jsou připojeny k internetu, mimo třídy zajišťuje připojení v celé škole wi-fi síť.

V posledních letech se nám podařilo rovněž zmodernizovat zázemí pedagogů. Všechny kabinety byly vybaveny moderním nábytkem. Zlepšilo se i materiální technické vybavení pro pedagogy:

- *každý učitel vlastní pracovní stanici,*
- *každý třídní učitel je navíc vybaven služebním notebookem,*
- *možnost zapůjčení notebooků pro účely distanční výuky,*
- *při distanční výuce jsou 3 učebny vybaveny potřebným hardwarem (sluchátka, mikrofon, kamera),*
- *4 sdílené multifunkční tiskárny,*
- *Software: Google Workspace, Microsoft Office licence.*

Ke zjednodušení a urychlení práce nejen pedagogických, ale i nepedagogických pracovníků, máme k dispozici Informační systém školy, který nám umožňuje řešit dálkově:

- správa plateb,
- knihovnický systém,
- cestovní příkazy,
- správa majetku gymnázia,
- objednávky,
- sklad učebnic,
- evidence šatních skříněk,
- úkoly
- pronájem tělocvičen.

Jedno negativum naše škola bezpochyby má. Absence venkovního sportovního areálu. Finanční dotaci máme přislíbeny na rok 2022. Pak už bude zbývat jen modernizace obou tělocvičen a posilovny.

2.1.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor (cca 46 členů) je stabilizován jak početně, tak po stránce odborné. Kvalifikovanost našich pedagogů je 100 %.

Vedení školy tvoří ředitelka školy, statutární zástupce ředitelky a zástupce ředitelky.

Vyučující pracují v předmětových komisích, každá z nich má svého garanta.

O počítačovou síť se stará jeden správce sítě na plný úvazek. Jeden vyučující pracuje jako metodik ICT.

Ve škole pracuje také koordinátor environmentální výchovy, který úzce spolupracuje se všemi předmětovými komisemi.

Od školního roku 2006/2007 se nám podařilo vytvořit školní poradenské pracoviště. Tvoří ho školní psycholog, výchovný poradce, dva školní metodici prevence.

Celý pedagogický sbor je vybaven patřičnými profesními dovednostmi-komunikativnost směrem k žákům, zákonným zástupcům i ostatním pedagogům. Během let se podařilo vytvořit nejen dobře fungující pedagogický sbor, ale tým lidí, kteří jsou schopni spolupracovat, vzdělávat se, vzájemně si pomáhat, motivovat žáky i své kolegy k dalším činnostem.

2.1.4 Dlouhodobé projekty

Škola získává finanční prostředky nejen ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele, ale také díky projektům, zejména Evropské unie.

Pro třídní kolektivy připravujeme **adaptační pobyty** (primy), **lyžařské kurzy** (sekundy), **klimatické pobyty** (primy, tercié), tematické exkurze, návštěvy kulturních akcí, řadu soutěží a projektů (Den Země, charitativní sbírky, literární soutěž, oborové olympiády)

2.1.5 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče jsou nejen informováni o prospěchu a docházce žáků prostřednictvím systému Bakalář, ale jsou pravidelně informováni i o činnosti školy. Do celé řady aktivit se rodiče také zapojují. Čtyřikrát ročně informujeme rodiče na třídních schůzkách. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícími. Každoročně realizujeme setkání rodičů s pracovníky ŠPP. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici.

Školská rada

V souladu s §167 a §168 zákona č. 561/2004 Sb. a se Zásadami zřizování školských rad při základních, středních a vyšších odborných školách pracuje i u nás od 1. 9. 2005 školská rada, která schvaluje výroční zprávu o činnosti školy a Školní řád. Školská rada se vyjadřuje k rozpočtu školy a k návrhu změn a doplnění školního vzdělávacího programu.

Školská rada je doplňována průběžně doplňkovými volbami v souladu se zákonem.

Školní program pedagogicko-psychologického poradenství

Na základě Koncepce poradenských služeb poskytovaných ve škole přijaté MŠMT pod č.j. 27 317/2004 jsme na naší škole vypracovali Školní program pedagogicko-psychologického poradenství na Gymnáziu, Ostrava – Hrabůvka, příspěvková organizace.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovným poradcem, školními metodiky prevence a školním psychologem ve spolupráci s třídními učiteli. Celý tým pak poskytuje metodickou a konzultační podporu učitelům, žákům a jejich rodičům.

Výchovné poradenství

Z průběžných úkolů výchovný poradce na nižším gymnáziu věnuje nejvíce pozornosti:

- skupinové a individuální práci se žáky i jejich rodiči;
- depistáži problémových žáků a řešení jejich problémů dle potřeby s pracovníky PPP;
- screening a evidence nadaných žáků
- spolupráci se školním metodikem prevence a školním psychologem;
- konzultacím s třídními učiteli, řešení problémů tříd jako celků.

Školní metodik prevence

Činnost školního metodika prevence je vymezena převážně těmito okruhy rizikových projevů chování: drogy, rizikové chování v dopravě, poruchy příjmu potravy, alkohol, CAN – syndrom týraného dítěte, šikana, kyberšikana, homofobie, extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, vandalismus, záškoláctví, krádeže, tabák; a zároveň jsou brány v potaz jakékoliv jiné aktuální projevy rizikového chování. Některé negativní projevy chování jsou ošetřeny i školním řádem. Školní metodik prevence pracuje s žáky školy, s rodiči i s pedagogy školy.

Školní psycholog

Školní psycholog vykonává činnosti konzultační, poradenské, diagnostické, metodické a informační, pracuje se žáky, pedagogy i rodiči. Rozsah diagnostické činnosti je limitován užitím testů a jiných diagnostických materiálů, které má ve škole k dispozici.

Pomáhá s depistáží žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Spolupracuje s výchovnými poradci v péči o integrované žáky, v oblasti prevence školního neúspěchu a seznamuje žáky s technikami a hygienou učení.

Spolupracuje se školním metodikem prevence při prevenci a řešení zneužívání drog a jiných sociálně patologických jevů.

Nabízí individuální konzultace pro žáky s osobními či rodinnými problémy.

Spolupracuje s třídami jako kolektivy a třídními učiteli, poskytuje jim metodickou pomoc.

Napomáhá spolupráci a porozumění mezi třídou a třídním učitelem.

Konzultuje se zákonnými zástupci výukové a výchovné problémy dětí.

Dokumentaci o svých činnostech vede v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů. Školní psycholog spolupracuje se specializovanými školskými a dalšími poradenskými zařízeními, zejména s pedagogicko-psychologickými poradnami, dále se zařízeními a institucemi zdravotnickými a sociálními, s orgány státními i nestátními, s organizacemi péče o děti a mládež apod.

Účastní se adaptačních a klimatických pobytů.

Studentská rada

V souladu s §21 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, mají žáci možnost pracovat ve studentské radě. Studentská rada je nezávislý samosprávný orgán, který se skládá z volených zástupců žáků jednotlivých tříd.

Studentská rada se řídí Statutem studentské rady, který podepisuje předseda studentské rady s ředitelem gymnázia na každý školní rok.

2.2. Charakteristika ŠVP

2.2.1 Zaměření školy

Naše gymnázium připravuje žáky ve čtyřletém i osmiletém všeobecném vzdělávacím programu především k dalšímu studiu na vysoké škole, výjimečně k dalšímu pomaturitnímu studiu.

Z cizích jazyků studují všichni žáci od primy povinně angličtinu, druhý cizí jazyk si mohou od tercie zvolit z nabídky-jazyk francouzský, německý, ruský, španělský.

2.2.2 Profil absolventa

Absolvent nižšího stupně gymnázia:

- Je motivován pro další studium na našem gymnáziu
- Zvládá základní učivo dané ŠVP tak, aby je byl schopen aplikovat nejen ve škole, ale i v běžných denních situacích a uplatnit je také napříč předměty
- Získané znalosti je schopen propojit do širších celků, uvádět do souvislostí, logicky vyvozovat další poznatky, volit různá řešení, samostatně řešit problémy a kultivovaně se vyjadřovat v psané i mluvené formě

- Zvládá práci s textem, informačními médii a komunikační technikou, stejně tak práci s různými laboratorními pomůckami a digitální technikou
- V běžných komunikačních situacích je schopen domluvit se ve dvou cizích jazycích
- Umí se vypořádat s neúspěchem a překonávat překážky, umí vyslovit i přijmout kritiku, stejně tak i pochvalu
- Rozumí základním principům našich zákonů a společenských norem a je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo ni
- Je sociálně empatický, zapojuje se do charitativních akcí, pomoc jiným mu je blízká, chová se odpovědně v krizových situacích, je schopen je analyzovat a jednat. Umí předcházet rizikovému chování.
- Angažuje se pro školu, zapojuje se do akcí školy, vnímá reprezentaci školy a účast v soutěžích nejen jako možnost porovnat své schopnosti s jinými, ale také jako možnost šířit dobré jméno gymnázia.
- Cíleně vzhledem k svým zájmům a osobnostním rysům si volí kroužky a rozvíjí svou osobnost i nepovinnými akcemi školy.

2.2.3 Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky

Obecná pravidla pro přijímání žáků do nižšího stupně osmiletého gymnázia jsou dána §60 odst.4 a § 61 zák. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, a prováděcími předpisy o organizaci přijímacího řízení, vždy v aktuálním znění. To znamená, že jsou stanovena tři základní kritéria přijímacího řízení:

- a) zohlednění studijního průměru za poslední dva ročníky základní školy,
- b) vykonání testů z matematiky a českého jazyka,
- c) zohlednění dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče (účast ve vyšších než školních kolech předmětových soutěží a olympiád).

Organizace maturitní zkoušky

Se řídí aktuálním zněním zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona a příslušné vyhlášky v aktuálním znění.

2.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, jimiž naše škola utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků, odpovídají koncepci školy i skutečnosti, že na naši školu přicházejí kvalitní žáci i žáci s mimořádným nadáním. V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k celkovému rozvoji osobnosti, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů

rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Učíme je propojovat získané poznatky do širších celků. Žáky podněcujeme k hledání a formulování problémů. Umožňujeme jim navrhnout a porovnávat různá řešení, pracovat v menších skupinách, motivujeme žáky s problémovými úlohami z praktického života. Žákům jsou předkládány takové úkoly jejichž

řešení vyžaduje znalosti z více vzdělávacích oblastí, a tudíž i více přístupů k řešení. Učitelé podporují řešení problémů s mezioborovým přesahem, žáci pracují na organizaci mezioborových projektů. Navíc vedeme žáky k argumentaci podložené fakty. Kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, denním tiskem a odbornými časopisy, internetem, praktickými pokusy, laboratorními cvičeními, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení

rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Vedeme žáky k samostatné práci s informacemi (vyhledávání, zpracování, vyhodnocování různých zdrojů). Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků. Klademe důraz na metodu postupných kroků (od jednoduššího ke složitějšímu).

Kompetence komunikativní

rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů. Umožňujeme žákům ústní i písemnou formu prezentace jejich prací v rámci třídy i celé školy. Škola umožňuje žákům přístup na internet a pravidelné prezentace na internetu. Do vyučování zařazujeme diskuze, besedy, kolokvia a diskusní kroužky. Vyučování cizích jazyků je například důležitý prostředek pro mezinárodní spolupráci škol. Pořádáme zahraniční poznávací pobyty. Učitelé společně s žáky připravují setkání s různými osobnostmi společenského a politického života.

Kompetence sociální a personální

budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (studentská rada). V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role. Do výuky zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (ohleduplnost, úcta, spolupráce), ale zároveň je učíme individuální odpovědnosti za svou práci. Posilujeme sebevědomí a sebedůvěru žáka. Zároveň posilujeme samostatné a zodpovědné chování žáků při organizování různých činností a akcí školního, ale i mimoškolního charakteru (akce kulturní, společenské, sportovní, soutěže apod.).

Kompetence občanské

rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Zařazujeme do výuky návštěvu různých institucí (soudy, parlament). Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Žáky vedeme k toleranci vůči jiným kulturám (začleňování žáků z jiných, často exotických zemí, spolupráce s nadací Člověk v tísni). Mimo jiné k tomuto je využívána spolupráce se školami v zahraničí. Žáci spolurozhodují o různých otázkách chodu školy (výzdoba tříd, skladba volitelných předmětů, organizace školních akcí). Naše škola zapojuje žáky do činností občanských sdružení (charitativní sbírky nemocným a postiženým, pomoc lidem bez domova).

Kompetence pracovní

u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Zadáváním a plněním úkolů učíme žáky odpovědnosti, pravidelnosti, organizaci času a práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí. Motivujeme a vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání. Učitelé vyžadují, aby žáci při pracovních činnostech dodržovali vymezená pravidla týkající se práce s digitální a laboratorní technikou a zásady bezpečnosti práce, včetně první pomoci.

Kompetence digitální

U žáků rozvíjíme ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; žák je dokáže využívat při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně se rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. Dále učíme žáka získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu žák umí volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Rozvíjíme u žáků schopnost pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání. Vedeme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

2.2.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání těchto žáků upravuje jednak zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a dále pak navazující vyhlášky v platném znění.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření uvedených ve školském zákoně (5 stupňů). Podpůrná opatření 1. stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě **plánu pedagogické podpory** (PLPP). Podpůrná opatření 2-5 stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených vyhláškou) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. IVP i PPP je součástí dokumentace žáka.

PLPP i IVP zpracovává školní psycholog na žádosti podané zletilým žákem, případně zákonnými zástupci nezletilého žáka.

2.2.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání těchto žáků upravuje jednak školský zákon, ale také prováděcí předpisy vždy v aktuálním znění.

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků vycházíme důsledně z principu individualizace a vnitřní diferenciaci. Samotná identifikace nadaného žáka vyžaduje spolupráci rodičů, třídního učitele, učitelů jednotlivých předmětů, výchovného poradce, školního psychologa a potvrzení příslušným školským poradenským zařízením.

S nadanými lze efektivně pracovat i v běžné třídě. Podmínkou jsou správné pedagogicko-organizační úpravy:

- plán pedagogické podpory případně individuální vzdělávací plány,
- doplnění, prohloubení a rozšíření vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech,
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky.

Dle individuálních doporučení PPP lze přistoupit i k urychlení (akceleraci), která umožní dítěti učit se na úrovni vyšší, než mu náleží podle věku (ročníku), ředitel může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku s podmínkou vykonání zkoušky před komisí.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP

Plán pedagogické podpory (PLPP)

- PLPP vytváří škola, pokud žák potřebuje minimální úpravu metod, organizace a hodnocení ve vzdělávání.
- PLPP je interním dokumentem školy, který pomáhá zajistit vzdělávací potřeby žáka, vychází ze ŠVP a není součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Pokud žádá o PLPP zákonný zástupce nezletilého žáka (či zletilý žák) ze zdravotních důvodů, doloží vyjádření lékaře. Pokud žádá o PLPP zákonný zástupce nezletilého žáka (či zletilý žák) z důvodu zvýšené absence v souvislosti se zájmovou činností (např. sport na vrcholové úrovni), doloží potvrzení zastřešující organizace.
- PLPP vytváří pracovník školního poradenského pracoviště (školní psycholog či výchovný poradce) na ústní žádost zákonného zástupce nezletilého žáka (či zletilého žáka), ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími žáka. PLPP obsahuje identifikační údaje žáka, údaje o pedagogických pracovnících, kteří se na vzdělávání žáka podílejí, jméno pedagogického pracovníka školního poradenského pracoviště, se kterým žák (či jeho zákonný zástupce) spolupracuje při zajištění vzdělávacích potřeb žáka. Dále PLPP obsahuje zejména informace o poskytovaných podpůrných opatřeních (jako jsou úpravy obsahu, metod a organizace vzdělávání a úpravy hodnocení žáka).
- Realizace PLPP probíhá ve všech oblastech vzdělávání, které PLPP zahrnuje. Pedagogický pracovník ŠPP (školního poradenského pracoviště) seznámí s PLPP všechny vyučující žáka, všichni zmínění potvrdí tuto skutečnost svým podpisem. S obsahem PLPP pedagogický pracovník ŠPP či třídní učitel seznámí zákonného zástupce nezletilého žáka.
- Nejméně 1x ročně (po 3 měsících od vyhotovení PLPP) je plnění PLPP konzultováno a vyhodnocováno s vyučujícími žáka (případně i žákem a jeho zákonným zástupcem). Změny v PLPP může iniciovat žák či jeho zákonný zástupce, jednotliví vyučující či pedagogický pracovník ŠPP.

- Pokud k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně (v rámci PLPP), doporučí škola využití poradenské podpory ŠPZ pro posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

- IVP vytváří škola na základě žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka a doporučení školského poradenského zařízení. Ve středním vzdělání může ředitelka školy povolit IVP i bez doporučení školského poradenského zařízení (z jiných závažných důvodů).
- IVP je závazným dokumentem, který pomáhá zajistit speciální vzdělávací potřeby žáka, vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- IVP vytváří pracovník školního poradenského pracoviště (školní psycholog či výchovný poradce) ve spolupráci s třídním učitelem, ostatními vyučujícími žáka, zákonným zástupcem žáka (či zletilým žákem) a pracovníkem ŠPZ na základě doporučení ŠPZ a v souladu se ŠVP.
- IVP obsahuje identifikační údaje žáka, údaje o pedagogických pracovnících, kteří se na vzdělávání žáka podílejí, jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Dále IVP obsahuje zejména informace o poskytovaných podpůrných opatřeních (jako jsou úpravy obsahu, metod a organizace vzdělávání a úpravy hodnocení žáka).
- Realizace IVP probíhá ve všech oblastech vzdělávání, které IVP zahrnuje. Pedagogický pracovník ŠPP (školního poradenského pracoviště) seznámí s IVP všechny vyučující žáka i jeho zákonného zástupce (případně zletilého žáka), všichni zmínění potvrdí tuto skutečnost svým podpisem.
- nejméně 1x ročně je plnění IVP konzultováno a vyhodnocováno s pedagogickým pracovníkem ŠPZ. Změny v IVP mohou iniciovat všichni aktéři (žák či jeho zákonný zástupce, jednotliví vyučující či pedagogický pracovník ŠPP), vždy se tak děje po konzultaci s příslušným pedagogickým pracovníkem ŠPZ a po seznámení všech aktérů. Dle potřeby a po předchozí domluvě je možné realizaci IVP konzultovat v průběhu celého školního roku.

3. Učební plán

Vzdělávací oblasti (obory)	prima	sekunda	tercie	kvarta	ŠUP	RUP
Jazyk a jazyková komunikace					38	27
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	15
Anglický jazyk	5	4	4	3	16	12
Další cizí jazyk					6	6
Francouzský jazyk	0	0	3	3	6	
Německý jazyk	0	0	3	3	6	
Ruský jazyk	0	0	3	3	6	
Španělský jazyk	0	0	3	3	6	
Matematika a její aplikace					18	15
Matematika	5	4	5	4	18	
Informatika					6	4
Informatika	1	1	2	2	6	
Člověk a společnost					12	10
Dějepis	2	2	2	2	8	
Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda					25	20
Fyzika	1	2	2	2	7	
Chemie	0	1	2	2	5	
Biologie	2	2	2	1	7	
Zeměpis	2	2	0	2	6	
Umění a kultura					10	9
Hudební výchova	1	1	1	1	4	
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví					10	10
Výchova ke zdraví	0	1	0	0	1	
Tělesná výchova	3	2	2	2	9	
Člověk a svět práce					4	3
Člověk a svět práce	0	1	1	1	4	
Disponibilní časová dotace						18
Celkem v ročníku	29	30	32	31	122	122

1. V každém ročníku se může jedna hodina matematiky a jazyka českého dělit na skupiny.
2. V rámci výuky cizích jazyků se třída dělí na skupiny ve všech hodinách tak, že připadají průměrně dvě skupiny na třídu.
3. První cizí jazyk se vyučuje od primy.
4. O tom, který druhý cizí jazyk bude zaveden, rozhoduje ředitelka školy na základě zájmu žáků a možností školy.
5. Fyzika může být v primě dělena na dvě skupiny.
6. Na výuku **informatiky** se třída dělí na skupiny tak, že připadají průměrně dvě skupiny na třídu.
7. Estetická výchova zahrnuje výchovu hudební a výtvarnou. Třída se vždy dělí na skupiny tak, že připadají průměrně dvě skupiny na třídu.
8. V rámci tělesné výchovy škola organizuje v sekundě týdenní lyžařský výcvikový kurz.
9. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se realizuje v předmětu Svět práce. V sekundě se realizuje tematický okruh Práce s laboratorní technikou, třída se dělí na skupiny tak, že připadají dvě skupiny na třídu. Výuka probíhá v laboratořích. V tercii a kvartě se vyučuje tematický okruh Svět práce.
10. O rozdělení disponibilních hodin rozhoduje ředitelka gymnázia po projednání v pedagogické radě školy.

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

4.1.1 Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v primě až kvartě víceletého gymnázia 4 hodiny týdně. Výuka jedné hodiny týdně může probíhat ve třídách dělených na skupiny.

Výuka probíhá většinou ve třídách. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při komunikační a slohové výchově. Dalším způsobem naplňování cílů vyučovacího předmětu jsou návštěvy knihoven, divadel, práce s knihou a texty na internetu, literární soutěže.

Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřizována i výuka gramatiky. Cílem jazykové výchovy je naučit studenty jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického citění, rozpoznání literárních hodnot od braku, podněcování studentů k četbě (aby jí dali přednost před televizními programy, videokazetami a počítačovými hrami).

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá různé varianty řešení
- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák zhodnotí navrhované řešení
- žák řeší vhodnou úlohu různými způsoby
- žák aplikuje poznatky v různých oblastech života
- žák samostatně řeší problémy

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence k učení

- žák řeší křížovky, osmisměrky, rébusy a šifrovaná sdělení
- žák pracuje s různými informačními zdroji, literaturou, tiskem, internetem
- žák vyhledává literaturu k danému tématu
- žák vyhledává informace v učebnici, v pracovním sešitě
- žák pracuje s krátkým textem dokumentu
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly

- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák samostatně kombinuje jednotlivé prvky ve vztahu k celku
- žák vytváří si a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák se aktivně zapojuje do řešení úkolů
- žák spolupracuje při vyučování
- žák rozumí čtenému textu
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává a třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence občanské

- žák reprezentuje školu na soutěžích
- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu
- žák odpovídá za vyřešené příklady z domácí přípravy

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Jazyk	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyslovuje spisovně česká a běžná cizí slova • žák samostatně pracuje s jazykovými příručkami • žák správně třídí slovní druhy • žák tvoří spisovné tvary slov a užívá je vědomě ve vhodné komunikační situaci • žák zvládá pravopis v písemném projevu • žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost a přízvuk</p> <p>seznámení s nejběžnějšími jazykovými příručkami</p> <p>určování slovních druhů a mluvnických významů ohebných slov; skloňování, časování a stupňování</p> <p>větné členy, souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět, věty jednočlenné a dvojčlenné</p> <p>pravopisná cvičení (shoda, základy interpunkce, základy psaní velkých písmen, koncovky podstatných a přídavných jmen, vyjmenovaná slova)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje významové vztahy větých členů ve větě jednoduché a v souvětí • žák vysvětlí pojem jazykovědy a vyjmenuje jednotlivé jazykovědné disciplíny 	rozvrstvení národního jazyka (jazyk spisovný a nespisovný, obecná čeština, postavení češtiny mezi slovanskými jazyky) jazykověda a její složky
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Multikulturalita	
Přesahy	
Z: Aj (prima): jednoduchá sdělení, základní vztahy, gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov Evv (prima): hudba a slovo	
Literatura	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje základní literární žánry a uvádí výrazné představitele jednotlivých žánrů • žák získává na základě četby vztah k přírodě • žák se orientuje v základních obdobích literární historie • žák získává na základě četby vztah k historii našeho národa • žák rozpozná rysy humoristické literatury • žák rozlišuje jednotlivé útvary lidové slovesnosti • žák rozlišuje realitu od fantazie a rozvíjí vlastní fantazii • žák správně používá základní pojmy literární teorie 	naš domov (literatura s národní tematikou) literatura s dobrodružnou a přírodní tematikou nevšední příběhy (fantasy) humoristická literatura útvary lidové slovesnosti základní pojmy literární teorie
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Do: Ov (prima): domov a rodina Evh (prima): lidový dvojhlas, hudba a slovo	
Z: Evv (prima): kresba, malba, grafika, Evh (prima): lidový dvojhlas, píseň a její hudební forma, hudba na jevišti D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk	
Sloh	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje jednotlivé druhy popisu a vytvoří smysluplný text • žák se seznámí s formálními náležitostmi dopisu a rozlišuje dopis veřejný a soukromý • žák samostatně vyplňuje tiskopisy a využívá získané informace v praxi • žák používá vhodné vyprávěcí prostředky v běžné komunikaci 	<p>popis a jeho druhy tiskopisy osobní a veřejný dopis, formální stránka dopisu vyprávěcí postup v každodenní komunikaci</p>
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Spolupráce a soutěživost	
Přesahy	
Do: Ov (prima): lidská setkání	
Z: Evv (prima): písmo	

sekunda

Jazyk	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • žák správně třídí slovní druhy • žák rozlišuje věty podle postoje mluvčího • žák rozlišuje významové vztahy větných členů ve větě jednoduché a v souvětí • žák zvládá pravopis v písemném projevu 	<p>slovní zásoba, způsoby jejího obohacování, stavba slova</p> <p>určování slovních druhů a mluvnických významů (skloňování, časování a stupňování)</p> <p>druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>druhy vět a souvětí</p> <p>pravopisná cvičení</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Multikulturalita</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace</p>	
Přesahy	
<p>Do: Aj (sekunda): slovní zásoba, tvoření slov, gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov</p> <p>Z: Evh (prima): lidový dvojhlas Aj (sekunda): jednoduchá sdělení, základní vztahy, gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov Evh (sekunda): lidová píseň D (sekunda): dějiny středověku Evv (sekunda): písmo</p>	
Literatura	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje základní literární žánry a uvádí výrazné představitele jednotlivých žánrů • žák získává na základě četby vztah k přírodě • žák se orientuje v základních obdobích literární historie 	<p>literatura s národní tematikou</p> <p>historie očima literatury</p> <p>humoristická literatura</p> <p>cestopisy</p> <p>sci-fi</p> <p>literatura se sportovní tematikou</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák získává na základě četby vztah k historii našeho národa • žák rozpozná rysy humoristické literatury • žák rozlišuje realitu od fantazie a rozvíjí vlastní fantazii • žák charakterizuje literaturu se sportovní tematikou • žák rozlišuje jednotlivé útvary lidové slovesnosti • žák správně používá základní pojmy literární teorie 	
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Etnický původ</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá</p>	
Přesahy	
<p>Do: Ov (sekunda): naše vlast Z (sekunda): obyvatelstvo světa</p> <p>Z: Evh (prima): lidový dvojhlas Evh (sekunda): lidová píseň D (sekunda): dějiny středověku Evv (sekunda): kresba, grafika, písmo</p>	
Sloh	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje jednotlivé druhy popisu a vytvoří smysluplný text • žák samostatně vyplňuje tiskopisy a využívá získané informace v praxi • žák používá vhodné vyprávěcí prostředky v běžné komunikaci • žák charakterizuje významné rysy osobnosti 	<p>popis a jeho druhy charakteristika tiskopisy vyprávěcí postupy v běžné komunikaci</p>
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kreativita
Komunikace

Přesahy

Do: Ov (sekunda): vnitřní svět člověka
Z: Aj (sekunda): tematické okruhy konverzační

tercie

Jazyk	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje ve způsobech obohacování slovní zásoby • žák ovládá pravopis a výslovnost přejatých slov • žák skloňuje obecná a vlastní jména přejatá a cizí • žák ovládá pravopis i/y , předpony s-, z-, v-, vz- v předponách • žák ovládá pravopis skupin bě/bje, vě/vje, mě/mně • žák určí věty hlavní a vedlejší v souvětí • žák určí významové poměry mezi souřadně spojenými větami a větnými členy • žák správně užívá interpunkci ve složitějších souvětích • žák určuje větné členy ve větách jednoduchých i souvětích • žák zařadí slovanské jazyky do systému jazyků • žák používá základní básnické prostředky 	<p>nauka o tvoření slov, slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis, význam slov</p> <p>skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, užití cizích vlastních jmen v textu</p> <p>slovesný vid</p> <p>pravopis</p> <p>skladba věty jednoduché a souvětí, druhy vedlejších vět</p> <p>významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami, souvětí souřadné a podřadné, spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí</p> <p>jazykové rozbory, složitější souvětí slovanské jazyky</p>
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Přesahy	
Do:	
Aj (tercie): slovní zásoba a tvoření slov, gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov	
Rj (tercie): azbuka	

Z: Evh (prima): lidový dvojhlas Rj (tercie): azbuka Aj (tercie): jednoduchá sdělení, základní vztahy, slovní zásoba a tvoření slov, gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov Druhý cizí jazyk (tercie): tematické okruhy D (tercie): novověk Evv (tercie): písmo	
Literatura	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zpracuje text formou výtahu a výpisků • žák používá základní básnické prostředky • žák vyjadřuje své názory, hodnotí jevy, argumentuje formou úvahy 	charakteristika literární postavy literatura a hudba jako druhy umění, literatura a dokument (deník, literatura faktu, memoáry, dopis) domov a svět v próze i poezii (cestopis, deník, dopis) antická literatura a její odraz v současné literatuře (mýty, báje, eposy, pověsti, antická tragédie) obraz středověku v literatuře (rytířský ideál, hrdinský epos, rytířský román) biblické příběhy (legendy, biblická vyprávění, pověsti, tradice a zvyky vážící se k určitým obdobím v roce - Vánoce, Velikonoce) láska a smrt v próze i poezii (balady lidové a autorské, romance, básnická povídka, horory, sci-fi, soukromá korespondence) židovská tematika v literatuře (holocaust) reflexe a sebereflexe dospívání, vztahy mezi lidmi v literatuře
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Multikulturalita OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	
Přesahy	
Do: Evh (tercie): moderní populární hudba SP (tercie): obyvatelstvo světa	

Z: Evh (prima): lidový dvojhlas Evh (tercie): renesance, baroko, klasicismus, romantismus D (tercie): novověk Evv (tercie): kresba, malba	
Sloh	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje spisovné a nespisovné jazykové prostředky • žák utvoří osnovu k textu • žák zpracuje text formou výtahu a výpisků • žák vypracuje charakteristiku osoby • žák reprodukuje text formou výkladu • žák se vyjadřuje slovem i písmem věcně, jazykově i stylisticky správně • žák vytvoří subjektivně zabarvený popis • žák vyjadřuje své názory, hodnotí jevy, argumentuje formou úvahy 	útvary českého jazyka a jazyková kultura souhrnné poučení o slohu – jazykové projevy mluvené a psané slohové postupy a útvary, funkční styly výtah, výklad charakteristika literární postavy líčení úvaha
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

kvarta

Jazyk	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák správně třídí slovní druhy • žák tvoří spisovné tvary slov a užívá je vědomě ve vhodné komunikační situaci • žák samostatně tvoří vhodné a jazykově správně projevy na základě svých jazykových znalostí 	rozvoj slovní zásoby, jádro a periferie slovní zásoby, významové vztahy mezi slovy (synonyma, homonyma, antonyma), rozvrstvení slovní zásoby stavba slova, odvozování, skládání, zkracování ohebné a neohebné slovní druhy, jejich mluvnické významy, tvary, skloňování, časování a stupňování

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje významové vztahy ve větě jednoduché i ve složitých souvětích • žák aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního písemného projevu • žák dbá na spisovnou výslovnost • žák se orientuje v jazykových disciplínách a uvědomuje si důležitost jazykové kultury • žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • žák rozlišuje jednotlivé zásady tvoření českých slov • žák vyhledává v textu příklady různých způsobů obohacování slovní zásoby a rozpozná přenesené pojmenování • žák spisovně vyslovuje a užívá cizí slova • žák samostatně pracuje s různými jazykovými příručkami 	<p>věty podle postoje mluvčího, věty jednočlenné a dvojčlenné a větné ekvivalenty, mluvnický zápor, stavba věty a souvětí (věty řídicí a závislé, hlavní a vedlejší), větně členy a jejich vztahy, oslovení, vsuvka, samostatný větný člen, řeč přímá a nepřímá, slovosled pravopis lexikální, morfologický a syntaktický, pravopis vlastních jmen</p> <p>hlásky a hláskové skupiny, přízvuk a melodie řeči</p> <p>projev mluvený a psaný, slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka, jazykovědné disciplíny a jazyková kultura</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Etnický původ</p>	
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: Aj (kvarta): slovní zásoba a tvoření slov Z: Evh (prima): lidový dvojhlas Druhý cizí jazyk (tercie, kvarta): tematické okruhy, základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě Aj (kvarta): základní vztahy D (kvarta): dějiny 20. století</p>	
<p>Literatura</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák interpretuje smysl textu • žák rozvíjí své estetické a emocionální vnímání okolního světa • žák samostatně formuluje své dojmy z četby i divadelního či filmového 	<p>můj domov a svět za literárními památkami (literatura renesanční, barokní, klasicistní, realistická, literatura literární moderny přelomu 19. a 20.</p>

<p>představení a kriticky hodnotí jejich obsah</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák vnímá názory či argumenty druhých a rozvíjí kritický dialog • žák rozlišuje základní literární žánry a uvádí výrazné představitele jednotlivých žánrů • žák průběžně prohlubuje své znalosti literární teorie • žák vyhledává a interpretuje obrazná pojmenování v uměleckém textu • žák si uvědomuje možnost různého ztvárnění téhož námětu v různých literárních druzích a žánrech • žák rozpozná literární styl nízký a vysoký, rozliší parodii, travestii a parafrázi • žák usiluje o výrazný přednes textu a pokouší se vyjádřit lyrickou náladu pomocí básnických prostředků • žák vyhledává informace z různých zdrojů • žák samostatně zpracovává informace z různých zdrojů do referátu • žák charakterizuje jednotlivá období literární historie a jmenuje jejich základní představitele ve světové i české literatuře • žák rozlišuje literaturu konzumní a hodnotnou 	<p>století, avantgardní směry meziválečné literatury) odraz 1. a 2. světové války v české i evropské literatuře literární reflexe totalitních režimů a jejich dopadu na život jedince mezi lidmi (sociální a společenská tematika) pohádky nepohádky (moderní pohádkové příběhy) o lásce sladké a hořké (milostná tematika v literárních příbězích) příběhy strašné i směšné (humoristická, groteskní, fantaskní a hororová literatura)</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>	
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: D (kvarta): dějiny 20. století Z:</p>	

Evh (prima): lidový dvojhlas Evh (kvarta): počátky hudebních dějin v Čechách D (kvarta): dějiny 20. století Evv (kvarta): malba, modelování a prostorová tvorba	
Sloh	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se zapojuje do diskuse a respektuje její pravidla • žák rozpoznává manipulativní moc jazyka • žák usiluje o kultivovaný jazykový projev a volí vhodné jazykové prostředky 	funkční styly výklad popis charakteristika vypravování úvaha proslov diskuse fejeton
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	
Přesahy	
Z: Druhý cizí jazyk (kvarta): základní pravidla komunikace, jednoduchá sdělení, Aj (kvarta): tematické okruhy Do: Cizích jazyků	

4.1.2 Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučován jako povinný první cizí jazyk navazující na výuku na prvním stupni základní školy. Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny v jazykových učebnách nebo kmenových třídách. Je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni i s rysy americké angličtiny. Požadavky vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Předmět rozvíjí receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, tomu je podřízena i výuka gramatiky. Předmět vede žáky k tomu, aby byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí porozumět čtenému textu, který odpovídá výběrem slov

jejich jazykové úrovni, pozornost se věnuje poslechu monologického i dialogického projevu rodilých mluvčích.

Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice, prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává informace z cizojazyčných zdrojů k řešení problému
- žák prezentuje své názory v cizím jazyce
- žák formuluje svůj názor v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- žák požádá cizím jazykem v případě potřeby o pomoc
- žák v jednoduchých situacích poskytne anglicky pomoc, radu
- žák spolupracuje ve skupině hovořící cizím jazykem na jednoduchém úkolu
- žák spolupracuje při tvorbě dialogu v cizím jazyce

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák vyhledává informace v učebnici, atlase, pracovním sešitě
- žák pracuje s jinými informačními zdroji – literaturou, tiskem, internetem
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly
- žák si vytváří a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák spolupracuje při vyučování
- žák se aktivně zapojuje do řešení úkolů
- žák rozumí čtenému textu

Kompetence komunikativní

- žák naslouchá promluvám jiných lidí v cizím jazyce
- aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák vhodně argumentuje
- žák rozumí jednoduchým cizojazyčným textům odpovídajícím jeho jazykové úrovni

Kompetence občanské

- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Jednoduchá sdělení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák čte nahlas plynule a foneticky správně dialogické a monologické texty přiměřeného rozsahu • žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • žák odpovídá na jednoduché otázky • žák rozumí jednoduchým instrukcím učitele • žák osloví, pozdraví, představí se, omluví se, poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas, prosbu, dotaz, určení času • žák si vyžádá jednoduchou informaci • žák se jednoduchým způsobem domluví v běžných každodenních situacích 	<p>základní informace o sobě a rodině žádost o informaci žádost o svolení a pomoc vyjádření návrhu a reakce na návrh vyjádření záměru vyjádření pocitů dotaz na čas, podání informace o čase</p>
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy	
Přesahy	
Do: Čj (prima): jazyk	
Základní vztahy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí krátkým dialogům a popisům v učebnici • žák odpovídá na jednoduché otázky • žák si vyžádá jednoduchou informaci • žák sdělí základní informace o sobě, své rodině, škole a bydlišti 	<p>základní a řadové číslovky vyjádření data, času, časové údaje frekvenční příslovce vazba there is/are, předložky místa a času vyjádření vlastnictví vyjádření pozitivních a negativních pocitů vyjádření možnosti a schopnosti</p>
Přesahy	
Do: Čj (prima): jazyk	
Tematické okruhy	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák čte nahlas plynule a foneticky správně dialogické a monologické texty přiměřeného rozsahu • žák rozumí krátkým dialogům a popisům v učebnici • žák odpovídá na jednoduché otázky • žák rozumí jednoduchým instrukcím učitele • žák rozumí jednoduchým nahrávkám k učebnici • žák používá slovníček k učebnici a svůj vlastní slovníček • žák stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • žák sdělí základní informace o sobě, své rodině, škole a bydlišti • žák napíše vzkaz, pohlednici, krátký dopis, stručný životopis • žák má základní poznatky o některých rysech života v anglicky mluvících zemích 	<p>rodina a přátelé zájmy každodenní aktivity, návyky jídlo, stravování bydlení počasí život v anglicky mluvících zemích</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>	
Přesahy	
<p>Do: Ov (prima): domov a rodina, vztahy mezi lidmi, lidská setkání</p>	
Slovní zásoba a tvoření slov	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák používá slovníček k učebnici a svůj vlastní slovníček • žák písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • žák se jednoduchým způsobem domluví v běžných každodenních situacích 	<p>anglická abeceda, spelling jazyk užívaný ve třídě, popis třídy základní zeměpisné termíny části těla, vlastnosti základní druhy jídla a nápojů popis domu, bytu, místnosti názvy, zvířat, počasí práce v domácnosti</p>

Gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí krátkým dialogům a popisům v učebnici • žák osloví, pozdraví, představí se, omluví se, poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas, prosbu, dotaz, určení času • žák písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • žák napíše vzkaz, pohlednici, krátký dopis, stručný životopis • žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	zájmena v podmětu a předmětu, přivlastňovací zájmena sloveso to be, have got, can, must přítomný čas prostý přítomný čas průběhový minulý čas slovesa <i>to be</i> minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves
Přesahy	
Do: Čj (prima): jazyk	

sekunda

Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v monologu i dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout • žák dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů • žák rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob • žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • žák se tvořivě účastní rozhovoru dvou i více osob • žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	vyjádření vlastního názoru vyjádření souhlasu/nesouhlasu, nabídky, zdvořilé žádosti vyjádření rady, žádosti o radu vyjádření možnosti, nutnosti, srovnání, preferencí telefonický rozhovor

pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	
Přesahy	
Do: Čj (sekunda): jazyk	
Základní vztahy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů • žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • žák odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • žák přednese krátkou zprávu či sdělení v rámci probíraných témat • žák vyžádá novou informaci • žák se tvořivě účastní rozhovoru dvou i více osob 	<p>existenciální vazba there is/are, there was/were</p> <p>číslovky</p> <p>způsoby vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti</p> <p>popis místa, instrukcí</p> <p>rozdílení počitatelnosti a nepočitatelnosti – how much/many, much, many, a lot of</p> <p>časové údaje, předložky času, místa, datum</p> <p>frekvenční příslovce</p> <p>vyjádření dimenzí</p>
Přesahy	
Do: Čj (sekunda): jazyk	
Tematické okruhy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • žák se orientuje v monologu i dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout • žák dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů • žák rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob • žák vyhledá základní informace a hlavní myšlenky textu • žák využívá dvojjazyčný i výkladový slovník 	<p>záliby, zájmy</p> <p>popis denní rutiny, zvyků, životního stylu</p> <p>popis imaginární postavy, života v minulosti</p> <p>kultura</p> <p>popis země a města</p> <p>bydlení</p> <p>počítač</p> <p>jídlo, nápoje, stravovací návyky</p> <p>příroda, životní prostředí a jeho ochrana</p> <p>život, trávení volného času v anglicky mluvících zemích, srovnání s ČR</p> <p>dopis, dotazník, životopis, popis místa a děje, vypravování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák jednoduše vyjádří svůj názor v rámci probíraných témat • žák přednese krátkou zprávu či sdělení v rámci probíraných témat • žák stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace • žák má základní poznatky o anglicky mluvících zemích, srovnává s Českou republikou 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: Čj (sekunda): sloh Čj (tercie): sloh Ict: práce s informacemi, fungování PC, základy služeb internetu, služby internetu Ov (sekunda): naše vlast Bi (tercie): zdravý životní styl Vz (sekunda)</p>	
<p>Slovní zásoba, tvoření slov</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá dvojjazyčný i výkladový slovník • žák odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • žák písemně, gramaticky správně tvoří krátké texty 	<p>slovní zásoba jednotlivých tematických okruhů – zájmy, záliby, denní rutina, domácí spotřebiče, povolání, komponenty počítače, názvy jídla a nápojů 2. a 3. stupeň příd. jmen, stupňování bad, good přivlastňovací zájmena, samostatná zájmena, zájmeno whose tvoření záporných přídavných jmen</p>
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: Ict: seznámení s prostředím, fungování PC</p>	

Z: Čj (sekunda): jazyk	
Gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • žák napíše gramaticky správně jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat 	<p>přítomný čas prostý a průběhový vazba slovesa like s gerundiem minulý čas slovesa be minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves minulý čas průběhový otázky začínající na wh- vyjádření budoucnosti – be going to, will, přít. časem průběhovým počitatelná a nepočitatelná podst. jména vyjádření možnosti- can, can't, could, couldn't vyjádření povinnosti a zákazu – must, mustn't, have to vyjádření rady, doporučení – should, shouldn't reálná podmínka pravopisná pravidla u -ingových tvarů, stupňování příd. jmen</p>
Přesahy	
Do: Čj (sekunda): jazyk Z: Čj (sekunda): jazyk	

tercie

Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák postihne hlavní smysl i základní informace textu • žák se orientuje v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout • žák reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace 	<p>oslovení, reakce na oslovení pozdrav, přivítání, představování omluva přijetí omluvy vyjádření srovnání, rozdílů a podobnosti vyjádření návrhu a reakce na návrh vyjádření nabídky, slibu vyjádření pravděpodobnosti zdvořilá žádost vyjádření záměru a plánované činnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák vyjadřuje své názory, vytváří popisy, napíše dopis, životopis, vyjádří své zážitky • žák se domluví v běžných každodenních situacích • žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 	<p>přítakání, nesouhlas vyjádření vlastních zážitků v nedávné minulosti poděkování, reakce na ně poskytnutí rady způsoby požádání o vysvětlení loučení telefonický rozhovor instrukce k určení směru</p>
Přesahy	
Do: Čj (tercie): jazyk	
Základní vztahy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák postihne hlavní smysl i základní informace textu • žák se orientuje v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout • žák sestaví jednoduché sdělení /ústní i písemné/ týkající se probíraných témat • žák vyplní běžný formulář a dotazník 	<p>popis známé osoby popis místa vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti časové výrazy časové předložky vyjádření srovnání základní a řadové číslovky vyjádření kvantity</p>
Přesahy	
Do: Čj (tercie): jazyk Ov (sekunda): podobnost a odlišnost lidí	
Tematické okruhy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • žák postihne hlavní smysl i základní informace textu • žák čte širší okruh tištěných a elektronických materiálů, orientuje se v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru • žák používá dvojjazyčný a výkladový slovník 	<p>popis a charakteristika osoby škola, život ve škole, školní předměty sporty plány do budoucna nákupy a móda životopis dopis, email nemoci a zranění pocity a nálady dotazník popis pracovního postupu anglicky mluvící země a život jejich obyvatel</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák sestaví jednoduché sdělení /ústní i písemné/ týkající se probíraných témat • žák reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace • žák rozlišuje britskou a americkou angličtinu • žák vyjadřuje své názory, vytváří popisy, napíše dopis, životopis, vyjádří své zážitky • žák vyplní běžný formulář a dotazník • žák se domluví v běžných každodenních situacích • žák má všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění, k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>	
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: Ict: základy služeb internetu, práce s informacemi, služby internetu Ov (prima): naše škola, Ov (tercie): osobní rozvoj Bi (tercie): zdravý životní styl</p>	
<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák čte širší okruh tištěných a elektronických materiálů, orientuje se v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru 	<p>pojmenování zemí a národností 2. a 3. st. příd. jmen složená podstatná jména pojmenování sportovního oblečení slovní přízvuk</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout • žák používá dvojjazyčný a výkladový slovník • žák sestaví jednoduché sdělení /ústní i písemné/ týkající se probíraných témat • žák rozlišuje britskou a americkou angličtinu 	<p>příslovce slovní druhy přivlastňovací zájmena pojmenování materiálů slovesa say a tell význam slov z kontextu + slovní zásoba k jednotlivým tem. okruhům</p>
--	---

Přesahy

Do:

Čj (tercie): jazyk

Z:

Čj (tercie): jazyk

Gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák postihne hlavní smysl i základní informace textu • žák sestaví jednoduché sdělení /ústní i písemné/ týkající se probíraných témat 	<p>užití spojovacích výrazů tvoření otázky a záporu přítomný čas prostý a průběhový minulý čas prostý a průběhový vyjádření budoucnosti vazby přídavných jmen/sloves s předložkou předpřítomný čas infinitivní vyjádření účelu slovesa have to, don't have to, mustn't, should, shouldn't frázová slovesa</p>

Přesahy

Do:

Čj (tercie): jazyk

Z:

Čj (tercie): jazyk

kvarta

Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí souvislým projevům učitele 	<p>osobní údaje zdvořilostní fráze</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů • žák píše stručné vzkazy, pohlednice, neformální i formální dopis • žák se domluví v běžných každodenních situacích 	<p>pozvání na kulturní program vyjádření vlastního názoru nabídka pomoci kladení otázek a tvorba odpovědi vyjádření preferencí vyjádření návrhu, plánování činnosti</p>
Základní vztahy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí souvislým projevům učitele • žák rozumí monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů • žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • žák vyjádří vlastní názor 	<p>rodinné vztahy a jejich pojmenování časové a prostorové předložky pořadí přídavných jmen frekvenční příslovce vyjádření srovnání</p>
Přesahy	
Do: Čj (kvarta): jazyk	
Slovní zásoba a tvoření slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí souvislým projevům učitele • žák rozumí monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů • žák používá slovníky a jazykové příručky, vyhledává informace na internetu • žák si uvědomuje rozdíly ve slovní zásobě britské a americké angličtiny • žák rozlišuje znaky typické pro formální a neformální jazyk 	<p>slovesa say, talk, speak, tell modální slovesa a jejich opisné tvary formální a neformální výrazy -ing formy sloves synonyma, antonyma kolokviální vazby slovní zásoba-rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím mluvnice-rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>
Přesahy	
Z:	

Čj (kvarta): jazyk	
Tematické okruhy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák čte s porozuměním texty z učebnice, vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • žák rozumí souvislým projevům učitele • žák rozumí monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů • žák používá slovníky a jazykové příručky, vyhledává informace na internetu • žák rozlišuje znaky typické pro formální a neformální jazyk • žák sestaví jednoduché /ústní i písemné/ sdělení týkající se probíraných témat • žák vyjádří vlastní názor • žák reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený monologický i dialogický text • žák doplňuje údaje o sobě v žádosti o práci a v životopise, sestaví vlastní životopis • žák píše stručné vzkazy, pohlednice, neformální i formální dopis • žák reaguje na jednoduchá písemná sdělení • žák se domluví v běžných každodenních situacích • žák se orientuje v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích anglicky mluvících zemích 	<p>anglický jazyk a jeho postavení mezi ostatními jazyky</p> <p>rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou</p> <p>osobní údaje v dotazníku</p> <p>reálie anglicky mluvících zemí</p> <p>rodina a rodinné vztahy</p> <p>zdraví a nemoc</p> <p>stravování</p> <p>společnost a její problémy</p> <p>environmentální problémy, globální oteplování</p> <p>předpovědi počasí</p> <p>dobrovolnické organizace ve světě</p> <p>vzdělávací systém ve Velké Británii</p> <p>moderní technologie a média</p> <p>volba povolání, zaměstnání</p> <p>dotazník, poznámka, pohlednice, dopis, písemná žádost, životopis</p>
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní rozdíly	

<p>Lidské vztahy Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
Přesahy	
<p>Do: Čj (kvarta): sloh Ov (prima): vztahy mezi lidmi, domov a rodina Ov (kvarta): evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace Bi (sekunda): ochrana přírody a životního prostředí Bi (tercie): zdravý životní styl Z (kvarta): ochrana přírody v ČR</p>	
Gramatické struktury, lexikální princip pravopisu	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák si uvědomuje rozdíly ve slovní zásobě britské a americké angličtiny • žák rozlišuje znaky typické pro formální a neformální jazyk • žák sestaví jednoduché /ústní i písemné/ sdělení týkající se probíraných témat • žák doplňuje údaje o sobě v žádosti o práci a v životopise, sestaví vlastní životopis • žák píše stručné vzkazy, pohlednice, neformální i formální dopis 	<p>přítomný čas prostý a průběhový minulý čas prostý a průběhový stupňování příd. jmen vztažné věty předpřítomný čas prostý a průběhový vyjádření budoucnosti modální slovesa pasivum v přít. a min. čase nepřímá řeč dovětky vazba used to podmínka reálna interpunkce v přímé řeči zvuková a grafická podoba jazyka-rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka</p>
Přesahy	
<p>Z: Druhý cizí jazyk (kvarta): gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov</p>	

4.1.3 Další cizí jazyk

Druhý cizí jazyk si žáci nižšího stupně gymnázia vybírají pro další studium z nabídky francouzský, německý, ruský a španělský jazyk.

4.1.3.1 Francouzský jazyk

Francouzský jazyk se vyučuje v rámci vzdělávací oblasti další cizí jazyk. Předmět se začíná vyučovat v tercii s tříhodinovou dotací týdně. Žáci si druhý cizí jazyk vybírají sami, vyučující popř. může vhodně zvolenou motivací zabránit jejich pochybnostem o složitosti jazyka.

Výuka probíhá ve skupinách cca 15 žáků, dle možností gymnázia v jazykových učebnách. Žáci se seznamují se základy jazyka, s pravidly výslovnosti, nacvičují čtení, probírají základy mluvnice a poslech textu. Rozvíjejí především komunikační schopnosti tak, aby porozuměli rodilému mluvčímu a dokázali si poradit v běžných situacích s přihlédnutím k jejich jazykové úrovni. Žáci se učí spisovný jazyk a jsou seznamováni i s hovorovými výrazy, které se často používají.

Do výuky jsou zařazovány i reálie francouzsky mluvících zemí. Je zdůrazňována role francouzštiny v rámci EU a posiluje se myšlenka evropanství.

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák zhodnotí navrhované řešení

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák řeší křížovky a šifrovaná sdělení
- žák pracuje s krátkým textem dokumentu
- žák pracuje s jinými informačními zdroji; literaturou, tiskem, internetem
- žák vyhledává informace v učebnici, pracovním sešitě
- žák evaluuje a autoevaluuje
- žák vytváří si a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák spolupracuje při vyučování
- žák se aktivně zapojí do řešení úkolů
- žák rozumí čtenému textu
- žák vybírá, vytváří a pojmenovává škálu obrazových prostředků pro získání osobitých výsledků

Kompetence komunikativní

- žák pracuje s tabulkami
- žák vhodně argumentuje
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

Kompetence občanské

- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu
- žák odpovídá za vyřešené příklady z domácí přípravy

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

tercie

Základní pravidla komunikace v běžných situacích	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe a uplatňuje pravidla výslovnosti ve francouzštině • žák zná pravidla výslovnosti ve francouzštině, získané znalosti dovede uplatnit při četbě neznámého textu kratšího rozsahu. • žák odpovídá na jednoduché otázky kladně i záporně, slovem i písmem • žák tvoří jednoduché otázky • žák chápe a rozlišuje typy otázek, zeptá se na osobu, věc, čas, místo • žák se představí, pozdraví, poděkuje, rozloučí se • žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	pozdravy představování prosba poděkování

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	
Přesahy	
Do: SP (tercie): obyvatelstvo světa	
Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe a uplatňuje pravidla výslovnosti ve francouzštině • žák zná pravidla výslovnosti ve francouzštině, získané znalosti dovede uplatnit při četbě neznámého textu kratšího rozsahu. • žák samostatně používá překladový slovník • žák se orientuje v překladovém slovníku, vyhledá vhodný výraz v překladovém slovníku • žák využívá i další informace získané ve slovníku • žák odpovídá na jednoduché otázky kladně i záporně, slovem i písmem • žák tvoří jednoduché otázky • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, 	typy tvoření otázek vyjádření souhlasu a nesouhlasu vyjádření větného záporu pozdrav poděkování

<p>školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák chápe a rozlišuje typy otázek, zeptá se na osobu, věc, čas, místo • žák reprodukuje obsah krátkého textu mluveného i psaného, např. vztahy • žák sestaví jednoduchý text, promluvu či dialog • žák vyhledá v textu odpovědi na jednoduché otázky • žák přečte nahlas a foneticky správně kratší text 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	
Přesahy	
Do: Ov (tercie): zásady lidského soužití Evv (tercie): písmo	
Tematické okruhy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák odhadne význam neznámých slov v kratším textu • žák se představí, pozdraví, poděkuje, rozloučí se • žák rozumí pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje • žák se orientuje v základních reáliích Francie 	francouzština kolem nás já a moje rodina každodenní život, škola ve Francii a u nás zájmy a záliby, osobnosti z frankofonních zemí oslava narozenin, čas a místo schůzky projekt Den v přírodě prázdninové činnosti, pozdrav z prázdnin možnosti prázdnin u nás a ve Francii
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Etnický původ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

<p>Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>	
<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe a uplatňuje pravidla výslovnosti ve francouzštině • žák zná pravidla výslovnosti ve francouzštině, získané znalosti dovede uplatnit při četbě neznámého textu kratšího rozsahu • žák samostatně používá překladový slovník • žák se orientuje v překladovém slovníku, vyhledá vhodný výraz v překladovém slovníku, žák využívá i další informace získané ve slovníku • žák odpovídá na jednoduché otázky kladně i záporně, slovem i písmem • žák tvoří jednoduché otázky • žák chápe a rozlišuje typy otázek, zeptá se na osobu, věc, čas, místo • žák reprodukuje obsah krátkého textu mluveného i psaného, např. vztahy • žák sestaví jednoduchý text, promluvu či dialog • žák vyhledá v textu odpovědi na jednoduché otázky • žák odhadne význam neznámých slov v kratším textu • žák přečte nahlas a foneticky správně kratší text 	<p>francouzská abeceda slovní zásoba k probíraným tématům základní pokyny vyučujícího užívané ve třídě tvoření tvarů přítomného času u pravidelných sloves 1. třídy tvoření množného čísla podstatných a přídavných jmen tvoření ženského rodu přídavných jmen číslovky 1-100 kladný a záporný rozkaz</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly</p>	
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: Evv (tercie): písmo</p>	
<p>Základní vztahy</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák odpovídá na jednoduché otázky kladně i záporně, slovem i písmem 	<p>vyjádření data a času, názvy měsíců oslovení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák tvoří jednoduché otázky • žák chápe a rozlišuje typy otázek, zeptá se na osobu, věc, čas, místo • žák reprodukuje obsah krátkého textu mluveného i psaného • žák odhadne význam neznámých slov v kratším textu 	<p>tykání, vykání</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí</p>	
<p>Gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák samostatně používá překladový slovník • žák se orientuje v překladovém slovníku, vyhledá vhodný výraz v překladovém slovníku, žák využívá i další informace získané ve slovníku • žák odpovídá na jednoduché otázky kladně i záporně, slovem i písmem • žák tvoří jednoduché otázky • žák chápe a rozlišuje typy otázek, zeptá se na osobu, věc, čas, místo • žák reprodukuje obsah krátkého textu mluveného i psaného • žák sestaví jednoduchý text, promluvu či dialog • žák vyhledá v textu odpovědi na jednoduché otázky • žák odhadne význam neznámých slov v kratším textu 	<p>člen určitý a neurčitý rod a číslo podstatných a přídavných jmen tázací zájmena quel, quelle časování sloves 1. třídy v přítomném čase přivlastňovací zájmena nesamostatná základní číslovky nepravidelná slovesa être, avoir, faire, aller, écrire, savoir, lire, prendre předložky se jmény měst a zemí à, en, au zvrtná slovesa zájmenné příslovce y il y a tvoření přítomného času 2. slovesné třídy faire du, de l', de la stahování členu s předložkami à, de je sais+infinitiv aller, futur proche ukazovací zájmena nesamostatná slovesa prendre, descendre modální slovesa pouvoir a vouloir</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení</p>	
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: Čj (tercie): jazyk Aj (tercie): gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov</p>	

kvarta

Základní pravidla komunikace	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák formuluje složitější otázky • žák odpovídá na složitější otázky • žák se orientuje ve složitějším textu, vyhledává v něm informace • žák sestaví složitější písemný projev, např. dopis • žák vyjádří své představy, plány, záměry, pocity • žák ovládá základní slovní zásobu k probíraným tématům • žák se domluví v běžných každodenních situacích 	<p>zdvořilost při komunikaci se starší osobou, tykání a vykání</p> <p>písemné poděkování</p> <p>písemný vzkaz</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
Přesahy	
<p>Do: Čj (kvarta): sloh Ov (prima): pravidla slušného chování</p>	
Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák aplikuje pravidla výslovnosti při četbě a konverzaci • žák spisovně vyslovuje nová slova, v písemném projevu zvládá pravopis • žák používá dvojjazyčný slovník a získané informace využívá v konverzaci i písemném sdělení • žák formuluje složitější otázky • žák odpovídá na složitější otázky • žák sestaví složitější písemný projev, např. dopis 	<p>základní informace o sobě a rodině</p> <p>žádost o podání informace</p> <p>žádost o svolení a pomoc</p> <p>vyjádření návrhu</p> <p>přijetí, nebo odmítnutí návrhu</p> <p>vyjádření záměru</p> <p>vyjádření pocitů</p> <p>dotaz na čas, místo, vlastnost</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák vyjádří své představy, plány, záměry, pocity • žák jednoduše vyjádří svůj názor • žák ovládá základní slovní zásobu k probíraným tématům • žák se domluví v běžných každodenních situacích 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace	
Přesahy	
Do: Čj (kvarta): sloh	
Tematické okruhy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák jednoduše vyjádří svůj názor • žák ovládá základní slovní zásobu k probíraným tématům • žák se domluví v běžných každodenních situacích • žák má základní poznatky o životním stylu Francouzů • žák se orientuje v základních reáliích francouzsky mluvících evropských zemí • žák ukáže na mapě a vyjmenuje evropské země, v nich se používá francouzština, určí jejich polohu, zná jejich hlavní města, popř. další významná místa, pojmenuje sousední státy 	Škola (rozvrh, předměty), doprava orientace ve městě bydlení, vlastní pokoj, orientace v prostoru jídlo a stolování, nákupy svátky, tradice a zvyky u nás a ve Francii oblečení, móda, projekt At' žije móda lidské tělo a zdraví, popis zdravotního stavu vztahy s přáteli, v rodině, ve škole, popis osoby, komunikace přes internet francouzština v Evropě a ve světě
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Etnický původ	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Slovní zásoba a tvoření slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák spisovně vyslovuje nová slova, • v písemném projevu zvládá pravopis • žák používá dvojjazyčný slovník a získané informace využívá v konverzaci i písemném sdělení • žák se orientuje ve složitějším textu, vyhledává v něm informace • žák sestaví složitější písemný projev, např. dopis • žák jednoduše vyjádří svůj názor • žák ovládá základní slovní zásobu k probíraným tématům • žák má základní poznatky o životním stylu Francouzů • žák se orientuje v základních reáliích francouzsky mluvících evropských zemí • žák ukáže na mapě a vyjmenuje evropské země, v nichž se používá francouzština, určí jejich polohu, zná jejich hlavní města, popř. další významná místa, pojmenuje sousední státy 	slovní zásoba k probíraným tématům slovesa boire, savoir, voir zájmenná příslovce y, en tvoření nepravidelných tvarů přídavných jmen beau, nouveau, vieux předmět přímý blízká minulost předložky avant, il y a, dans, depuis v časovém významu
Základní vztahy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák odpovídá na složitější otázky • žák formuluje složitější otázky • žák sestaví složitější písemný projev, např. dopis • žák vyjádří své představy, plány, záměry, pocity • žák jednoduše vyjádří svůj názor 	výrazy množství vyjádření možnosti, nutnosti, potřeby vyjádření přítomnosti, blízké budoucnosti, minulosti
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Mezilidské vztahy Komunikace	
Gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák spisovně vyslovuje nová slova, v písemném projevu zvládá pravopis • žák používá dvojjazyčný slovník a získané informace využívá v konverzaci i písemném sdělení • žák formuluje složitější otázky • žák odpovídá na složitější otázky • žák sestaví složitější písemný projev, např. dopis • žák se domluví v běžných každodenních situacích 	tvoření tvarů minulého času složeného passé composé s avoir i être dělivý člen, en ve funkci zájmena passé composé u zvratných sloves imperfektum nepřímý předmět vztažná zájmena qui, que podmiňovací způsob stupňování přídavných jmen
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení	
Přesahy	
Do: Čj (kvarta): jazyk Aj (kvarta): gramatické struktury, lexikální princip pravopisu Z (kvarta): zeměpis frankofonních zemí	

4.1.3.2 Německý jazyk

Německý jazyk se vyučuje v rámci vzdělávací oblasti další cizí jazyk v tercii a kvartě. Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny, převážně v jazykových učebnách. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena výuka gramatiky. Žáci musí porozumět jednoduchému čtenému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni, a přiměřeně reagovat na běžné situace každodenního života.

Výuka seznamuje žáky s reáliemi německy mluvících zemí. Znalost jazyka vede k pochopení jejich kultury a k toleranci mezi národy.

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy
- žák prezentuje své názory v cizím jazyce
- žák formuluje svůj názor v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák požádá cizím jazykem v případě potřeby o pomoc
- žák spolupracuje při tvorbě dialogu v cizím jazyce

Kompetence k učení

- žák spolupracuje při vyučování
- žák se aktivně zapojuje do řešení úkolů
- žák rozumí čtenému textu
- žák získává informace

Kompetence komunikativní

- žák naslouchá promluvám jiných lidí v cizím jazyce
- žák rozumí jednoduchým cizojazyčným textům odpovídajícím jeho jazykové úrovni

Kompetence občanské

- žák odpovídá za vyřešené příklady z domácí přípravy
- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

tercie

Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák pozdraví, představí se, rozloučí, vyjádří prosbu a poděkování • žák pokládá otázky • žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	pozdrav (formální i neformální) poděkování představování
Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům • žák poskytne požadovanou informaci • žák pokládá otázky	jednoduchá žádost základní otázky-při objednávání v restauraci na místo bydliště určování času, kalendářní rok
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

Tematické okruhy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • žák rozumí jednoduchým nahrávkám v učebnici • žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně • žák odpovídá jednoduše a krátce na dotazy učitele • žák čte nahlas jednoduchý text se vztahem k osvojovaným tématům ze známé slovní zásoby • žák vyhledá v textu potřebnou informaci a odpoví na jednoduché otázky k textu • žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • žák používá slovníček v učebnici • žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • žák poskytne požadovanou informaci • žák pokládá otázky • žák pracuje s dvojjazyčným jazykem • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>rodina bydlení jídlo a pití oblékání volný čas školní předměty, učebny, rozvrh hodin barvy</p>
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Mezilidské vztahy Komunikace	
Přesahy	
Do: Bi (tercie): zdravý životní styl	
Slovní zásoba a tvoření slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým nahrávkám v učebnici • žák používá slovníček v učebnici 	<p>slovní zásoba k probíraným tématům v daném ročníku německá abeceda</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p>jazyk užívaný ve třídě</p> <p>zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p>
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komunikace	
Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • žák rozumí jednoduchým nahrávkám v učebnici • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • žák odpovídá jednoduše a krátce na dotazy učitele • žák vyhledá v textu potřebnou informaci a odpoví na jednoduché otázky k textu • žák poskytne požadovanou informaci 	<p>osobní zájmena</p> <p>časování sloves v přítomném čase (pravidelná, nepravidelná, způsobová)</p> <p>pořádek slov ve větě hlavní</p> <p>skloňování substantiv a členem určitým a neurčitým a přivlastňovacím zájmenem</p> <p>základní číslovky</p> <p>zápor-nein, nicht, kein</p> <p>předložky-z počátku převážně lexikálně am, im, in, aus, um, von, bis vor, nach</p> <p>přivlastňovací zájmena</p> <p>předponová slovesa</p> <p>vazba es gibt</p>

kvarta

Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí pokynům učitele a reaguje na ně • žák vyhledá v textu známé výrazy, fráze a odpoví na otázky k textu • žák vede jednoduchý dialog na vhodné probírané téma • žák se aktivně zapojí do jednoduché konverzace • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných 	<p>základní frazeologie ve vztahu k probíraným tématům (pozdrav, rozloučení)</p> <p>pravopis výrazů osvojované slovní zásoby</p> <p>pravidla interpunkce</p> <p>základní pravidla o dělení slov</p> <p>označení míry a hmotnosti při nakupování</p>

témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
Jednoduchá sdělení	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák používá dvojjazyčný slovník žák jednoduše vyjádří svoje stanovisko žák sestaví krátké písemné sdělení na základě probraného tématu žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>pozdrav (krátké písemné sdělení, např. z dovolené)</p> <p>krátký dopis</p>
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komunikace	
Přesahy	
Do:	
SP (kvarta): zaměstnání	
Tematické okruhy	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí pokynům učitele a reaguje na ně žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat žák čte plynule texty přiměřeného rozsahu žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci žák rozumí obsahu krátkých textů v učebnici s využitím vizuální opory žák vyhledá v textu známé výrazy, fráze a odpoví na otázky k textu žák odvodí pravděpodobný význam neznámých slov v textu žák používá dvojjazyčný slovník žák jednoduše vyjádří svoje stanovisko 	<p>sparty, sportovní aktivity</p> <p>sparty, které žák provozuje</p> <p>sparty v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>cestování, cíle pro dovolenou</p> <p>škola, školství, aktivity ve škole, zakončení školní docházky</p> <p>povolání</p> <p>volný čas</p> <p>lidské tělo a zdraví</p> <p>práce</p> <p>domov, obec, bydlení</p> <p>dopravní prostředky, na nádraží</p> <p>pobyt v zahraničí</p> <p>popis cesty, orientace ve městě</p> <p>příroda</p> <p>nakupování</p> <p>zvířata</p> <p>počasí</p> <p>realie zemí příslušných jazykových oblastí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák odpovídá na krátké jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • žák se orientuje v monologu a dialogu • žák vede jednoduchý dialog na vhodné probírané téma • žák se aktivně zapojí do jednoduché konverzace • žák reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • žák sestaví krátké písemné sdělení na základě probraného tématu • žák se orientuje v základních reáliích některých německých mluvících zemí 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Spolupráce a soutěživost VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
Slovní zásoba a tvoření slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyhledá v textu známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky k textu • žák odvodí pravděpodobný význam neznámých slov v textu • žák reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • žák písemně a gramaticky správně obměňuje jednoduché věty 	žák si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů odpovídající slovní zásoba k probíraným tématům slovní zásoba používaná ve třídě práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	
Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí obsahu krátkých textů v učebnici s využitím vizuální opory • žák vyhledá v textu známé výrazy, fráze a odpoví na otázky k textu • žák odvodí pravděpodobný význam neznámých slov v textu • žák sestaví krátké písemné sdělení na základě probraného tématu • žák písemně a gramaticky správně obměňuje jednoduché věty 	<p>základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění rozkazovací způsob</p> <p>zvrtná slovesa</p> <p>spojky und, aber, oder, denn, deshalb, dann, trotzdem, weil</p> <p>preteritum sloves haben a sein</p> <p>perfektum</p> <p>podmět: man, es</p> <p>slovosled ve větě vedlejší</p> <p>vyjádření budoucnosti tvarem přítomného času</p>
--	---

4.1.3.3 Ruský jazyk

Ruský jazyk si mohou žáci volit jako druhý cizí jazyk na tercii a kvartu. Výuka probíhá v jazykových učebnách i ve třídách. Žáci jsou děleni na skupiny.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka gramatiky, a na to, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí porozumět psanému textu a mluvenému projevu přiměřeně jejich slovní zásobě a znalosti gramatiky.

Žáci se seznamují s reáliemi Ruska a ruskými mluvícími zeměmi.

Kompetence k řešení problémů

- žák zhodnotí navrhované řešení
- žák hledá různé varianty řešení
- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák samostatně řeší problémy
- žák formuluje svůj názor v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák dokáže interpretovat, srovnávat obrazová vyjádření svá i ostatních
- žák pracuje s jinými informačními zdroji-literaturou, tiskem, internetem
- žák vyhledává informace v učebnici, atlase, pracovním sešitě
- žák pracuje s krátkým textem dokumentu
- žák vytváří si a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák se aktivně zapojuje do řešení úkolů
- žák spolupracuje při vyučování
- žák rozumí čtenému textu
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace

- žák třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák formuluje ústně i písemně
- žák formuluje objektivně
- žák formuluje přehledně
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák vhodně argumentuje

Kompetence občanské

- žák chrání zdraví své a ostatních lidí
- žák odpovídá za vyřešené příklady z domácí přípravy
- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

tercie

Azbuka	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyslovuje a čte nahlas plynule • žák vyslovuje a čte foneticky správně • žák chápe a uplatňuje pravidla výslovnosti v ruštině • žák uplatňuje znalosti abukvy v tištěné i psané podobě • žák používá dvojjazyčný slovník 	nácvik psaní a čtení abukvy
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebezpetí
 Seberegulace a sebeorganizace
 Psychohygienu
 Kreativita
 Poznávací schopnosti
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Spolupráce a soutěživost
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá
 Objevujeme Evropu a svět
 Jsme Evropané

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vztah člověka k prostředí

přesahy**Do:**

Čj (tercie): jazyk
 Fj, Šj, Nj

Z:

Čj (tercie): jazyk
 Fj, Nj, Šj

Základní pravidla komunikace v běžném životě**Výstupy**

- **žák vyslovuje a čte nahlas plynule**
- **žák rozumí známým každodenním výrazům**
- **žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje**
- **žák rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu**
- **žák v textu vyhledá potřebnou informaci**
- **žák odpovídá na jednoduché otázky**
- **žák chápe a uplatňuje pravidla výslovnosti v ruštině**
- **žák uplatňuje znalosti abuky v tiskací i psané podobě**
- **žák používá dvojjazyčný slovník**

učivo

pozdravy při setkání
 oslovení (formální i neformální)
 představování
 poděkování
 omluva

pokrytí průřezových témat

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní rozdíly

Multikulturalita

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Kreativita

Mezilidské vztahy

Komunikace

Spolupráce a soutěživost

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematické okruhy**Výstupy**

- **žák vyslovuje a čte nahlas plynule**
- **žák vyslovuje a čte foneticky správně**
- **žák rozumí známým každodenním výrazům**
- **žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje**
- **žák rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu**
- **žák v textu vyhledá potřebnou informaci**
- **žák odpovídá na jednoduché otázky**
- **žák chápe a uplatňuje pravidla výslovnosti v ruštině**
- **žák uplatňuje znalosti abukvy v tištěné i psané podobě**
- **žák používá dvojjazyčný slovník**

učivo

národnosti
bydlení, domov
jídlo, v restauraci, stravovací návyky
záliby
rodina
popis osoby
nakupování a móda
režim dne, volný čas
oblečení
škola

pokrytí průřezových témat**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**

Občanská společnost a škola

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní rozdíly

Lidské vztahy

Multikulturalita

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Ov (tercie): zásady lidského soužití Bi (tercie): zdravý životní styl SP (tercie): obyvatelstvo světa	
Slovní zásoba a tvoření slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyslovuje a čte nahlas plynule • žák vyslovuje a čte foneticky správně • žák v textu vyhledá potřebnou informaci • žák odpovídá na jednoduché otázky • žák používá dvojjazyčný slovník 	slovní zásoba odpovídá probíraným tematickým okruhům
Základní gramatické struktury a typy vět, základy pravopisu slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí známým každodenním výrazům • žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • žák v textu vyhledá potřebnou informaci • žák používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění 	základní poučení o přízvuku (stálý a pohyblivý) intonace oznamovacích a tázacích vět rod podstatných a přídavných jmen časování sloves v přítomném, minulém a budoucím čase tázací zájmena a příslovce zájmena osobní, ukazovací, přivlastňovací číslovky
Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák vyslovuje a čte nahlas plynule • žák vyslovuje a čte foneticky správně • žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně • žák rozumí slovům, jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, týkajícím se osvojovaných témat, zejména pokud má žák vizuální oporu • žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • žák v textu vyhledá potřebnou informaci • žák odpovídá na jednoduché otázky • žák chápe a uplatňuje pravidla výslovnosti v ruštině • žák uplatňuje znalosti abukvy v tištěné i psané podobě • žák používá dvojjazyčný slovník 	<p>dotazy a odpovědi, jak se kdo jmenuje dotazy a odpovědi, odkud kdo je, kde kdo bydlí a komu je kolik let dotazy a odpovědi při telefonování vyjádření radosti a údivu poděkování omluva dotazy a odpovědi o rodině, o tom, čím kdo je, čím kdo chce být, kde, kdo pracuje</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>přesahy</p>	

Do:

Ov (tercie): zásady lidského soužití

Bi (tercie): zdravý životní styl

kvarta

Základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě • žák sdělí ústně i písemně informace o rodině • žák reaguje v běžných každodenních situacích • žák reprodukuje ústně i písemně obsah textu • žák správně používá základní gramatická pravidla • žák používá dvojjazyčný slovník • žák se zapojí do jednoduché konverzace • žák poskytne požadované informace 	<p>pozdravy při setkání oslovení (formální i neformální) představování poděkování omluva</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vztah člověka k prostředí

přesahy**Do:**

Čj (kvarta): jazyk

Jednoduchá sdělení**Výstupy**

- **žák sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě ve formuláři**
- **žák sdělí ústně i písemně informace o rodině**
- **žák reaguje v běžných každodenních situacích**
- **žák reprodukuje ústně i písemně obsah textu**
- **žák správně používá základní gramatická pravidla**
- **žák používá dvojjazyčný slovník**
- **žák se zapojí do jednoduché konverzace**
- **žák poskytne požadované informace**
- **žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat**

učivo

pozvání
návrhy
přijetí, nepřijetí pozvání, návrhu
vyjádření lhostejnosti
telefonní hovory
péče o zdraví
dopis
počasí
cestování
kultura
sport
společnost a její problémy
moderní technologie a média
příroda a město

pokrytí průřezových témat**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**

Kulturní rozdíly

Multikulturalita

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávací schopnosti

Mezilidské vztahy

Komunikace

Spolupráce a soutěživost

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Tematické okruhy**Výstupy**

- žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- žák sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci
- žák reprodukuje ústně i písemně obsah textu
- žák správně používá základní gramatická pravidla
- žák používá dvojjazyčný slovník
- žák se zapojí do jednoduché konverzace
- žák poskytne požadované informace

učivo

pozvání do kina, divadla
program divadel, kupování lístků
orientace ve školní budově
orientace ve městě, dopravní prostředky
pamětihodnosti
cestování
nakupování

pokrytí průřezových témat**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní rozdíly

Lidské vztahy

Multikulturalita

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: Čj (kvarta): jazyk Ov (kvarta): mezinárodní spolupráce Evh (kvarta): česká populární hudba	
Slovní zásoba a tvoření slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák reaguje v běžných každodenních situacích • žák reprodukuje ústně i písemně obsah textu • žák správně používá základní gramatická pravidla • žák používá dvojjazyčný slovník 	slovní zásoba odpovídá probíraným tematickým okruhům
přesahy	
Do: Čj (kvarta): jazyk	
Základní gramatické struktury a typy vět	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák reprodukuje ústně i písemně obsah textu • žák správně používá základní gramatická pravidla • žák používá dvojjazyčný slovník • žák se zapojí do jednoduché konverzace • žák poskytne požadované informace 	1. a 2. časování sloves časování zvratných sloves v přítomném čase předložkové vazby podstatná jména životná a neživotná nesklonná podstatná jména skloňování podstatných jmen v množném čísle
přesahy	
Do: Čj (kvarta): jazyk	

4.1.3.4 Španělský jazyk

Žáci si mohou zvolit španělský jazyk jako druhý cizí jazyk. Tento předmět se učí v tercií a v kvartě. Výuka probíhá v jazykových učebnách i ve třídách. Žáci jsou děleni na skupiny.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka gramatiky, a na to, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí porozumět psanému textu a mluvenému projevu přiměřeně jejich slovní zásobě a znalosti gramatiky.

Žáci se seznamují s reáliemi Španělska a Latinské Ameriky.

Slovní zásoba je založena na španělském modelu, ale žáci jsou seznamováni i s odlišnými latinskoamerickými výrazy.

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák vyhledává informace z cizojazyčných zdrojů k řešení problému
- žák formuluje svůj názor v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák požádá cizím jazykem v případě potřeby o pomoc
- žák spolupracuje při tvorbě dialogu v cizím jazyce

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák aktivně se zapojuje do řešení úkolů
- žák spolupracuje při vyučování
- žák rozumí čtenému textu

Kompetence komunikativní

- žák naslouchá promluvám jiných lidí v cizím jazyce
- žák rozumí jednoduchým cizojazyčným textům odpovídajícím jeho jazykové úrovni

Kompetence občanské

- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

tercie

Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny s pečlivou výslovností a reaguje na ně • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu • žák správně vyslovuje, čte nahlas a plynule texty přiměřeného obsahu • žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • žák používá dvojjazyčný slovník • žák sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě a o probíraných tématech • žák písemně, gramaticky správně tvoří jednoduché věty • žák pokládá otázky • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	<p>pozdrav a představení se (pozdravy formální i neformální) poděkování zdvořilá žádost omluva rozloučení národnosti, jazyky tykání, vykání</p>
Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • žák pokládá otázky • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • žák sestaví jednoduchý text • žák poskytne požadovanou informaci 	<p>základní otázky a odpovědi týkající se původu, zaměstnání, bydliště, osobních údajů, telefonního čísla, e-mailu otázky a odpovědi na zjištění množství, vlastností, barev, otázky a odpovědi na věci, které se nacházejí na určitém místě otázky a odpovědi na místo, kde se určitá věc nachází vyjádření preferencí, zálib</p>
Tematické okruhy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • žák používá dvojjazyčný slovník • žák sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě a o probíraných tématech • žák pokládá otázky 	<p>národnosti škola, činnosti a aktivity v hodinách španělštiny povolání prázdninové aktivity počasí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák poskytne požadovanou informaci • žák rozumí jednoduchým textům a nahrávkám v učebnici 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: Čj (tercie): jazyk SP (tercie): zaměstnání	
Slovní zásoba a tvoření slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnici, v textech vyhledává známé výrazy, fráze, odpovídi na otázky • žák používá dvojjazyčný slovník • žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • žák rozumí jednoduchým nahrávkám v učebnici 	žák si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem, zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba odpovídá probíraným tematickým okruhům
Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnici, v textech vyhledává známé výrazy, fráze, odpovídi na otázky • žák rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • žák používá dvojjazyčný slovník • žák písemně, gramaticky správně tvoří jednoduché věty • žák poskytne požadovanou informaci 	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov mužský a ženský rod podstatných a přídavných jmen časování sloves pravidelných, nepravidelných a zvrtných v přítomném čase tázací zájmena a příslovce zájmena ukazovací, přivlastňovací

<ul style="list-style-type: none"> • žák vyhledá v textu odpovědi na jednoduché otázky • žák rozumí jednoduchým nahrávkám v učebnici 	<p>množné číslo shoda podstatného a přídavného jména člen určitý, neurčitý rozdíl mezi ser / estar / haber slovesa se zájmenem číslovky mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>
--	--

kvarta

Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák v textech vyhledává známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky • žák používá dvojjazyčný slovník • žák sdělí ústně i písemně údaje o probíraných tematických okruzích • žák reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy, jednoduchá konverzace • žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • žák se domluví jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích • žák rozumí pokynům učitele a reaguje na ně • žák ovládá základní slovní zásobu k probíraným tématům • žák poskytne požadované informace • žák správně používá základní gramatická pravidla 	<p>návrh záměr zájem</p>
Jednoduchá sdělení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák používá dvojjazyčný slovník 	<p>pozvání návrhy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadované informace • žák reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy, jednoduché konverzace • žák se domluví jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • žák odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné sám pokládá • žák ovládá základní slovní zásobu k probíraným tématům • žák vyjádří svůj názor • žák sestaví krátké písemné sdělení na základě probraného tématu • žák poskytne požadované informace 	<p>přijetí, nepřijetí pozvání, návrhu vyjádření lhostejnosti telefonní hovory omluva otázky na vzhled a charakteristiku člověka, vyjádření času, hodin otázky na režim dne, odpovědi otázky na záliby, odpovědi popis běžného dne zeptat se na cestu a popsat ji popis domu, bytu, pokoje</p>
---	---

Tematické okruhy	
-------------------------	--

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák používá dvojjazyčný slovník • žák sdělí ústně i písemně údaje o probíraných tematických okruzích • žák jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích • žák rozumí pokynům učitele a reaguje na ně • žák ovládá základní slovní zásobu k probíraným tématům • žák se orientuje v základních reáliích Španělska a Latinské Ameriky • žák vyjádří svůj názor • žák sestaví krátké písemné sdělení na základě probraného tématu • žák poskytne požadované informace 	<p>rodina, přátelství vzhled a povahové vlastnosti osob zájmy filmy, knihy vyučovací předměty, rozvrh hodin režim dne město bydlení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák správně používá základní gramatická pravidla 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Do: Čj (kvarta): jazyk SP (kvarta): zaměstnání</p>	
<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí textům v učebnicích a jiných materiálech na základě probrané slovní zásoby • žák v textech vyhledává známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky • žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • žák používá dvojjazyčný slovník • žák sdělí ústně i písemně údaje o probíraných tematických okruzích • žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • žák jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích • žák ovládá základní slovní zásobu k probíraným tématům • žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • žák vyjádří svůj názor • žák sestaví krátké písemné sdělení na základě probraného tématu • žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>žák si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák správně používá základní gramatická pravidla 	
Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák používá dvojjazyčný slovník • žák sestaví krátké písemné sdělení na základě probraného tématu • žák správně používá základní gramatická pravidla • žák písemně a gramaticky správně obměňuje jednoduché věty • žák odvodí pravděpodobný význam neznámých slov v textu 	přivlastňovací zájmena nesamostatná příslovce množství stupňování přídavných jmen neosobní slovesa gustar / encantar / interesar zájmena nepřímého předmětu zájmena s předložkou zápor ve větě, dvojí zápor slovesná vazba ir a + inf. pro vyjádření budoucnosti modální slovesa rozdílná použití slovesa být: ser / estar/ hay slovesné vazby antes de / después de - před něčím / po něčem neurčitá a záporná zájmena zájmena v přímého předmětu zájmeno lo přivlastňovací zájmena samostatná neosobní vazby je třeba / je možno / je zakázáno

4.2 Matematika a její aplikace

4.2.1 Matematika

Vyučovací předmět matematika na nižším stupni gymnázia navazuje vzdělávacím obsahem na předmět matematika na prvním stupni základních škol.

Žáci mohou být v jedné vyučovací hodině týdně rozděleni na poloviny, tzv. matematická cvičení. Dotace a rozdělení vyučovací hodiny vytváří prostor pro dostatečné utvrzení poznatků a osvojení klíčových kompetencí v matematice. Výuka probíhá zejména ve kmenových třídách. Typickým rysem matematiky je samostatné řešení úloh a problémů, které vyžadují matematické postupy. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj úsudku, logického myšlení a povědomí žáků o možnostech uplatnění matematiky a jí používaných postupů v různých oblastech života.

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší vhodnou úlohu různými způsoby
- žák zhodnotí navrhované řešení
- žák hledá vlastní postup při řešení problému

Kompetence k učení

- žák používá vhodné početní operace
- žák používá vhodné algoritmy
- žák volí vhodnou metodu řešení úlohy
- žák řeší problémové úlohy
- žák řeší logické úlohy
- žák řeší matematické hádanky, kvízy, rébusy apod.
- žák řeší křížovky, osmisměrky, rébusy a šifrovaná sdělení
- žák si vytváří a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák aktivně se zapojuje do řešení úkolů
- žák spolupracuje při vyučování
- žák vybírá, vytváří a pojmenovává škálu obrazových prostředků pro získání osobitých výsledků
- žák rozumí čtenému textu
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly

Kompetence komunikativní

- žák pracuje s tabulkami
- žák pracuje s diagramy
- žák umí sestavit grafy
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák vhodně argumentuje

Kompetence občanské

- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu
- žák odpovídá za vyřešené příklady z domácí přípravy

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

prima

Dělitelnost přirozených čísel	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozezná prvočíslo a číslo složené	prvočísla

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozkládá přirozené číslo na prvočinitele • žák určuje čísla soudělná a nesoudělná • žák určuje největší společný dělitel a nejmenší společný násobek • žák určuje znaky dělitelnosti • žák aplikuje poznatky při řešení úloh 	složená čísla násobek dělitel znaky dělitelnosti slovní úlohy
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávací schopnosti Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (tercie): energie F (kvarta): elektřina a magnetismus, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů</p>	
<p>Úhel a jeho velikost</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí pojmu úhel • žák klasifikuje úhly podle jejich velikosti • žák umí zjistit velikost úhlu • žák graficky sčítá a odčítá úhly • žák zná vlastnosti dvojice úhlů vedlejších a vrcholových • žák zná vlastnosti dvojice úhlů střídavých a souhlasných u rovnoběžných přímk • žák umí určit dvojice úhlů • žák sčítá a odčítá úhly početně ve stupních i minutách 	typy úhlů velikosti grafické sčítání a odčítání početní operace s úhly
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

přesahy	
Z: F (tercie): světlo F (kvarta): veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Osová souměrnost	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše osovou souměrnost • žák sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti • žák určí osu souměrnosti u vhodného obrazce • žák pozná osově souměrné útvary • žák využívá osově souměrnosti při řešení úloh 	shodnost geometrických obrazců osa souměrnosti osová souměrnost osově souměrné obrazce
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávací schopnosti Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Přesahy	
Z: Evv (prima): kresba, malba, písmo, materiálové interpretace a dekorativní práce F (tercie): světlo, elektřina a magnetismus	
Desetinná čísla	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák znázorňuje desetinné číslo na číselné ose • žák zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád • žák písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla • žák řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	rozšíření pojmu sčítání odčítání násobení dělení slovní úlohy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z:	

F (prima): měření fyzikálních veličin F (tercie): světlo, energie F (kvarta): elektřina a magnetismus, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Trojúhelník	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zná vlastnosti stran trojúhelníka a umí používat trojúhelníkovou nerovnost • žák zná vlastnosti vnitřních a vnějších úhlů v trojúhelníku • žák klasifikuje trojúhelníky podle velikosti stran a úhlů • žák zná vlastnosti úseček v trojúhelníku • žák umí sestavit výšky, těžnice a střední příčky • žák umí sestavit kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou 	<p>úhly konstrukce trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný úsečky v trojúhelníku kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku</p>
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (kvarta): veličiny a jednotky	
Objem a povrch kvádru a krychle	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vypočítá povrch a objem kvádru a krychle • žák převádí jednotky čtvereční a krychlové • žák aplikuje poznatky na slovní úlohy z praxe 	<p>objem povrch jednotky slovní úlohy</p>
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do:	

F (prima): měření fyzikálních veličin Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (kvarta): veličiny a jednotky	
Zlomky	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozšiřuje a krátí zlomky • žák uvede zlomek na základní tvar • žák umí porovnat zlomky • žák umí určit společného jmenovatele zlomků • žák sčítá a odčítá zlomky • žák řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání zlomků 	<p>pojmem krácení rozšiřování porovnávání zlomků smíšená čísla sčítání odčítání</p>
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (tercie): světlo, energie F (kvarta): elektřina a magnetismus, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	

sekunda

Zlomky	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák násobí a dělí zlomky • žák umí upravit složený zlomek • žák umí počítat se smíšenými čísly • žák umí převádět zlomek na desetinné číslo a naopak • žák umí užívat zlomek při řešení praktických situací • žák řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky 	<p>násobení, dělení slovní úlohy zlomky a desetinná čísla složené zlomky</p>

pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (sekunda): pohyb tělesa F (tercie): světlo, energie F (kvarta): veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Shodnost, shodná zobrazení v rovině	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák intuitivně chápe pojem shodnosti geometrických útvarů • žák ovládá věty o shodnosti trojúhelníků - sss, sus, usu • žák sestrojí trojúhelník podle dané věty • žák rozumí pojmu vzor - obraz • žák umí definovat osovou a středovou souměrnost • žák chápe pojem posunutí a otáčení • žák umí zobrazit ve shodném zobrazení rovinný obrazec • žák využívá shodná zobrazení v praxi 	shodnost rovinných útvarů shodnost trojúhelníků osová a středová souměrnost posunutí otáčení
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávací schopnosti Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (tercie): světlo	
Celá čísla	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe pojem celé číslo • žák umí porovnat celá čísla • žák znázorní celé číslo na číselné ose 	kladná a záporná čísla čísla navzájem opačná absolutní hodnota

<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe pojem opačné číslo • žák určuje absolutní hodnotu celého čísla pomocí číselné osy • žák provádí početní operace v oboru celých čísel • žák řeší jednoduché problémy, modeluje situace, kde využívá obor celých čísel 	uspořádání celých čísel sčítání a odčítání celých čísel násobení a dělení celých čísel slovní úlohy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (sekunda): pohyb tělesa, síla F (tercie): světlo, energie F (kvarta): veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Racionální čísla	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe pojem racionální číslo • žák umí porovnat racionální čísla • žák znázorní racionální číslo na číselné ose • žák chápe pojem převrácené číslo • žák provádí početní operace v oboru racionálních čísel • žák aplikuje poznatky na slovní a problémové úlohy 	porovnávání racionálních čísel početní výkony s racionálními čísly slovní úlohy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (sekunda): pohyb tělesa, síla	

F (tercie): světlo, energie F (kvarta): veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Čtyřúhelníky	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti • žák rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti • žák sestrojí rovnoběžník nebo lichoběžník v jednodušších případech • žák vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku • žák vypočítá obvod a obsah trojúhelníku • žák vypočítá obvod a obsah lichoběžníku 	rozdělení konstrukce rovnoběžníků obvod a obsah rovnoběžníků, trojúhelníků, lichoběžníků obvod a obsah lichoběžníků
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávací schopnosti Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (sekunda): síla F (kvarta): veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zapíše a upraví daný poměr • žák zvětší nebo zmenší danou hodnotu v daném poměru • žák rozdělí celek na části v daném poměru • žák zapíše a upraví postupný poměr • žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • žák používá poměr při práci s měřítkem mapy, plánu • žák zapíše tabulku přímé, nepřímé úměrnosti 	porovnávání poměr převrácený poměr měřítko úměra trojčlenka slovní úlohy

<ul style="list-style-type: none"> • žák narýsuje graf přímé, nepřímé úměrnosti • žák řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé, nepřímé úměrnosti • žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • žák řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávací schopnosti Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (sekunda): síla F (tercie): světlo, energie F (kvarta): veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Hranoly	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou 	povrch a objem
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávací schopnosti Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: Evv (sekunda): kresba, modelování a prostorová tvorba	
Procenta a úroky	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí pojmu procento • žák vypočítá počet procent základu, procentovou část, základ 	výpočet procent-základní tři typy úloh slovní úlohy procenta na diagramech promile jednoduché úrokování

<ul style="list-style-type: none"> • žák čte a vytváří diagramy a grafy, kde jsou jednotlivé položky vyjádřeny v procentech • žák užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek-část: poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem • žák řeší aplikační úlohy na procenta • žák rozumí pojmu promile • žák užívá pojem promile ve slovních úlohách • žák aplikuje procenta ve finanční matematice 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávací schopnosti Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (tercie): energie	

tercie

Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určuje druhou mocninu a druhou odmocninu • žák účelně využívá kalkulátor • žák zná Pythagorovu větu • žák řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty • žák aplikuje Pythagorovu větu při řešení praktických problémů v rovině i prostoru • žák intuitivně chápe pojem reálné číslo 	určování druhé mocniny a odmocniny práce s kalkulátorem Pythagorova věta, její význam a využití reálná čísla slovní úlohy a úlohy z praxe
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (kvarta): veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí mocniny s přirozeným mocnitelem • žák provádí základní početní operace s mocninami • žák řeší mocniny se záporným celým mocnitelem 	početní operace s mocninami mocniny se záporným celým mocnitelem
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (kvarta): veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů	
Kružnice a kruh	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozezná kruh a kružnici • žák určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, dvou kružnic • žák sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice • žák sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu vně kružnice • žák užívá Thaletovu větu v praxi • žák vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice • žák vypočítá délku kružnicového oblouku, obsah kruhové výseče • žák aplikuje poznatky na praktické úlohy a problémy 	základní pojmy vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova věta vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice obsah kruhu kružnicový oblouk kruhová výseč

pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Spolupráce a soutěživost	
přesahy	
Z: F (tercie): světlo Ev (tercie): kresba F (kvarta): kinematika hmotných bodů	
Válec	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák umí sestavit síť válců • žák vypočítá povrch a objem válce • žák užívá pojmy kruh, kružnice, válec v praktických úlohách 	základní pojmy povrch a objem válce
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (tercie): energie	
Výrazy a jejich užití	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí hodnotu daného číselného výrazu • žák sestaví číselný výraz • žák sestaví jednoduchý výraz s proměnnou • žák sčítá a odčítá jednočleny i mnohočleny • žák násobí jednočlenem, mnohočlenem • žák dělí jednočlenem • žák rozkládá mnohočleny pomocí vytýkání a vzorců 	číselný výraz výraz s proměnnou jednočlen a mnohočlen sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů druhá mocnina dvojčlenu rozdíl druhých mocnin dělení jednočlenem úpravy mnohočlenů na součin

<ul style="list-style-type: none"> • žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (sekunda): pohyb tělesa, síla F (tercie): energie F (kvarta): elektřina a magnetismus	
Lineární rovnice a nerovnice	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • žák provádí zkoušku správnosti svého řešení • žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • žák hledá efektivní způsoby řešení rovnic • žák odhaduje a zdůvodňuje výsledky • žák řeší jednoduché lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav • žák vyjádří neznámou ze vzorce 	rovnost a její vlastnosti lineární rovnice s jednou neznámou ekvivalentní úpravy lineárních rovnic zkouška slovní úlohy řešené rovnicemi nerovnost lineární nerovnice rovnost vlastnosti rovnosti lineární rovnice s jednou neznámou ekvivalentní úpravy lineárních rovnic zkouška slovní úlohy řešené rovnicemi nerovnost lineární nerovnice vyjádření neznámé ze vzorce aplikace na jednoduché fyzikální vztahy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	

Z:

F (prima): měření fyzikálních veličin

F (sekunda): pohyb tělesa

F (kvarta): elektřina a magnetismus, kinematika hmotných bodů

Konstrukční úlohy v rovině

Výstupy

- **žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru**
- **žák řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy**
- **žák sestrojí trojúhelník podle věty sss, sus, usu**
- **žák sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech**
- **žák analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu**

učivo

základní konstrukční úlohy
množiny bodů dané vlastnosti
konstrukční úlohy
konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Z:

Ev (tercie): kresba

F (kvarta): veličiny a jednotky

Základy statistiky

Výstupy

- **žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data**
- **žák porovnává soubory dat**
- **žák analyzuje diagramy, grafy, tabulky**
- **žák řeší konkrétní problémy z praxe**

učivo

základní statistické pojmy
aritmetický průměr
diagramy

pokrytí průřezových témat

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
přesahy
Do: Ict (tercie): služby internetu Z: F (kvarta): kinematika hmotných bodů

kvarta

Lomené výrazy a jejich užití	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určuje podmínky lomeného výrazu • žák krátí a rozšiřuje lomené výrazy • žák provádí početní výkony s lomenými výrazy • žák řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	lomený výraz společný násobek a společný dělitel výrazů rozšiřování a krácení lomených výrazů početní výkony s lomenými výrazy složené lomené výrazy lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli slovní úlohy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Poznávací schopnosti Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin F (kvarta): kinematika hmotných bodů	
Podobnost	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák intuitivně chápe pojem podobnosti geometrických útvarů 	podobnost geometrických útvarů v rovině podobnost trojúhelníků dělení úsečky v daném poměru

<ul style="list-style-type: none"> • žák zná definici podobných trojúhelníků • žák ovládá věty o podobnosti trojúhelníků - sus, uu • žák rozdělí úsečku dané délky v daném poměru • žák užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami • žák definuje sinus, kosinus, tangens a kotangens ostrého úhlu • žák chápe sinus, kosinus, tangens a kotangens jako závislost • žák načrtne jejich grafy v intervalu ostrého úhlu • žák užívá dané funkce při řešení úloh z praxe 	<p>goniometrické funkce ostrého úhlu pravoúhlého trojúhelníku základní pojmy grafy užití v praktických úlohách</p>
--	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Komunikace
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Z:
F (tercie): světlo

Funkce

Výstupy

- žák rozezná funkční vztah od jiných vztahů
- žák určí definiční obor funkce
- žák sestrojí graf funkce lineární
- žák sestrojí graf funkce kvadratické
- žák sestrojí graf nepřímé úměrnosti
- žák určí základní vlastnosti funkce z grafu
- žák modeluje závislosti reálných dějů pomocí funkcí

učivo

pojem
graf
typy funkcí-lineární, nepřímá úměrnost,
kvadratická, s absolutní hodnotou
praktické úlohy

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání
Poznávací schopnosti
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Přesahy	
F (sekunda): pohyb tělesa Ict (tercie): tabulkový kalkulátor F (kvarta): elektřina a magnetismus, zvuk, kinematika hmotných bodů	
Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací nebo sčítací metodou • žák má představu o počtu řešení soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými • žák umí provést zkoušku • žák řeší aplikační úlohy využitím poznatků o soustavách rovnic • žák nalézá grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	lineární rovnice se dvěma neznámými soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy grafické řešení
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Přesahy	
Z: F (sekunda): pohyb tělesa	
Jehlan, kužel, koule	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule • žák načrtne nebo sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • žák načrtne a sestrojí síť jednoduchých těles • žák vypočítá povrch a objem komolého jehlanu a komolého kužele • žák řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	objem a povrch jehlanu, kužele, koule povrch a objem komolého jehlanu a komolého kužele úlohy z praxe
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Přesahy	
Do: F (kvarta): veličiny a jednotky Z: Evv (kvarta): kresba	
Základy finanční matematiky	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák provádí jednoduché a složené úrokování žák analyzuje a řeší jednoduché problémy a situace 	jednoduché úrokování složené úrokování ekonomické pojmy slovní úlohy z praxe
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávací schopnosti Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Základy rýsování	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rýsuje různé druhy čar žák zná užití čar žák užívá kóty v jednoduchých příkladech z praxe žák řeší úlohy na prostorovou představivost žák aplikuje a kombinuje své poznatky na příklady z praxe 	typy čar a jejich užití technické písmo kótování pravoúhlé promítání
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Kreativita	
Přesahy	
Z: F (tercie): světlo	

4.3 Informatika

4.3.1 Informatika

Informatika je vyučována v **primě**, sekundě, tercii a kvartě. Výuka probíhá ve specializovaných učebnách vybavených potřebným hardwarem a softwarem. Pro výuku předmětu je třída dělena na skupiny, každý žák má k dispozici vlastní počítač. Žáci se v tomto předmětu seznamují s běžně užívaným hardwarem a softwarem, s novými vývojovými trendy v oblasti užití informačních technologií, naučí se využívat počítač v ostatních oborech.

Informatika má za cíl naučit žáky vyhledávat, **vyhodnocovat a vhodným způsobem interpretovat informace**. K uskutečnění těchto cílů přispívá ovládnutí základních textových, tabulkových, databázových a grafických programů, tvorba webových stránek, ale také počítačové a webové grafiky, zpracování grafických podkladů pro tvorbu multimediálních aplikací a využívání výukového softwaru.

Součástí předmětu informatika je výuka bezpečnosti v prostředí internetu (např. sociální sítě, přístupová hesla), ctění autorských práv a také základy algoritmizace a teoretické informatiky.

Kompetence pracovní

- žák správně používá vybavení odborné učebny
- žák dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v odborné učebně
- žák dodržuje řád odborné učebny

Kompetence k učení

- žák spolupracuje při vyučování
- žák aktivně se zapojuje do řešení úkolů
- žák třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- žák obhájí svůj názor

Kompetence občanské

- žák chrání zdraví své a ostatních lidí

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Seznámení s prostředím	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů 	<p>přihlašování popis systému a sítě školní účty e-mail, web služby intranetu rozvrhy a suplování školní řád řád odborné učebny</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávací schopnosti Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
Přesahy	
<p>Z: Aj (sekunda): slovní zásoba, tvoření slov</p>	
Software a hardware	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● žák ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● žák pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí 	<p>Operační systém (složka, názvy souborů, přípony, klávesové zkratky, nastavení, relativní/absolutní cesta) Hardware (periferní zařízení, porty, propojení, komponenty) digitální fotoaparát, skener programy na úpravu grafiky, formáty, komprese cloud</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

<p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Psychohygienu</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>
Přesahy
Z:
F (kvarta): elektřina a magnetismus

Digitální technologie - bezdrátové technologie, navigační technologie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • žák vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky 	<p>přenos dat (usb, wifi, bluetooth, nfc)</p> <p>navigační technologie</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Psychohygienu</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Kreativita</p> <p>Spolupráce a soutěživost</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p>	
Přesahy	
Do:	
Evv (prima): grafika	
Z:	
Evv (prima): grafika; písmo	
Mobilní služby – operátoři, tarify	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák vyhledává a porovnává tarify mobilních operátorů a určí nejvhodnější možnost 	operátoři tarify
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygienu Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
Digitální technologie – bezpečnost, digitální identita	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení • žák pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí 	vznik a rozvoj internetu, jeho základní služby cíle a metody útočnicků aktualizace, antivirus, firewall hesla, vícefázové ověření bezpečnost v prostředí internetu

sekunda

Základy práce s dokumenty	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu • žák si poradí s typickými závadami a chybovými stavy počítače • žák používá základní funkce textového editoru • žák používá textový editor, uplatňuje základní typografická pravidla • žák rozumí struktuře dokumentu 	formátování textu ukládání a otevírání dokumentu
pokrytí průřezových témat	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení	
Základy služeb internetu	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • žák vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • žák si poradí s typickými závadami a chybovými stavy počítače • žák dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	elektronická pošta bezpečné chování na internetu portály webová stránka - prvky, odkazy, adresa
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	
Přesahy	
Z: Aj (sekunda, tercie): tematické okruhy	
Fungování PC, bezpečnost dat	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • žák ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos 	komponenty počítače vstupní a výstupní zařízení periferie řešení technických problémů, obnova dat zálohování a archivace dat konfigurace prostředí operačního systému základní rozdělení virů ochrana proti virům

<ul style="list-style-type: none"> ● žák vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● žák si poradí s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● žák dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Psychohygiena	
Přesahy	
Z:	
Aj (sekunda): tematické okruhy, slovní zásoba, tvoření slov	
F (kvarta): elektřina a magnetismus	
Počítačové sítě	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● žák si poradí s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● žák dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	běžné služby lokální sítě-sdílení dat protokol-jeho význam, běžné příklady TCP/IP (HTTP, HTTPs, FTP, elektronická pošta – POP3, IMAP, SMTP)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Psychohygiena	
Poznávací schopnosti	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Tvorba webových stránek	
výstupy	učivo
<p>žák tvoří webové stránky a chápe vazby pomocí hypertextu</p> <p>žák prezentuje výsledky své práce na internetu</p>	<p>tvorba webových stránek pomocí WYSIWYG editoru</p> <p>základní syntaktická pravidla HTML</p> <p>základní a často používané značky a jejich atributy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák vytvoří strukturu a vzhled webových stránek prostřednictvím jazyků HTML a CSS 	<p>stylování prostřednictvím CSS</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Spolupráce a soutěživost Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
<p>Práce s informacemi</p>	
<p>výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • žák posuzuje věrohodnost a relevanci informací a informačních zdrojů, vyhledává v databázích, portálech a pomocí vyhledávacích strojů na webu • žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty 	<p>informační systémy na internetu online zdroje</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p>	

Objevujeme Evropu a svět	
Přesahy	
Z: Aj (sekunda): tematické okruhy Z (sekunda): světadíly, oceány, makroregiony světa Aj (tercie): tematické okruhy	
Počítačová bezpečnost	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák rozumí problematice počítačových virů, zná a používá základní zásady bezpečnosti a obrany proti virové infekci ● žák ctí zásady počítačové bezpečnosti ● žák rozumí dějům v počítačové síti, fungování služeb a jejich zabezpečení ● žák dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	zabezpečení operačního systému, souborů ochrana proti virům bezpečné chování na internetu
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
Prezentace	
výstupy	učivo
žák zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě žák rozumí struktuře dokumentu žák používá prezentační program ke zpracování dat a k prezentaci žák dodržuje ergonomická pravidla pro práci s počítačem	prezentační programy snímek, šablony prezentací, animace, nastavení prezentace

pokrytí průřezových témat	
Přesahy	
Do: Čj, Aj, Cj, Z, D, Ov, Bi Z: Evv (tercie): písmo	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti • žák rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení • žák navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal 	základy algoritmizace jednoduché užití proměnné, cyklu praktické využití a příklady

tercie

Textový editor	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti • žák používá základní funkce textového editoru • žák uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • žák zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • žák používá textový editor, uplatňuje základní typografická pravidla • žák rozumí struktuře dokumentu • žák rozpoznává objektový model a vlastnosti jednotlivých objektů • žák dodržuje ergonomická pravidla pro práci s počítačem 	formátování písma typografická pravidla formátování odstavce-zarovnání, odsazení, řádkování, mezery záhlaví a zápatí stránek, vzhled stránky styly použití grafických objektů a tabulek sloupce šablony
pokrytí průřezových témat	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygienu	
Přesahy	
Do: Čj (tercie): sloh Z: Evv (tercie): písmo	
Tabulkový kalkulátor	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat ● žák sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu ● žák získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat ● žák navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu ● žák vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní ● žák zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	organizace dat v sešitu-listy, řádky, sloupce buňky úprava formátu a datového typu, základní matematické, statistické a logické funkce relativní a absolutní adresace buněk tvorba grafů a jejich úprava jednoduché filtry a seřazení dat
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Přesahy	
Do: M (kvarta): funkce	
Algoritmizace a programování	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • žák rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • žák vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • žák v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • žák ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>tvorba algoritmů (proměnná, cyklus, podmínka) potřeby uživatelů uživatelské rozhraní autorství a licence etika programátora</p>
Práce s informacemi	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • žák posuzuje věrohodnost a relevanci informací a informačních zdrojů, vyhledává v databázích, portálech a pomocí vyhledávacích strojů na webu • žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • žák vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích 	<p>informační systémy na internetu ověřování informací</p>

kvarta

Tvorba sdíleného obsahu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák umí pracovat se sdílenými úložišti ● žák používá pokročilé funkce multiplatformních textových editorů ● žák uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ● žák zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě ● žák používá textový editor, uplatňuje základní typografická pravidla ● žák rozumí struktuře dokumentu ● žák používá desetiprstovou metodu psaní na klávesnici ● žák dodržuje ergonomická pravidla pro práci s počítačem 	<p>Google dokumenty cloud metadata typografie, formátování</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena</p>	
Přesahy	
<p>Do: Čj (kvarta): sloh</p>	
Služby internetu	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ● žák pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<p>služby českých a zahraničních portálů – online aplikace internetová reklama veřejná správa, účel informačních systémů a jejich funkce ve společnosti spam a hoax</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygienu Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>Přesahy</p>	
<p>Z: Aj (kvarta): tematické okruhy</p>	

Databáze

výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • žák nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • žák vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci 	<p>prostředí, vytvoření, tabulky, výběry údajů, export a import dat SQL dotazy</p>

<p>dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu • žák využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů • žák ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	
--	--

Informace, ochrana zdraví

výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek • žák získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti 	<p>informace, bit, byte, přenos informací bezpečný přenos, základy kryptografie ergonomie, hygiena práce informatika a životní prostředí</p>

4.4. Člověk a společnost

4.4.1 Dějepis

Dějepis se realizuje v rámci vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Výuka probíhá ve všech ročnících nižšího gymnázia. Výuka probíhá ve třídě, popř. ve specializované multimediální učebně.

Žáci se seznámí s dějinami od pravěku až po soudobé dějiny. Důraz je kladen na nejnovější dějiny. K dispozici jsou kvalitní učebnice, dataprojektor, atlasy a zdroje informačního materiálu – knihovna, časopisy, internet. Používají se aktivní metody, frontální výuka a projektové vyučování.

Úkolem předmětu je vytvářet pozitivní vztah k poznávání dějin, chápat jednotlivá období i příčiny, které vedly k válkám a krizovým jevům, hledat v nich poučení pro budoucnost. Pomocí těchto znalostí se orientovat v přítomnosti.

Dějepis má nezastupitelné místo ve vzdělání, úzce souvisí s mnoha obory – českým jazykem, cizími jazyky, zeměpisem, hudbou a výtvarným uměním.

Podle možností jsou do výuky zařazovány besedy s pamětníky, návštěvy výstav, muzeí a exkurze. Žáci se na základě svého zájmu mohou zúčastnit široké škály různých soutěží.

Kompetence k řešení problémů

- žák aplikuje poznatky v různých oblastech života

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák evaluuje a autoevaluuje
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly
- žák vytváří si a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák spolupracuje při vyučování
- žák aktivně se zapojuje do řešení úkolů
- žák třídí informace
- žák řeší křížovky, osmisměrky, rébusy a šifrovaná sdělení
- žák dokáže interpretovat, srovnávat obrazová vyjádření svá i ostatních
- žák vytvoří časovou přímku určitého období
- žák pracuje s jinými informačními zdroji-literaturou, tiskem, internetem
- žák vyhledává literaturu k danému tématu
- žák pracuje s krátkým textem dokumentu
- žák vysvětlí dějepisné pojmy
- žák zařadí historické osobnosti
- žák vyznačí zadaná data na časové přímce
- žák vyhledává informace v učebnici, atlase
- žák vybírá, vytváří a pojmenovává škálu obrazových prostředků pro získání osobitých výsledků
- žák rozumí čtenému textu
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace
- žák uplatňuje získané poznatky pro své vlastní obrazové projevy

Kompetence komunikativní

- žák dokáže pojmenovat
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- žák rozumí různým typům schématických nákrešů a obrazových materiálů
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák vhodně argumentuje
- žák obhajuje svůj názor

Kompetence občanské

- žák vyžaduje a zachovává zdravé životní prostředí
- žák respektuje potřebu chránit životní prostředí
- žák reprezentuje školu při mimoškolních soutěžích
- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu
- žák odpovídá za vyřešené příklady z domácí přípravy
- žák chápe základní ekologické a environmentální problémy
- žák aktivně vyhledává kontakt s výtvarným uměním
- žák objasní roli autora, příjemce a interpreta při vytváření obrazových vyjádření
- žák chrání zdraví své a ostatních lidí
- žák rozlišuje umělecké slohy a směry

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Úvod do studia dějin, pravěk a starověk	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí základní pojmy historie- dějepis • žák uvede konkrétní příklady potřebnosti dějepisných poznatků • žák popisuje historické prameny písemné a hmotné • žák pojmenuje instituce, které shromažďují tyto zdroje • žák interpretuje základní dělení historie • žák řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu a určí základní mezníky dějinných epoch • žák se orientuje na časové přímce a v historické mapě • žák vysvětlí základní pojmy - archeologie, prehistorie • žák prezentuje dělení pravěké společnosti na 3 základní období podle industrie • žák charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • žák rozpozná vývojové fáze člověka • žák vysvětlí pojem neolitická revoluce • žák objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost • žák se orientuje na mapě Evropy a světa	<p>význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny a instituce</p> <p>historický čas a prostor</p> <p>periodizace dějin</p> <p>vývojové fáze člověka</p> <p>základní dělení pravěku podle industrie</p> <p>neolitická revoluce její význam a důsledky</p> <p>archeologické kultury u nás</p> <p>charakteristika doby bronzové a železné</p> <p>vznik a vývoj staroorientálních států - Mezopotámie, Egypt, Blízký východ, Indie, Čína, jejich politický, kulturní, hospodářský vývoj</p> <p>Krétská a mykénská kultura</p> <p>antické Řecko jednotlivá období, válečné konflikty, kultura, jeho význam pro lidskou civilizaci</p> <p>starověký Řím-jednotlivá státní zřízení, významné osobnosti a expanze Říma, kultura, význam římské civilizace pro lidstvo</p> <p>křesťanství – základní pojmy, život Ježíše Krista, následovníci, vznik církve, rozdělení římské říše na západní a východní část</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák si uvědomuje vliv přírodních podmínek na vývoj civilizací • žák vnímá nerovnoměrnost vývoje • žák uvede příklady archeologických kultur na našem území • žák rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • žák uvede nejstarší civilizace, jejich charakteristické rysy • žák uvede nejvýznamnější typy památek, které jsou součástí světového kulturního dědictví • žák porovná formy vlády a postavení společenských skupin v nejvýznamnějších řeckých městských státech a vysvětlí podstatu antické demokracie • žák interpretuje základní období v dějinách Řecka a Říma • žák demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury • žák uvede osobnosti antiky důležité pro lidskou civilizaci • žák vysvětlí zrod křesťanství a souvislost s judaismem 	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace</p>	

<p>Spolupráce a soutěživost   Řešení problémů a rozhodovací dovednosti   Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH   Evropa a svět nás zajímají   Objevujeme Evropu a svět   Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA   Základní podmínky života   Lidské aktivity a problémy životního prostředí   Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Přesahy</p>
<p>Do: Čj (prima): literatura   Ov (prima): majetek, vlastnictví; vztahy mezi lidmi; lidská setkání   Bi (prima): vznik a vývoj života na Zemi   Z (prima): geografická kartografie Z: Evv (prima): kresba, malba, grafika   Evh (prima): hudba na jevišti   Ov (sekunda): právní základy státu   Ov (tercie): lidská práva   F (tercie): vesmír</p>

sekunda

Dějiny středověku	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák objasní příchod Slovanů, vznik Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • žák vysvětlí roli církve, konflikty mezi světskou a církevní mocí, kacířství • žák ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti • žák uvede příklady románské a gotické kultury 	<p>první slovanské útvary na našem území – Sámova říše Velká Morava Počátky českého státu (Přemyslovci), jeho vnitřní vývoj a postavení v Evropě struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost papežství, císařství, křížové výpravy Vláda Lucemburků v českých zemích a říši husitství a jeho hodnocení, doba pohusitská,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák prezentuje vývoj států západní Evropy, válečné konflikty • žák vysvětlí české dějiny za Přemyslovců a Lucemburků • žák objasní husitské hnutí a vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • žák interpretuje změny, ke kterým došlo po zámořských objevech • žák popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • žák se orientuje v českých dějinách za vlády Jagellonců a prvních Habsburků • žák objasní postavení českého státu v rámci rozdělené Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • žák chápe příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí její důsledky • žák konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus, uvádí příklady • žák rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných památek 	<p>Jagellonci na českém trůně, stavovská monarchie změny znamenající přechod středověku k novověku, renesance, humanismus, změny v pohledu na člověka Osmanská říše, pád Konstantinopole-důsledky reconquista a vznik Španělska zámořské objevy reformace a její šíření, protireformace Habsburkové, nástup Habsburků na český trůn, postavení českého státu v rámci monarchie mocenské konflikty mezi Anglií a Francií, vývoj jižní Evropy, počátky novověku západní Evropa v 16. století nizozemská revoluce Rusko v 15. a 16. století české stavovské povstání třicetiletá válka a její dopad na Evropu absolutismus x parlamentarismus – základní znaky</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiéna Kreativita Poznávací schopnosti</p>	

<p>Mezilidské vztahy   Komunikace   Spolupráce a soutěživost   Řešení problémů a rozhodovací dovednosti   Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH   Evropa a svět nás zajímají   Objevujeme Evropu a svět   Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA   Základní podmínky života   Lidské aktivity a problémy životního prostředí   Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Přesahy</p>
<p>Do: Čj (sekunda): literatura, jazyk   Ov (sekunda): principy demokracie; právní základy státu; podobnost a odlišnost lidí; kulturní život; naše vlast   Z (sekunda): politická mapa světa; obyvatelstvo světa; světadíly, oceány, makroregiony světa Z: Ov (sekunda): naše vlast; právní základy státu; principy demokracie   Evv (sekunda): grafika   Ov (tercie): lidská práva</p>

tercie

Novověk	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnosti • žák objasní události francouzské revoluce a napoleonských válek a jejich vliv na rozbití starých společenských struktur v Evropě • žák porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s hnutími vybraných evropských národů • žák charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin 	<p>osvícenský absolutismus, reformy osvícenských panovníků, Rusko, Prusko, Francie, Anglie, Polsko, Habsburská monarchie 16. - 18. století baroko, rokoko, osvícenství český stát v 17. - 18. století vznik a vývoj USA Velká francouzská revoluce a její dopad na Evropu, Napoleon Průmyslová revoluce boj národů za emancipaci, české národní obrození boj o rozdělení světa, kolonialismus Klasicismus, romantismus, biedermeier</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • žák demonstruje základní politické proudy na vybraných příkladech • žák vysvětlí pojem průmyslová revoluce • žák objasní souvislost mezi průmyslovou revolucí a modernizací společnosti v 19.stol. • žák vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí světa a důsledků, které z toho vyplynuly • žák charakterizuje velmoci a soupeření mezi nimi • žák vymezí význam kolonií • žák uvede rozpory mezi státy, které vedly k válečným konfliktům, uvede příklady konfliktů • žák charakterizuje I. světovou válku, popíše politické, hospodářské a sociální důsledky • žák na mapě určí územní změny, ke kterým došlo před a po I. světové válce • žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky • žák vysvětlí postavení našich zemí v rámci Rakouska-Uherska a objasní vznik samostatného Československa a roli legií • žák charakterizuje společenskou, politickou a hospodářskou situaci První republiky 	<p>vznik velmocí sjednocení Německa a Itálie české země ve 2. polovině 19. století změny ve společnosti (sociální, politické, hospodářské) vztahy velmocí před 1. světovou válkou, I. světová válka a její důsledky pro Evropu, ruská revoluce, československé legie a vznik ČSR, poválečná Evropa, První republika – politika, kultura, hospodářství</p>
---	---

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní rozdíly

<p>Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí</p>
přesahy
<p>Do: Čj (tercie): jazyk, literatura Ov (tercie): zásady lidského soužití; lidská práva; peníze; občan v ekonomických vztazích Evh (tercie): baroko; klasicismus; romantismus SP (tercie): obyvatelstvo světa; lidská sídla; světové hospodářství Z: Ov (sekunda): naše vlast; kulturní život; právní základy státu; principy demokracie Ov (tercie): lidská práva Evh (tercie): baroko; renesance; klasicismus; romantismus F (tercie): energie</p>

kvarta

Dějiny 20. století	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • žák charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v 	<p>kritika Versailleského mírového uspořádání vznik totalitních systémů (fašismus, komunismus, nacismus) hospodářská krize,</p>

<p>ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a nacionalismu a jejich negativní vliv na lidskou společnost • žák vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • žák chápe příčiny a důsledky II. světové války • žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • žák zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní politické, hospodářské, sociální a kulturní prostředí • žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa • žák uvede příklady střetávání obou světů • žák charakterizuje základní tendence euroatlantické politické, hospodářské a vojenské spolupráce, zmíní příklady • žák popíše všeobecně vývoj v zemích východního bloku • žák objasní poválečný vývoj ČSR • žák charakterizuje jednotlivé etapy poválečné ČSR • žák posoudí postavení rozvojových zemí • žák popíše evropskou integraci • žák vysvětlí příčiny a důsledky rozpadu SSSR • žák popíše vznik ČSFR a ČR • žák uvede příklady válečných konfliktů odehrávajících se ve druhé polovině 20. století • žák prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<p>II. světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války, studená válka, rozdělení světa do vojenských a ekonomických bloků a jejich soupeření, vnitřní situace v zemích východního bloku, rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět, Československo 1945-1989, vznik ČSFR a ČR evropská integrace, rozpad „východního bloku“ a SSSR, válečné konflikty a genocidy ve 20. století, problémy současnosti věda a technika současnosti</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p>	

Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní rozdíly
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita
Princip sociálního smíru a solidarity

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygienu
Kreativita
Poznávací schopnosti
Mezilidské vztahy
Komunikace
Spolupráce a soutěživost
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímají
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

Přesahy

Do:

Čj (kvarta): jazyk; literatura

Ov (kvarta): právo v každodenním životě; evropská integrace; mezinárodní spolupráce; globalizace

Z (kvarta): postavení České republiky v Evropě a ve světě

Z:

Ov (prima): naše škola

Ov (sekunda): kulturní život; právní základy státu; principy demokracie

Ov (tercie): lidská práva

Ov (kvarta): právní základy státu; mezinárodní spolupráce; evropská integrace; globalizace

Čj (kvarta): literatura

4.4.2 Občanská výchova

Občanská výchova se realizuje ve všech ročnících nižšího gymnázia – primě, sekundě, tercii, kvartě.

Vyučovací předmět seznamuje žáky se vztahy v rodině a společnosti, s hospodářským životem, s činnostmi důležitých politických institucí a s možnými způsoby zapojení do občanského života. Učí žáky orientovat se v sociální realitě a začleňovat se do různých společenských vztahů. Snaží se vést žáky k sebepoznání a pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí. Učí žáky respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití, přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost. Všechna průřezová témata jsou ve vyučovacím předmětu realizována.

Část otázek a úkolů je zaměřena na tvořivé myšlení a řešení problémů nebo úlohy vyžadující skupinovou spolupráci žáků. Výuka se také realizuje začleňováním krátkodobých projektů jednotlivců nebo skupin.

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák hledá různé varianty řešení
- žák samostatně řeší problémy

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák evaluuje a autoevaluuje
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající výrazové prostředky pro uskutečnění svých projektů a představ
- žák samostatně kombinuje jednotlivé prvky ve vztahu k celku
- žák si vytváří a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák spolupracuje při vyučování
- žák aktivně se zapojí do řešení úkolů
- žák třídí informace
- žák řeší křížovky, osmisměrky, rébusy a šifrovaná sdělení
- žák řeší vhodné problémové úlohy
- žák pracuje s krátkým textem dokumentu
- žák vyhledává literaturu k danému tématu
- žák pracuje s jinými informačními zdroji-literaturou, tiskem, internetem
- žák vyhledává informace v učebnici, atlase
- žák zařadí historické osobnosti
- žák rozvíjí vlastní fantazii, kreativitu a vizuální komunikaci
- žák rozumí čtenému textu

- žák vybírá, vytváří a pojmenovává škálu obrazových prostředků pro získání osobitých výsledků
- žák získává informace
- žák uplatňuje získané poznatky pro své vlastní obrazové projevy

Kompetence komunikativní

- žák formuluje ústně i písemně
- žák dokáže pojmenovat
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák vhodně argumentuje
- žák obhájí svůj názor

Kompetence občanské

- žák respektuje potřebu chránit životní prostředí
- žák vyžaduje a zachovává zdravé životní prostředí
- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu
- žák chrání zdraví své a ostatních lidí

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Naše škola	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • žák uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě školy, obcí a krajů 	<p>život ve škole práva a povinnosti žáků význam a činnost žákovské samosprávy společenská pravidla a normy vklad vzdělání pro život</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy způsoby chování a myšlení lidí • žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody nebo konflikt s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • žák objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>přesahy</p>	

Do: D (kvarta): dějiny 20. století Z: Evv (prima): malba Aj (tercie): tematické okruhy	
Naše obec, kraj	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • žák uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě školy, obcí a krajů • žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • žák zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení • žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy způsoby chování a myšlení lidí • žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody nebo konflikt s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 	důležité instituce zajímavá a památná místa významní rodáci a osobnosti místní tradice ochrana kulturních památek a přírodních objektů
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	

Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

Princip sociálního smíru a solidarity

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebezpečí

Seberegulace a sebeorganizace

Kreativita

Poznávací schopnosti

Mezilidské vztahy

Spolupráce a soutěživost

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Lidská setkání

výstupy

- **žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci**
- **žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí**
- **žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje**
- **žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení**
- **žák umí předcházet rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích**
- **žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní**

učivo

přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi
rovnost a nerovnost
rovné postavení mužů a žen
lidská solidarita
pomoc lidem v nouzi
potřební lidé ve společnosti
klasifikace mimořádných událostí, způsoby varování
základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnosti při mimořádných situacích
prevence vzniku mimořádných událostí (požáry-prevence)
bezpečné chování v silničním provozu
dopravní značky, porušování předpisů v silničním provozu
bezpečnostní prvky
čísla tísňového volání
způsob a pravidla volání na tísňovou linku
Integrovaný záchranný systém
Služby odborné pomoci

<p>zvláštnosti i odlišné názory, zájmy způsoby chování a myšlení lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody nebo konflikt s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • žák zná a umí uplatnit v praxi pravidla dopravní výchovy 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Z: Aj (prima): tematické okruhy Evv (prima): kresba, malba, grafika D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk Čj (prima): sloh</p>	
<p>Vztahy mezi lidmi</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí 	<p>osobní a neosobní vztahy mezilidská komunikace konflikty v mezilidských vztazích problémy lidské nesnášenlivosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení • žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy způsoby chování a myšlení lidí • žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody nebo konflikt s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí</p>	

přesahy	
Do: Z (sekunda): obyvatelstvo světa SP (kvarta): možnosti vzdělávání Z: Aj (prima): tematické okruhy Evv (prima): kresba, malba, grafika, písmo D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk Vz (sekunda): rodina Aj (kvarta): tematické okruhy	
Domov a rodina	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • žák objasní vlastní způsoby zacházení s penězi i se svěřeným majetkem • žák objasní význam a funkce rodiny, formy náhradní rodinné výchovy a úlohu manželství a rodičovství v životě společnosti • žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody nebo konflikt s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 	rodina a její funkce náhradní rodinná výchova manželství a rodičovství
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají
přesahy
Z: Aj (prima): tematické okruhy Evv (prima): kresba, malba, grafika, modelování a prostorová tvorba Čj (prima): literatura Vz (sekunda): rodina Aj (kvarta): tematické okruhy

sekunda

Naše vlast	
výstupy	učivo
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Poznávací schopnosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají	
přesahy	
Do: D (sekunda): dějiny středověku D (tercie): novověk	

<p>Evh (sekunda): lidová píseň Evh (kvarta): vážná hudba 20. století v Čechách Z: Aj (sekunda): tematické okruhy D (sekunda): dějiny středověku Evv (sekunda): kresba, malba Čj (sekunda): literatura</p>	
Kulturní život	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák cíleně vybírá z nabídky kulturních institucí, objasní význam kulturních tradic • žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí 	<p>rozmanitost kulturních projevů kulturní hodnoty tradice a kulturní instituce masová kultura prostředky masové komunikace masmédia</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají</p>	
přesahy	
Do:	

D (tercie): novověk D (kvarta): dějiny 20. století Z (kvarta): postavení České republiky v Evropě a ve světě Evh (kvarta): vážná hudba 20. století v Čechách Z: D (sekunda): dějiny středověku Evv (sekunda): kresba	
Podobnost a odlišnost lidí	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí 	naše vlast
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Multikulturalita OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost	
přesahy	
Z: Z (sekunda): obyvatelstvo světa D (sekunda): dějiny středověku Evv (sekunda): kresba	
Právní základy státu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák objasní důležité symboly našeho státu a způsoby jejich používání • žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech definuje jejich znaky 	znaky státu základní typy a formy státu

<ul style="list-style-type: none"> • žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Spolupráce a soutěživost Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Do: D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk D (sekunda): dějiny středověku D (tercie): novověk D (kvarta): dějiny 20. století Z (kvarta): Česká republika</p> <p>Z: Vz (sekunda): rodina D (sekunda): dějiny středověku</p>	
<p>Principy demokracie</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • žák vysvětlí smysl sdružování občanů ve společnosti, uvede příklady forem sdružování občanů v ČR, uvědomuje 	<p>znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu politický pluralismus a sociální dialog význam a formy voleb v ČR</p>

<p>si základní znaky světových náboženství</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • žák vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech • žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Do: D (sekunda): dějiny středověku D (tercie): novověk D (kvarta): dějiny 20. století</p> <p>Z: D (sekunda): dějiny středověku</p>	
<p>Majetek, vlastnictví</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • žák objasní vlastní způsoby zacházení s penězi i se svěřeným majetkem • žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti • žák na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení • žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • žák objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání 	<p>formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví ochrana vlastnictví, majetku hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví rozpočet domácnosti, úspory</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Z: D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk</p>	

tercie

<p>Zásady lidského soužití</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva i oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<p>morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost pravidla chování zásady mezilidské komunikace důstojnost a identita lidské osoby asertivní chování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • žák zaujímá tolerantní postoje k menšinám • žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • žák kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • žák popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravé sebevědomí • žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí • žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti a diskriminace 	<p>reálné a zobrazené vzory dělba práce a činností, výhoda spolupráce lidí iniciativa a prosociálnost</p>
--	---

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní rozdíly

Lidské vztahy

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygienu

Poznávací schopnosti

Mezilidské vztahy

Komunikace

Spolupráce a soutěživost

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímají

přesahy**Z:**

Vz (sekunda): rodina

Druhý cizí jazyk (tercie): tematické okruhy

D (tercie): novověk

Vnitřní svět člověka**výstupy**

- **žák objasní, jak může sebereflexe a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života**
- **žák rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí**
- **žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí**

učivo

vnímání, prožívání
 poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí
 temperament, charakter
 systém osobních hodnot
 sebehodnocení
 stereotypy

pokrytí průřezových témat**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**

Lidské vztahy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávací schopnosti

Mezilidské vztahy

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

přesahy**Z:**

Evv (sekunda): kresba, malba

Čj (sekunda): sloh

Podobnost a odlišnost lidí

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • žák rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí 	projevy chování rozdíly v prožívání myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti vrozené předpoklady charakter
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Multikulturalita OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost	
přesahy	
Z: Z (sekunda): obyvatelstvo světa D (sekunda): dějiny středověku Evv (sekunda): kresba	
Lidská práva	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva i oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • žák se dokáže orientovat v dokumentech, které upravují základní lidská práva svobody • žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • žák zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	základní lidská práva historický vývoj lidských práv práva dítěte a ochrana práv dítěte úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech poškození lidských práv, šikana, diskriminace lidská práva v ČR

<ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • žák kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí • žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti a diskriminace 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Do: D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk D (sekunda): dějiny středověku D (tercie): novověk D (kvarta): dějiny 20. století Z (sekunda): politická mapa světa Z (kvarta): postavení České republiky v Evropě a ve světě</p> <p>Z: Vz (sekunda): rodina D (tercie): novověk</p>	

Peníze	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže objasnit podstatu, funkce a formy peněz • žák vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí • žák na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu • žák objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • žák na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • žák popíše vliv inflace na hodnotu peněz • žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí směřují výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<p>funkce a podoby peněz formy placení výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu podnikání – základní formy podnikání v ČR rozpočet státu – typy rozpočtu a jejich odlišnosti daně banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
přesahy	
<p>Z: Vz (sekunda): rodina D (tercie): novovek</p>	
Občan v ekonomických vztazích	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb • žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí směřují výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<p>ekonomie a ekonomika výroba, obchod, služby-jejich funkce a návaznost principy tržního hospodářství právní formy podnikání v ČR</p>
pokrytí průřezových témat	

<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Spolupráce a soutěživost Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
Přesahy
<p>Do: SP (kvarta): podnikání Z: Vz (sekunda): rodina SP (tercie): světové hospodářství D (tercie): novověk</p>

kvarta

Právní základy státu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák objasní význam a postavení Ústavy ČR v právním řádu ČR • žák rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • žák vysvětlí smysl sdružování občanů ve společnosti, uvede příklady forem sdružování občanů v ČR • žák objasní vliv médií ve společnosti • uvědomuje si základní znaky světových náboženství 	<p>státní občanství ČR Ústava ČR složky státní moci orgány a instituce státní správy a samosprávy sdružování občanů nezávislý tisk a veřejné mínění světová náboženství</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

<p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace</p> <p>Spolupráce a soutěživost</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	
Přesahy	
<p>Do:</p> <p>D (kvarta): dějiny 20. století</p> <p>Z:</p> <p>Z (sekunda): politická mapa světa</p>	
Právní řád ČR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák objasní význam a postavení Ústavy ČR v právním řádu ČR • žák objasní význam a funkci právního řádu ČR, rozlišuje úkoly orgánů právní ochrany občanů • žák rozumí povinnostem občanů při zajišťování obrany státu • žák rozlišuje jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy např. osobní přepravu či koupi • žák diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<p>význam a funkce právního řádu</p> <p>orgány právní ochrany občanů, soustava soudů</p> <p>právní normy a předpisy</p> <p>druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost</p> <p>porušování předpisů v silničním provozu</p> <p>Ústava ČR, státní moc a její orgány a instituce</p> <p>obrana státu</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní rozdíly</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p>	

Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Z: SP (kvarta): podnikání	
Právo v každodenním životě	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy např. osobní přepravu či koupi • žák rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin a uvede příklady spolupráce orgánů právní ochrany občanů při postihování trestných činů • žák přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele 	důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající styk s úřady základní práva spotřebitele porušování předpisů v silniční dopravě
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	

Evropa a svět nás zajímají ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Z: SP (kvarta): trh práce; zaměstnání; podnikání D (kvarta): dějiny 20. století	
Evropská integrace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možné způsoby jejich uplatňování žák uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy 	podstata, význam a výhody evropské integrace EU a ČR
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Do: D (kvarta): dějiny 20. století Z (sekunda): politická mapa světa Z (kvarta): postavení České republiky v Evropě a ve světě SP (kvarta): zaměstnání; možnosti vzdělávání; trh práce Z: Aj (kvarta): tematické okruhy Z (kvarta): postavení České republiky v Evropě a ve světě SP (kvarta): trh práce; možnosti vzdělávání; zaměstnání; podnikání D (kvarta): dějiny 20. století	
Mezinárodní spolupráce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy • žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • žák uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy a její výhody formy spolupráce a významné mezinárodní organizace Rada Evropy, NATO, OSN
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávací schopnosti	

<p>Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>	
Přesahy	
<p>Do: D (kvarta): dějiny 20. století Z (sekunda): politická mapa světa Z (kvarta): postavení České republiky v Evropě a ve světě SP (kvarta): trh práce; možnosti vzdělávání; zaměstnání Z: Z (sekunda): politická mapa světa Aj (kvarta): tematické okruhy Z (kvarta): postavení České republiky v Evropě a ve světě SP (kvarta): trh práce; možnosti vzdělávání; zaměstnání; podnikání D (kvarta): dějiny 20. století</p>	
Globalizace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • žák uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů a uvede příklady možných projevů globálních problémů na lokální úrovni-v obci, regionu • žák uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • žák objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<p>projevy, klady a zápory globalizace globální problémy včetně válek a terorismu možnosti jejich řešení</p>
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	

Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní rozdíly
Lidské vztahy
Multikulturalita
Princip sociálního smíru a solidarity

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Fungování a vliv médií ve společnosti
Tvorba mediálního sdělení

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Sebepoznání a sebepojetí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Spolupráce a soutěživost
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímají
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

Přesahy

Do:

D (kvarta): dějiny 20. století
Bi (sekunda): ochrana přírody a životního prostředí
Bi (kvarta): planeta Země
Z (sekunda): politická mapa světa; obyvatelstvo světa
Z (kvarta): postavení České republiky v Evropě a ve světě; ochrana přírody v ČR

Z:

Aj (kvarta): tematické okruhy
SP (kvarta): trh práce; zaměstnání
D (kvarta): dějiny 20. století

4.5 Člověk a příroda

4.5.1 Fyzika

Fyzika se zabývá studiem základních vlastností všech objektů vesmíru. V primách až kvartách se žáci seznamují s vlastnostmi látek, těles a zařízení, se kterými se setkávají v běžném životě. Seznamovat se s nimi budou především pomocí praktických činností, pomocí experimentů, fyzikálních měření, pozorování, laboratorních prací. Postupně budou přecházet od intuitivního popisu vlastností těles k přesnému matematickému vyjádření závislostí fyzikálních veličin. Zvláštní pozornost je věnována využívání digitálních technologií při výuce i při zpracovávání výsledků fyzikálních měření.

Výuka fyziky probíhá v klasických třídách, v učebně fyziky a v laboratoři fyziky.

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá různé varianty řešení
- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák zhodnotí navrhované řešení
- žák řeší vhodnou úlohu různými způsoby
- žák předvídá specifické závěry z přírodovědných zákonů
- žák aplikuje poznatky v různých oblastech života

Kompetence pracovní

- žák dodržuje laboratorní řád
- žák dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v laboratoři
- žák získaná data zpracovává a vyhodnocuje
- žák správně používá měřicí přístroje

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák řeší vhodné problémové úlohy
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly
- žák vyhodnocuje experiment
- žák zaznamenává průběh a výsledky experimentu
- žák používá vhodné početní operace
- žák používá vhodné algoritmy
- žák volí vhodnou metodu řešení úlohy
- žák se aktivně zapojí do řešení úkolů
- žák spolupracuje při vyučování
- žák rozumí čtenému textu
- žák poznává přírodní objekty, procesy, jevy a vlastnosti látek
- žák vyhodnocuje informace

Kompetence komunikativní

- žák využívá přesnou a logickou argumentaci
- žák formuluje přehledně
- žák formuluje objektivně
- žák formuluje ústně i písemně
- žák pracuje s tabulkami
- žák vhodně argumentuje
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor

- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

Kompetence občanské

- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu
- žák odpovídá za vyřešené příklady z domácí přípravy

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Látka a těleso	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozpozná skupenství dané látky • žák uvede příklady látek a těles různých skupenství • žák uvede základní vlastnosti látek různých skupenství • žák rozhodne, která tělesa na sebe budou působit elektrickou silou • žák předvede jednoduchým pokusem elektrické působení těles • žák rozhodne podle druhu náboje těles o směru elektrické síly • žák uvede příklady využití elektrického působení v běžném životě • žák rozhodne, která tělesa na sebe budou působit magnetickou silou • žák znázorní magnetické pole tyčového magnetu • žák rozhodne o směru magnetické síly mezi dvěma tělesy • žák předvede zmagnetování tělesa • žák znázorní a popíše magnetické pole Země • žák pomocí magnetky nalezne severní a jižní směr • žák rozhodne, která tělesa na sebe působí gravitační silou • žák určí směr působení gravitační síly mezi dvěma tělesy a mezi tělesem a Zemí • žák srovná velikost gravitační síly mezi různými a různě vzdálenými tělesy • žák prakticky použije olovnici a vodováhu	látka x těleso pevné látky kapaliny plyny elektrické vlastnosti látek magnetické vlastnosti látek gravitace
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu	

Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Ch (sekunda): vlastnosti látek SP (sekunda): základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky; základní laboratorní postupy a metody	
Měření fyzikálních veličin	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vhodně zvoleným měřidlem změří rozměry daného tělesa • žák odhadne nepřesnost měření délky v konkrétním případě • žák uvede délku tělesa v různých jednotkách délky • žák vypočítá objem kvádru pomocí délek jeho hran • žák uvede objem tělesa v různých jednotkách objemu • žák změří objem tělesa pomocí odměrného válce • žák porovná hmotnost dvou těles ze stejné látky • žák uvede příklady těles různých hmotností o stejném objemu • žák zváží těleso na rovnoramenných váhách • žák uvede hmotnost tělesa v různých jednotkách hmotnosti • žák rozhodne, zda se změní hmotnost tělesa, vážíme-li jej na Měsíci • žák porovná hustoty různých látek • žák porovná experimentálně hustotu daného tělesa a vody 	měření délky měření objemu hustota měření času měření teploty

<ul style="list-style-type: none"> • žák vypočítá jednu z veličin-hustotu, hmotnost, objem-na základě znalostí dalších dvou • žák uvede hustotu látky v jednotkách kg/m³ i g/cm³ • žák určí hustotu tělesa pomocí vážení a měření jeho objemu • žák vysvětlí princip různých druhů hodin • žák změří čas daného děje stopkami • žák uvede čas děje v různých jednotkách času • žák vysvětlí princip různých druhů teploměru • žák správně zvolí teploměr a změří teplotu daného tělesa • žák změří svou teplotu a rozhodne, zda má teplotu zdravého člověka, zvýšenou teplotu, či horečku • žák kvalitativně předpoví změny rozměrů a hustoty tělesa při dané změně teploty • žák uvede příklady teplotní roztažnosti látek • žák vysvětlí funkci a použití termostatu 	
--	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Seberegulace a sebeorganizace
 Psychohygienu
 Kreativita
 Poznávací schopnosti
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Spolupráce a soutěživost
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy
 Základní podmínky života
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 Vztah člověka k prostředí

přesahy
<p>Do:</p> <p>M (prima): zlomky; objem a povrch kvádrů a krychle; desetinná čísla; dělitelnost přirozených čísel</p> <p>M (sekunda): vyjádření neznámé ze vzorce; poměr, přímá a nepřímá úměrnost; racionální čísla; celá čísla; zlomky</p> <p>M (tercie): lineární rovnice a nerovnice; výrazy a jejich užití; mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi; druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta</p> <p>M (kvarta): lomené výrazy a jejich užití</p> <p>Ch (sekunda): vlastnosti látek</p> <p>Bi (prima): praktické poznávání přírody</p> <p>Bi (sekunda): praktické poznávání přírody</p> <p>Bi (tercie): biologie člověka; zdravý životní styl</p> <p>SP (sekunda): základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky; základní laboratorní postupy a metody</p> <p>Z:</p> <p>M (prima): objem a povrch kvádrů a krychle</p>

sekunda

Částice	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede příklady jevů dokazujících, že tělesa se skládají z neustále se pohybujících a vzájemně na sebe působících částic • žák na příkladu ukáže souvislost mezi teplotou tělesa a rychlostí jeho částic • žák vysvětlí rozdílné vlastnosti látek různých skupenství pomocí jejich částicového uspořádání • žák uvede příklady atomů, molekul, sloučenin a směsí 	<p>pokusy dokazující, že jsou látky z částic pohyb částic</p> <p>přitažlivost částic</p> <p>atomy a molekuly</p> <p>modely látek různých skupenství</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Kreativita</p> <p>Poznávací schopnosti</p> <p>Mezilidské vztahy</p>	

<p>Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života</p>	
přesahy	
<p>Do: Ch (sekunda): vlastnosti látek; směsi; voda a vzduch; částicové složení látek; chemické prvky a chemické sloučeniny; chemické prvky a PSP</p>	
Pohyb tělesa	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede rozdíl mezi rovnoměrným a nerovnoměrným pohybem a uvede jejich příklady • žák odhadne rychlosti některých pohybů • žák uvede rychlost pohybu v jednotkách m/s i km/h • žák vypočítá jednu z veličin dráha, čas, rychlost rovnoměrného pohybu, zná-li zbývající dvě • žák rozezná z grafu dráhy, zda se jedná o pohyb rovnoměrný, či nerovnoměrný, a porovná rychlosti dvou rovnoměrných, pohybů. • žák spočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu • žák uvede příklady skládání rychlostí 	<p>rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb dráha rychlost čas jednotky rychlost graf dráhy průměrná rychlost rychlost vzhledem k něčemu skládání rychlostí</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	

přesahy	
Do: M (sekunda): zlomky; celá čísla; racionální čísla; vyjádření neznámé ze vzorce M (tercie): výrazy a jejich užití; lineární rovnice a nerovnice M (kvarta): funkce; soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody; základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Z: Evv (sekunda): kresba	
Síla	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák předvede účinky síly • žák změří sílu siloměrem • žák znázorní sílu a najde výslednici dvou sil • žák rozhodne, zda jsou dané síly v rovnováze • žák rozloží sílu do dvou směrů a uvede příklady rozkladu síly • žák kvalitativně odhadne velikost třecí síly a uvede příklady působení tření • žák uvede příklady, kdy tlaková síla způsobuje velký a kdy malý tlak • žák vypočítá jednu z veličin tlak, tlaková síla, obsah, zná-li zbývající dvě • žák využívá Newtonovy zákony při objasňování a předvídání pohybu a změn pohybu těles v jednoduchých situacích • žák aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • žák uvede příklady použití jednoduchých strojů • žák nalezne těžiště různých těles 	účinky síly velikost a směr síly znázornění síly rovnováha sil gravitační síla skládání sil tření tlak Newtonovy zákony jednoduché stroje těžiště a stabilita
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita	

Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: M (sekunda): vyjádření neznámé ze vzorce; poměr, přímá a nepřímá úměrnost; čtyřúhelníky; racionální čísla M (sekunda): celá čísla M (tercie): výrazy a jejich užití SP (sekunda): základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky; základní laboratorní postupy a metody	
Mechanické vlastnosti tekutin	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí směr tlakové síly v kapalině • žák aplikuje vztah pro výpočet hydrostatického tlaku v jednoduchých příkladech • žák uvede příklady spojených nádob • žák využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • žák předpoví z analýzy sil v klidné tekutině chování tělesa v ní • žák na praktickém příkladu, pokusu vysvětlí princip Archimedova zákona • žák změří hustotu dané kapaliny • žák předvede pokusy prokazující existenci atmosférického tlaku • žák uvede přibližnou hodnotu atmosférického tlaku na povrchu Země • žák vysvětlí princip sací pumpy a různých typů barometrů • žák na praktickém příkladu, pokusu vysvětlí princip Pascalova zákona • žák na konkrétním příkladu vysvětlí princip hydraulických a pneumatických zařízení 	hydrostatický tlak spojené nádoby atmosférický tlak Archimedův zákon Pascalův zákon
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	

Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Seberegulace a sebeorganizace
 Psychohygienu
 Kreativita
 Poznávací schopnosti
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Spolupráce a soutěživost
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Ekosystémy
 Základní podmínky života

tercie

Světlo	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí vznik obrazové informace prostřednictvím přímočarého šíření světla od zdroje k předmětu a od předmětu k oku • žák objasní vznik stínu a zatmění Slunce a Měsíce • žák popíše odraz světla a vznik obrazu při zobrazení rovinným, vypuklým a dutým zrcadlem (kvalitativně) • žák popíše lom světla v souvislosti s různou rychlostí světla v daných prostředích • žák popíše rozklad bílého světla lomem • žák popíše zobrazení spojkou a rozptylkou na základě lomu světla (kvalitativně) • žák vysvětlí funkci čoček oka a brýlí • žák popíše funkci čoček v základních optických přístrojích (fotoaparát, mikroskop, dalekohled) a jejich využití 	<p>šíření světla stín odraz světla lom světla optické přístroje</p>
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Seberegulace a sebeorganizace
 Psychohygienu
 Kreativita
 Poznávací schopnosti
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Spolupráce a soutěživost
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Základní podmínky života

přesahy**Do:**

M (prima): zlomky; desetinná čísla; osová souměrnost; úhel a jeho velikost
 M (sekunda): celá čísla; shodnost, shodná zobrazení v rovině; zlomky; racionální čísla; poměr, přímá a nepřímá úměrnost
 M (tercie): kružnice a kruh
 M (kvarta): základy rýsování; podobnost
 Bi (tercie): zdravý životní styl; biologie člověka
 Z (prima): Země ve sluneční soustavě
 SP (sekunda): základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky; základní laboratorní postupy a metody

Z:

Ev (tercie): kresba; malba

Vesmír**výstupy**

- **žák objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet**
- **žák odliší hvězdy od planet na základě jejich vlastností**

učivo

sluneční soustava
 hvězdy

pokrytí průřezových témat**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Seberegulace a sebeorganizace
 Psychohygienu
 Kreativita
 Poznávací schopnosti

<p>Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života</p>	
přesahy	
<p>Do: D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk Bi (prima): vznik a vývoj života na Zemi Bi (kvarta): planeta Země Z (prima): Země ve sluneční soustavě Z: Evv (tercie): kresba; malba</p>	
Energie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • žák určí v jednoduchých případech účinnost jednoduchých strojů • žák využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • žák využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • žák rozliší pojmy teplo a teplota • žák určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • žák uvede způsoby přenosu tepla včetně příkladů a využití • žák uvede přehled skupenství a popíše jejich strukturu a základní rysy • žák popíše změny skupenství • žák vysvětlí základní funkci tepelných motorů • žák zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>práce a výkon práce na jednoduchých strojích pohybová a polohová energie vnitřní energie měření tepla zákon zachování energie vedení tepla šíření tepla prouděním a zářením hospodaření teplem změny skupenství fyzika zemské atmosféry fyzika v kuchyni tepelné motory</p>

pokrytí průřezových témat
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>
přesahy
<p>Do: M (prima): dělitelnost přirozených čísel; desetinná čísla; zlomky; M (sekunda): celá čísla; zlomky; racionální čísla; poměr, přímá a nepřímá úměrnost; procenta a úroky; vyjádření neznámé ze vzorce M (tercie): válec; výrazy a jejich užití D (tercie): novověk Ch (tercie): energie a chemická reakce Bi (tercie): biologie člověka; zdravý životní styl Z (kvarta): ochrana přírody v ČR Vz (sekunda): osobní bezpečí SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody; základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky SP (tercie): světové hospodářství</p> <p>Z: Evv (tercie): kresba; malba</p>

kvarta

Elektřina a magnetismus	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše stavbu atomu: rozliší atomové jádro a obal • žák určí elementární částice, které tvoří atom, určí, které z nich jsou 	atomy a ionty elektrický proud napětí a odpor zapojení rezistorů

<p>nositeli el. náboje a přiřadí jim znaménko náboje</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák popíše proces vzniku kladného i záporného iontu • žák určí směr silového působení mezi dvěma ionty (náboji) v závislosti na znaménku • žák rozdělí látky podle jejich el. vlastností na vodiče a izolanty a vyjmenuje několik příkladů každého druhu • žák nakreslí schéma základního el. obvodu a tento obvod sestaví • žák rozliší chaotický (tepelný) a usměrněný pohyb (el. proud) částic s nábojem v látce, popíše, za jakých podmínek může el. proud v látce vzniknout • žák popíše na příkladech možné účinky el. proudu • žák el. veličinám proud a napětí přiřadí správné jednotky a v jednoduchém obvodu je změří ampérmetrem a voltmetrem • žák nakreslí grafickou závislost el. proudu na napětí na koncích vodiče a zapíše tuto závislost rovnicí • žák porovná dva vodiče podle jejich el. odporu • žák popíše důsledky spojení nakrátko a určí, za jakých podmínek k němu dojde • žák rozliší jednoduchý el. obvod od rozvětveného v praktickém zapojení i podle schématu • žák určí celkový odpor vnější části obvodu, jestliže v něm je více rezistorů zapojených paralelně nebo sériově • žák řeší základní úlohy s využitím veličin I, U, R • žák znázorní magnetické pole přímého vodiče a cívky pomocí siločar, na konkrétním příkladu popíše využití elektromagnetu 	<p>elektrická energie elektřina a magnetismus vedení proudu v kapalinách a plynech polovodiče</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše podmínky, za kterých vznikne ve vodiči indukované el. napětí • žák vysvětlí konstrukci elektromotorů a princip jejich činnosti • žák na příkladu otáčení závitu v magnetickém poli popíše vznik střídavého el. proudu, popíše princip generátoru • žák popíše princip transformátoru • žák vyjmenuje základní prvky ochrany člověka i přístroje před nebezpečnými účinky el. proudu a popíše jejich funkci • žák uplatňuje základní pravidla bezpečnosti při práci s el. obvodem • žák odlišuje jednotlivé typy elektráren a popíše principy výroby a přenosu elektrické energie na dálku • žák popíše hlavní části jaderné elektrárny • žák charakterizuje jaderné štěpení a jadernou syntézu. Popíše využití těchto reakcí člověkem. • Žák popíše účinky radioaktivního záření a ví, jak se před ním chránit • žák porovná el. vlastnosti vodiče, izolantu a polovodiče v závislosti na jejich teplotě i graficky • žák charakterizuje vlastní polovodič (popíše proces generace párů elektron-díra) • žák charakterizuje příměsové polovodiče (odliší polovodič typu P a N) • žák popíše jevy, ke kterým dochází na PN přechodu (diodě) bez vnějšího el. pole i v případě zapojení do el. obvodu v závislosti na polaritě zdroje • žák vyjmenuje některé druhy diod a popíše jejich využití v praxi • žák předvede vedení el. proudu ve vodném roztoku NaCl • žák rozhodne, zda destilovaná voda vede el. proud 	
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • žák sestaví jednoduchý galvanický článek • žák uvede příklady vedení el. proudu v plynech 	
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: M (prima): desetinná čísla; osová souměrnost; dělitelnost přirozených čísel; zlomky M (tercie): lineární rovnice a nerovnice; výrazy a jejich užití M (kvarta): funkce Ict (sekunda): fungování PC Ch (sekunda): částicové složení látek Ch (sekunda): směsi; bezpečnost při experimentální činnosti; vlastnosti látek; chemické prvky a chemické sloučeniny; chemické prvky a PSP Evh (sekunda): hudební přehrávače a hudební nosiče IT (prima): digitální technika - počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e - kniha, mobilní telefony SP (sekunda): základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky; základní laboratorní postupy a metody</p>	
Zvuk	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozhodne, zda se daným prostředím bude šířit zvuk • žák porovná rychlost šíření zvuku v látkách různých skupenství • žák uvede velikost rychlosti šíření zvuku ve vzduchu 	šíření zvuku rychlost šíření zvuku zdroje a záznam zvuku

<ul style="list-style-type: none"> • žák vyjmenuje a předvede několik zdrojů zvuku • žák porovná hlasitost a výšku dvou tónů z jejich grafického záznamu • žák posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Do: M (kvarta): funkce Ov (sekunda): kulturní život; vnitřní svět člověka Bi (sekunda): ochrana přírody a životního prostředí Bi (tercie): biologie člověka; zdravý životní styl Evh (prima): hudební nástroje v lidové hudbě; stupnice Evh (sekunda): lidský hlas; stupnice; stupnice, tónina SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody; základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p> <p>Z: Evh (kvarta): nahrávací technika Evv (kvarta): kresba</p>	
<p>Veličiny a jednotky</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyjmenuje příklady několika fyzikálních veličin s určením, které vlastnosti látky nebo tělesa vyjadřují a jakou mají jednotku 	<p>soustava SI skalární a vektorové veličiny</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje mezi veličinami skalárními a vektorovými a ke každému druhu uvede příklady • žák vyjmenuje základní veličiny SI, jejich jednotky a značky • žák správně používá násobné a dílčí jednotky při převodech jednotek • žák k danému vektoru dovede graficky dokreslit vektor opačný a vektor násobený libovolným reálným číslem různým od nuly • žák graficky sečte i odečte dva vektory libovolných směrů • žák určí velikost součtu kolmých vektorů graficky i výpočtem 	
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Do: M (prima): dělitelnost přirozených čísel; úhel a jeho velikost; desetinná čísla; trojúhelník; objem a povrch kvádru a krychle; zlomky M (sekunda): vyjádření neznámé ze vzorce; poměr, přímá a nepřímá úměrnost; čtyřúhelníky; racionální čísla; celá čísla; zlomky M (tercie): konstrukční úlohy v rovině; mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi; druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody Z: M (kvarta): jehlan, kužel, koule</p>	
<p>Kinematika hmotných bodů</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák na příkladech konkrétních pohybů odliší jejich dráhu a trajektorii • žák rozliší pohybový stav hmotného bodu v závislosti na volbě vztažné soustavy • žák určí polohu hmotného bodu v daném systému souřadnic • žák klasifikuje pohyby podle tvaru trajektorie, ke každému typu pohybu uvede konkrétní příklad • žák z dané grafické závislosti dráhy na čase rovnoměrného pohybu určí velikost rychlosti • žák sestrojí graf dráhy rovnoměrného pohybu zná-li jeho rychlost • žák určí směr okamžité rychlosti v kterémkoliv bodě trajektorie • žák určí velikost i směr průměrného zrychlení hmotného bodu, ví-li jak se za daný čas změnil vektor jeho rychlosti • žák graficky rozloží zrychlení na tečnou a normálovou složku • žák nakreslí grafy $s(t)$ a $v(t)$ rovnoměrně zrychlených a rovnoměrně zpomalených pohybů • žák řeší základní úlohy s využitím veličin s, t, v, a • žák řeší úlohy o volném pádu s využitím znalosti tíhového zrychlení • žák vyjádří velikost úhlu v radiánech • žák řeší základní úlohy rovnoměrného pohybu po kružnici s užitím veličin obvodová a úhlová rychlost, perioda, frekvence a dostředivé zrychlení 	<p>pohyb rovnoměrný přímočarý pohyb nerovnoměrný přímočarý pohyb volný pád rovnoměrný pohyb po kružnici</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti</p>	

Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
přesahy
Do: M (prima): dělitelnost přirozených čísel; úhel a jeho velikost; desetinná čísla; zlomky M (sekunda): zlomky; celá čísla; racionální čísla; čtyřúhelníky; poměr, přímá a nepřímá úměrnost; vyjádření neznámé ze vzorce M (tercie): druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta; mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi; kružnice a kruh; lineární rovnice a nerovnice; základy statistiky M (kvarta): funkce; lomené výrazy a jejich užití Z (prima): Země ve sluneční soustavě SP (sekunda): základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky; základní laboratorní postupy a metody

4.5.2 Chemie

Vyučovací předmět chemie se učí na víceletém gymnáziu v sekundě až kvartě.

Výuka probíhá ve třídách nebo v odborné chemické učebně a je směřována k tomu, aby žáci porozuměli základním poznatkům z přírody jako systému a uvědomili si jejich užitečnost. Důraz je kladen na pochopení základních chemických procesů a zařazení chemie do praktického života.

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence pracovní

- žák správně používá vybavení odborné učebny
- žák dodržuje řád odborné učebny
- žák dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v odborné učebně

Kompetence k učení

- žák operuje s běžně užívanými chemickými termíny, znaky a symboly
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace
- žák třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák rozumí různým typům schématických nákrešů a obrazových materiálů
- žák vhodně argumentuje
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor

- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- žák obhájí svůj názor

Kompetence občanské

- žák respektuje potřebu chránit životní prostředí
- žák vyžaduje a zachovává zdravé životní prostředí
- žák chrání zdraví své a ostatních lidí

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

sekunda

Úvod do chemie	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede příklady chemického děje a definuje, čím se chemie zabývá • žák rozliší fyzikální tělesa a látky • žák rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek • žák uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů 	vymezení učiva chemie látky a tělesa chemické děje chemická výroba
přesahy	
Z: SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody	
Vlastnosti látek	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • žák rozliší známé látky podle jejich různých vlastností • žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek • žák rozpozná skupenství látek a jejich změny 	vlastnosti látek-barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota změny skupenství-tání, tuhnutí, vypařování zkapalnění, sublimace, desublimace
Přesahy	

Z: F (prima): látka a těleso; měření fyzikálních veličin; částice SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody F (kvarta): elektřina a magnetismus	
Bezpečnost při experimentální činnosti	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu • žák uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi • žák vysvětlí význam H- a P- vět 	zásady bezpečné práce v laboratoři první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, pořezání, popálení, otrava) H- a P- věty
Přesahy	
Z: SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody F (kvarta): elektřina a magnetismus	
Směsi	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje směsi a chemické látky • žák rozliší různorodé a stejnorodé směsi • žák rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede příklady z běžného života • žák uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi • žák použije správně a v souvislostech pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok • žák vypočítá složení roztoků, hmotnostní zlomek a je schopen připravit roztok o požadovaném složení 	různorodé a stejnorodé směsi roztoky složky směsi složení roztoků hmotnostní zlomek
Přesahy	
Z: F (prima): částice SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody F (kvarta): elektřina a magnetismus	

Oddělování složek směsi	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen popsat a zakreslit jednoduchou filtrační aparaturu žák popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace žák navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě žák vysvětlí princip usazování a krystalizace žák uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi 	usazování filtrace destilace krystalizace sublimace
Přesahy	
Z: SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody	
Voda a vzduch	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství žák zhodnotí význam vody pro život na Zemi žák uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi žák rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití žák uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách žák vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi žák charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek žák vysvětlí princip hašení, uvede tel. č. hasičů žák popíše, co je inverze a smog žák zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti 	voda-destilovaná, pitná, užitková, odpadní výroba pitné vody čistota vody vzduch-složení, vlastnosti čistota ovzduší ozonová vrstva

<ul style="list-style-type: none"> žák navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu 	
Přesahy	
Z: F (prima): částice Vz (sekunda): zdravá výživa SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody Evv (sekunda): kresba; malba	
Částicové složení látek	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák používá pojmy atom, molekula, sloučenina a ion ve správných souvislostech žák popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů žák používá značky a názvy vybraných chemických prvků 	molekuly atomy atomové jádro protony neutrony elektrony elektronový obal atomu valenční elektrony ionty
Přesahy	
Z: F (prima): částice F (kvarta): elektřina a magnetismus	
Chemické prvky a chemické sloučeniny	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák používá značky a názvy chemických vybraných prvků žák vysvětlí, co udává protonové číslo žák vyhledá v tabulkách názvy prvků k daným protonovým číslům a zapíše ke značce prvku protonové číslo žák používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech žák rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny 	chemické prvky vybrané názvy a značky chemických prvků protonové číslo
Přesahy	
Z:	

F (prima): částice F (kvarta): elektřina a magnetismus	
Chemické prvky a PSP	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů žák se orientuje v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané prvky a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	Kovy- Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, alkalické kovy a kovy alkalických zemin Slitiny - mosaz, bronz, dural Nekovy- H, O, N, S, C, halogeny Polokovy- křemík
Přesahy	
Z: F (prima): částice F (kvarta): elektřina a magnetismus	

tercie

Chemické reakce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce žák správně určí typy chemických reakcí v konkrétních případech 	výchozí látky a produkty chemický děj typy chemických reakcí
Přesahy	
Z: SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody	
Chemické rovnice	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh žák zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce žák přečte zápis chemické rovnice a užitím názvů chemických látek 	zákon zachování hmotnosti látkové množství molární hmotnost jednoduché chemické rovnice a jejich vyčíslení

Oxidy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí oxidační číslo atomu prvků v oxidech • žák zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců určí jejich názvy • žák popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto oxidů na životní prostředí 	oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý názvosloví oxidů a oxidační číslo skleníkový efekt
Halogenidy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí oxidační číslo atomu prvků v halogenidech • žák zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy • žák popíše vlastnosti, použití vybraných halogenidů 	fluoridy chloridy bromidy jodidy ionty názvosloví halogenidů
Kyseliny, pH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • žák popíše bezpečné ředění koncentrovaných roztoků vybraných kyselin a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • žák zapíše z názvů kyselin vzorce a naopak ze vzorců jejich názvy • žák rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • žák vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí 	kyseliny chlorovodíková, dusičná, sírová názvosloví kyselin pH, indikátory pH kyselá dešť
Hydroxidy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami 	hydroxidy sodný, draselný, vápenatý názvosloví hydroxidů

<ul style="list-style-type: none"> • žák zapíše z názvů hydroxidů vzorce a naopak ze vzorců jejich názvy • žák posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí 	
Neutralizace, soli	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede, jak se provádí neutralizace velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi • žák zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy • žák rozliší, které látky patří mezi soli • žák uvede, jak připravit jednoduchým postupem sůl • žák zapíše z názvů vybraných solí vzorce a naopak ze vzorců jejich názvy • žák uvede příklady uplatnění solí v praxi • žák vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou 	<p>podstata neutralizace vznik solí názvosloví síranů, dusičnanů, uhličitánů</p>
Přesahy	
Z: SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody	
Hospodářsky významné látky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí • žák popíše složení, vlastnosti a použití nejnámějších stavebních pojiv 	<p>průmyslová hnojiva vápenná malta, sádra, beton keramika</p>
Redoxní reakce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí pojmy oxidace a redukce • žák určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní • žák popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam 	<p>oxidace a redukce výroba železa a oceli galvanický článek elektrolýza koroze</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany před korozí • žák předpoví vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem • žák rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití 	
Přesahy	
Z: SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody	
Energie a chemická reakce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozliší, které ze známých reakcí jsou exo- nebo endotermické • žák uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání • žák posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí • žák rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • žák rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • žák uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná tel. číslo pro přivolání hasičů zná první pomoc při popálení 	exotermické, endotermické reakce obnovitelné, neobnovitelné zdroje energie fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn), průmyslově vyráběná paliva
Přesahy	
Z: Vz (sekunda): prevence zneužívání návykových látek SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody F (tercie): energie	

kvarta

Uhlovodíky	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozliší anorganické a organické sloučeniny • žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití • žák vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu 	alkany, alkeny, alkadieny , alkyny, areny průmyslové zpracování ropy
Deriváty uhlovodíků	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků • žák rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou (funkční) skupinu • žák rozliší a zapíše vzorcem základní zástupce skupin derivátů uhlovodíků (alkoholy, fenoly, ethery, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery karboxylových kyselin, aminokyseliny) a uvede vlastnosti a využití v praxi • žák uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikace mezi ostatními typy chemických reakcí 	halogenové deriváty alkoholy, fenoly, ethery aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery, esterifikace
Přesahy	
Z: Vz (sekunda): prevence zneužívání návykových látek	
Přírodní látky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy • žák uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a význam fotosyntézy • žák rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy • žák uvede rozdíly mezi DNA a RNA a zná jejich význam 	sacharidy lipidy bílkoviny nukleové kyseliny vitamíny fotosyntéza a dýchání
Přesahy	

Z: Vz (sekunda): prevence zneužívání návykových látek	
Plasty a syntetická vlákna	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastnosti a použití žák posoudí vliv používání plastů na životní prostředí žák rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání 	<p>polymerační produkty – polyethylen, polypropylen, polystyren, PVC, polyamidová a polyesterová vlákna</p>
Chemie a společnost	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska perspektivy žák zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka žák uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument 	<p>Chemický průmysl pesticidy, insekticidy léčiva, drogy, detergenty chemie a životní prostředí</p>
Přesahy	
Z: Vz (sekunda): prevence zneužívání návykových látek D (kvarta): dějiny 20. století	
Havárie s únikem nebezpečných látek	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede příklady nejrozšířenějších, výbušných, hořlavých a toxických látek žák rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně 	<p>látky výbušné, hořlavé, toxické zásady chování při úniku nebezpečných látek,</p>

<p>prodáványými hořlavinami a výbušninami</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek 	
Přesahy	
Z: Ov (kvarta): globalizace	

4.5.3 Biologie

Předmět biologie seznamuje studenty s přírodou na Zemi, jejím vývojem a základní charakteristikou živých organismů s nastíněním systému živých organismů. Má u studentů vytvořit kladný vztah k přírodě a pomoci jim pochopit nutnost její ochrany. Rovněž má pomoci pochopit výjimečnost postavení člověka mezi ostatními živými organismy.

Vyučovací předmět biologie se vyučuje ve všech ročnících nižšího gymnázia. Výuka probíhá většinou ve třídách a v odborné učebně.

Při výuce je využíváno mezipředmětových vztahů zejména s přírodovědnými obory (chemie, fyzika, zeměpis), čímž je u studentů podporováno uvědomování si souvislostí a chápání přírody jako celku. Velmi úzce je v těchto ročnících propojena biologie také s environmentální výchovou.

Výsledkem práce v biologii by tak měl být žák, který má základní znalosti o významu a rozsahu pojmu příroda, dokáže popsat rozdíly mezi živými organismy (včetně člověka), zná vztahy mezi živými organismy navzájem a mezi živými organismy a jejich prostředím. Zároveň dokáže poznat základní přírodniny, umí experimentovat a výsledky experimentů vyhodnocovat a ví, jak pracovat s informacemi.

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence pracovní

- žák správně používá vybavení odborné učebny
- žák dodržuje řád odborné učebny
- žák dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v odborné učebně

Kompetence k učení

- žák operuje s běžně užívanými biologickými termíny, znaky a symboly
- žák pozorovaný objekt zakreslí, popíše, porovnává a vyvozuje závěry
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace
- žák třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák rozumí různým typům schématických nákresů a obrazových materiálů
- žák vhodně argumentuje
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- žák obhájí svůj názor

Kompetence občanské

- žák respektuje potřebu chránit životní prostředí
- žák vyžaduje a zachovává zdravé životní prostředí
- žák chrání zdraví své a ostatních lidí

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Vznik a vývoj života na Zemi	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života 	vznik, vývoj a projevy života
přesahy	
Z: Evv (prima): malba; grafika D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk F (tercie): vesmír	
Základní struktura života	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • žák rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů • žák na základě obecných vlastností rozliší jednotlivé typy buněk, vysvětlí význam jednotlivých organel 	buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy
přesahy	

Z: SP (sekunda): základní struktura života	
Třídění organismů	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	význam a zásady třídění organismů
Viry a bakterie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	Nebuněčné formy života Buněčné formy života výskyt, význam a praktické využití virů a bakterií
Houby	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků žák vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích žák aplikuje praktické metody poznávání přírody žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody 	základní charakteristika stopkovýtrusých a vřeckovýtrusých hub pozitivní a negativní význam hub v přírodě a pro člověka
Lišejníky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků žák aplikuje praktické metody poznávání přírody 	stavba, výskyt, význam lišejníků
Biologie živočichů	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák aplikuje praktické metody poznávání přírody žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody 	základní charakteristika živočichů stavba těla, vývin , systém živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci)

<ul style="list-style-type: none"> • žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>epidemiologicky významné druhy</p>
<p>Biologie rostlin</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • žák vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • žák rozlišuje základní systematické skupiny a zná základní zástupce • žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • žák aplikuje praktické metody poznávání přírody • žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody 	<p>stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, fyziologie rostlin – fotosyntéza a dýchání systém rostlin rostliny bezcévné a cévnaté nahosemenné význam rostlin a jejich ochrana</p>
<p>přesahy</p>	
<p>Z: Evv (prima): kresba; malba; modelování a prostorová tvorba</p>	
<p>Praktické poznávání přírody</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák aplikuje praktické metody poznávání přírody • žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody 	<p>praktické metody poznávání přírody</p>
<p>přesahy</p>	

Z:

Evv (prima): kresba; malba; modelování a prostorová tvorba

Z (prima): přírodní složky krajinné sféry, světový oceán, polární oblasti.

F (prima): měření fyzikálních veličin

sekunda

Biologie živočichů	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy • žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života přizpůsobení se danému prostředí • žák aplikuje praktické metody poznávání přírody • žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	základní charakteristika živočichů- Strunatci stavba těla systém živočichů (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) hospodářsky významné druhy péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů projevy chování živočichů
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z: Vz (sekunda): zdravá výživa SP (sekunda): základní laboratorní postupy a metody Evv (sekunda): kresba; grafika; malba	
Praktické poznávání přírody	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák aplikuje praktické metody poznávání přírody • žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody 	praktické metody poznávání přírody
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin Evv (sekunda): kresba; grafika; materiálové interpretace a dekorativní práce	

tercie

Genetika	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam • žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě 	dědičnost a proměnlivost organismů Johan Gregor Mendel podstata dědičnosti přenos dědičných informací gen chromozom křížení
přesahy	
Z: Vz (sekunda): rodina; základy sexuality	
Biologie člověka	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • žák se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • žák objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 	fylogeneze člověka tkáně lidského těla anatomie a fyziologie člověka – stavba a funkce jednotlivých orgánů a orgánových soustav rozmnožování a ontogeneze člověka nemoci, epidemie , úrazy a prevence
přesahy	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin Vz (sekunda): zdravá výživa; rodina; základy sexuality	

F (tercie): světlo; energie Evv (tercie): kresba F (kvarta): zvuk	
Zdravý životní styl	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby objasní význam zdravého způsobu života žák se seznámí s předlékařskou první pomocí při poranění a jiném poškození těla 	Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka zdravá výživa hygiena duševní činnosti - základy
pokrytí průřezových témat	
Z: F (prima): měření fyzikálních veličin Aj (sekunda): tematické okruhy Vz (sekunda): zdravá výživa Druhý cizí jazyk (tercie): tematické okruhy F (tercie): světlo; energie Aj (kvarta): tematické okruhy F (kvarta): zvuk	

kvarta

Planeta Země	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná jednotlivá geologická období a základní skupiny organismů, které v nich převládají, popř. nově vznikají rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	vznik a stavba Země názory na vznik a vývoj života na Zemi geologické dějiny Země
Přesahy	
Do: Z (prima): přírodní složky krajinné sféry, světový oceán, polární oblasti Z: F (tercie): vesmír Ov (kvarta): globalizace Evv (kvarta): kresba; malba	

Geologické pochody	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	Endogenní a exogenní pochody – příčiny a důsledky
Půdy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák zná základní půdotvorné činitele; rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě 	vznik, složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, pro živočichy , její hospodářský význam pro společnost
Přesahy	
Do: Z (prima): přírodní složky krajinné sféry, světový oceán, polární oblasti. Z (kvarta): Česká republika Z: Z (kvarta): Česká republika	
ZÁKLADY EKOLOGIE a ENVIRONMENTALISTIKY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák zná ekologické faktory prostředí uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi žák na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam žák posoudí vliv člověka na různé složky přírody a uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí 	Ekologická valence Abiotické a biotické faktory prostředí Znečištění vody, vzduchu, půdy Ohrožení organismů Vliv mimořádných událostí – povodně, uragány, ... na člověka a organismy

Průřezová témata – nižší gymnázium

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Mezilidské vztahy

Komunikace

Spolupráce a soutěživost

Hodnoty, postoje, praktická etika

4.5.4 Zeměpis

Vyučovací předmět zeměpis v sobě zahrnuje prvky přírodovědné i společenskovední, a díky tomu dokáže popisovat jevy a procesy na Zemi v širokých souvislostech. Výuka je směřována k tomu, aby žáci porozuměli základním pojmům z fyzické a socioekonomické geografie a seznámili se s jednotlivými regiony světa a České republiky. Důraz je kladen na to, aby žáci byli schopni orientovat se v mapách a tištěných i elektronických médiích, samostatně v nich vyhledávat zeměpisné informace a zpracovávat je. Na základě toho se žáci učí pochopit jevy a procesy probíhající v krajině sféře a vytváří si představu o současném světě.

Kompetence k řešení problémů

- žák seznamuje s projektem spolužáky, učitele, popř. veřejnost
- žák umí obhájit svůj názor před třídou, v širším kolektivu
- žák pracuje ve skupinách na projektech ve všech jeho fázích

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák hodnotí získané poznatky své i ostatních
- žák vyhledává informace v učebnici, atlase, pracovním sešitě
- žák používá zeměpisné termíny
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák vyhledává dané jevy na mapě
- žák spolupracuje při vyučování
- žák se aktivně zapojí do řešení úkolů
- žák rozumí čtenému textu
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace
- žák aplikuje poznatky z jiných předmětů do zeměpisu
- žák třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Země ve sluneční soustavě	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru • žák prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů	vesmír tvar a rozměry zemského tělesa pohyby Země a jejich důsledky pro život na Zemi
přesahy	
Z: Ev (prima): malba F (tercie): světlo; vesmír F (kvarta): kinematika hmotných bodů	
Geografická kartografie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • žák přiměřeně hodnotí geografické informace z dostupných kartografických produktů a z grafů, diagramů	globus měřítko zeměpisné souřadnice určování zeměpisné polohy mapa, orientace a obsah mapy určování hlavních a vedlejších světových stran
přesahy	
Z: Ev (prima): hudební nástroje v lidové hudbě; píseň a její hudební forma; hudba a tanec; hudba a slovo D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk	
Přírodní složky krajinné sféry. Světový oceán.	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • žák rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost • žák uvede význam vlivů podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	stavba zemského tělesa litosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra a pedosféra, Atlantský, Indický, Tichý a Severní ledový oceán, Jižní oceán podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: Bi (prima): praktické poznávání přírody Z: Evv (prima): kresba Bi (kvarta): planeta Země; půdy	

sekunda

Světadíly, makroregiony světa	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů 	fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika makroregionů Afriky, Austrálie a Oceánie, Ameriky, Asie, Antarktidy a Arktidy orientace na mapě světa

<ul style="list-style-type: none"> žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je způsobuje 	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme svět	
přesahy	
Do: Ict (sekunda): práce s informacemi Z: D (sekunda): dějiny středověku Evv (sekunda): kresba; materiálové interpretace a dekorativní práce; malba	

kvarta

Česká republika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje 	zeměpisná poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry počet, rozmístění a složení obyvatelstva sídla hospodářství orientace na mapě ČR
přesahy	
Do: Bi (kvarta): geologický vývoj České republiky; půdy Z: Ov (sekunda): právní základy státu Bi (kvarta): půdy Evv (kvarta): kresba	
Postavení České republiky v Evropě a ve světě	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních organizacích 	hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě a její zapojení do mezinárodního obchodu zařazení ČR do mezinárodních struktur
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	

Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Ov (kvarta): evropská integrace; mezinárodní spolupráce Z: Ov (sekunda): kulturní život Ov (tercie): lidská práva Ov (kvarta): mezinárodní spolupráce; evropská integrace; globalizace D (kvarta): dějiny 20. století	
Ochrana přírody v ČR	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • žák uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • žák uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	chráněná území České republiky typy krajin problematika znečištění životního prostředí v ČR
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z: Bi (sekunda): ochrana přírody a životního prostředí F (tercie): energie Aj (kvarta): tematické okruhy Ov (kvarta): globalizace	
Regiony České republiky	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika regionů České republiky místní region

<ul style="list-style-type: none"> • žák vymeze a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • žák hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 	
Evropa	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje na mapách státy Evropy podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých částí Evropy • žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je způsobuje 	zeměpisná poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry počet, rozmístění a složení obyvatelstva sídla hospodářství orientace na mapě Evropy
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	
přesahy	
Do: Ict (kvarta): práce s informacemi Z: D (sekunda): dějiny středověku Evv (kvarta): kresba; materiálové interpretace a dekorativní práce; malba	

4.6 Umění a kultura

4.6.1 Hudební výchova

Vyučovací předmět hudební výchova je realizován od primy po kvartu. Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené hudebními nástroji a audiovizuální technikou (video, CD, DVD).

Vzdělávací obsah předmětu tvoří čtyři základní okruhy hudebních činností: vokální, instrumentální, hudebně pohybová a poslechová. Vzájemně jsou propojené tak, aby umožnily žákům lépe proniknout do hudby, vytvářet o hudbě vlastní soudy a vybírat si kvalitní hudbu k poslechu.

Vokální, instrumentální a hudebně pohybové dovednosti mají charakter reprodukční a výrazně posilují tvůrčí složku osobnosti žáka. Poslech (recepce) umožňuje získat poznatky nutné k vnímání hudby a k získávání vědomostí z dané oblasti. Žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových a stylových podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat. Interpretace hudebního díla pak vede žáka k vytváření vlastních postojů a soudů o hudbě.

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší vhodnou úlohu různými způsoby
- žák zhodnotí navrhované řešení
- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák hledá různé varianty řešení
- žák aplikuje poznatky v různých oblastech života
- žák samostatně řeší problémy
- žák vyhledává informace z cizojazyčných zdrojů k řešení problému

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák evaluuje a autoevaluuje
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly
- žák reaguje pohybem (gestem, tancem) na hudbu
- žák nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající výrazové prostředky pro uskutečnění svých projektů a představ
- žák samostatně kombinuje jednotlivé prvky ve vztahu k celku
- žák si vytváří a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák spolupracuje při vyučování
- žák se aktivně zapojuje do řešení úkolů
- žák třídí informace
- žák řeší vhodné problémové úlohy
- žák pracuje s jinými informačními zdroji - literaturou, tiskem, internetem
- žák vyhledává literaturu k danému tématu

- žák vyčleňuje prvky hudby a slovně je charakterizuje
- žák rozlišuje některé hudební směry a slovně je charakterizuje
- žák aktivně vyhledává kontakty s výtvarným uměním
- žák se orientuje v jednoduchém zápisu skladby
- žák využívá jednoduché nástroje pro doprovod
- žák užívá správné pěvecké návyky podle individuálních dispozic
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace

Kompetence komunikativní

- žák dokáže pojmenovat
- žák pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák vhodně argumentuje
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák obhájí svůj názor

Kompetence občanské

- žák respektuje potřebu chránit životní prostředí
- žák vyžaduje a zachovává zdravé životní prostředí
- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu
- žák odpovídá za vyřešené příklady z domácí přípravy
- žák aktivně vyhledává kontakt s výtvarným uměním
- žák rozlišuje umělecké slohy a směry

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Lidový dvojhlas	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák upevňuje správné návyky při zpěvu a mluvním projevu • žák se orientuje ve struktuře písňové formy • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák se orientuje v základním notovém materiálu 	<p>členění lidového dvojhlasu podle oblastí vytváření lidového dvojhlasu pomocí intervalu tercie a sexty</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	
přesahy	
Do: Čj (prima, sekunda, tercie, kvarta): literatura, jazyk Ov (prima): domov a rodina; vztahy mezi lidmi; lidská setkání; naše obec, kraj Ov (sekunda): naše vlast; kulturní život Evv (prima, sekunda, tercie, kvarta): grafika, kresba, malba Z: Čj (prima): literatura	
Hudební výrazové prostředky	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák upevňuje správné návyky při zpěvu a mluvním projevu • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák se orientuje v základním notovém materiálu 	melodie rytmus harmonie dynamika barva tempo kontrast gradace
Hudební nástroje v lidové hudbě	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák vnímá souvislost mezi hudbou a tancem • žák rozlišuje základní hudební nástroje v lidové hudbě • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	cimbálová muzika housle kontrabas dudácká muzika
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Spolupráce a soutěživost VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	
přesahy	
Do: Čj (prima): jazyk Z (prima): geografická kartografie Z: F (kvarta): zvuk	
Posuvky	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách žák se orientuje v základním notovém materiálu žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	základní tóny odvozené tóny křížek bé odrážka předznamenání
Pěvecká a instrumentální uskupení	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách žák se orientuje ve struktuře písňové formy žák se orientuje v základech hudební partitury žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích žák se orientuje v základních hudebních formách žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	sólo duo trio kvarteto
Stupnice	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	moll dur celý tón půltón

<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v základním notovém materiálu 	
přesahy	
Z: F (kvarta): zvuk	
Partitura	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v základech hudební partitury • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák se orientuje v základním notovém materiálu • žák vnímá souvislost mezi hudbou a mluveným slovem • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	partitura instrumentální, vokální dělení hlasů, typy sborů
Hudební variace	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák se orientuje v základním notovém materiálu • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	variace a hudebně výrazové prostředky
Akord	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se orientuje v základním notovém materiálu 	tónika dominanta, subdominanta kvintakord akordy durové a mollové
Píseň a její hudební forma	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů • žák upevňuje správné návyky při zpěvu a mluvním projevu • žák se orientuje ve struktuře písňové formy • žák se orientuje v základech hudební partitury • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák se orientuje v základním notovém materiálu • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	<p>předvěti, závěti dvojdílná a trojdílná forma píseň a její proměna ve staletích</p>
<p>přesahy</p>	
<p>Do: Čj (prima): jazyk Čj (prima): literatura Z (prima): geografická kartografie Z: Evv (prima): malba</p>	
<p>Hudba na jevišti</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák vnímá souvislost mezi hudbou a tancem • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	<p>opera, opereta, muzikál Osvobozené divadlo</p>
<p>přesahy</p>	
<p>Do: Čj (prima): jazyk; literatura D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk</p>	

Česká opera	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	B. Smetana A. Dvořák L. Janáček B. Martinů Národní divadlo
Hudba a tanec	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák vnímá souvislost mezi hudbou a tancem • žák se orientuje v základních hudebních formách 	balet, výrazový tanec, pantomima choreografie P. I. Čajkovskij
přesahy	
Do:	
Z (prima): geografická kartografie	
Hudba a slovo	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák upevňuje správné návyky při zpěvu a mluvním projevu • žák vnímá souvislost mezi hudbou a mluveným slovem • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	melodram scénická hudba
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	

sekunda

Lidová píseň	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák upevňuje správné návyky při zpěvu a mluvním projevu • žák se orientuje v základních pravidlech hlasové hygieny • žák se orientuje v základech stupnice dur a moll • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák se orientuje v základech dirigování • žák se orientuje v pojmech: skladatel, interpret, posluchač • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	<p>varianty lidové písně</p>
přesahy	
<p>Do: Čj (sekunda): literatura; jazyk</p> <p>Z: Ov (sekunda): naše vlast</p>	
Lidský hlas	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák upevňuje správné návyky při zpěvu a mluvním projevu • žák se orientuje v základních pravidlech hlasové hygieny • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	<p>lidské hlasy v hudbě hlasová hygiena správné tvoření tónů</p>
přesahy	
<p>Z: F (kvarta): zvuk</p>	

Stupnice	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se orientuje v základech stupnice dur a moll • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	harmonická moll melodická moll
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Z:	
F (kvarta): zvuk	
Vícehlas	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se orientuje v základních pravidlech hlasové hygieny • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák se orientuje v pojmech: skladatel, interpret, posluchač • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	homofonie, polyfonie hudební formy: kánon, fuga vokální a instrumentální polyfonie
Koncert	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	koncert J. S. Bach A. Vivaldi
Lidské nešvary a hudba	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák si uvědomuje propojení hudby s konkrétním životním stylem • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	<p>hudba jako kulisa hudba a drogy</p>
přesahy	
Do: Bi (sekunda): ochrana přírody a životního prostředí	
Sonáta a sonátová forma	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	<p>části sonátové formy symfonie, sonáta</p>
Tanec	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se orientuje v základních hudebních formách 	<p>pantomima lidový tanec balet výrazový tanec společenské tance</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost</p>	
přesahy	
Do:	

Tv (sekunda): gymnastika Z: Evv (sekunda): kresba; malba	
Symfonie, symfonická báseň	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák se orientuje v základních hudebních formách žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	symfonie programní hudba symfonická báseň
Duchovní a světská hudba	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů žák se orientuje v základních hudebních formách žák si uvědomuje propojení hudby s konkrétním životním stylem žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	vysvětlení pojmů: duchovní a světská hudba formy: kantáta, oratorium
Dirigování	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů žák se orientuje v základech dirigování žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	dirigentská gesta, dirigent, sbormistr tempo písně takty v písni taktování písní zrychlování a zpomalování dynamika v písni
Hudební přehrávače a hudební nosiče	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	fonograf gramofon walkman magnetofon

<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá možnosti hudební techniky • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	kompaktní disk DVD, MP3
přesahy	
Z: F (kvarta): elektřina a magnetismus	
Muzikál	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák si uvědomuje propojení hudby s konkrétním životním stylem • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	muzikál jako hudební žánr, jeho vývoj
Skladatel	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák se orientuje v pojmech: skladatel, interpret, posluchač • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	činnost skladatele
Interpret	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů 	interpret a jeho místo v hudebním umění

<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v základních hudebních formách • žák se orientuje v základech dirigování • žák se orientuje v pojmech: skladatel, interpret, posluchač • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Psychohygiena	
Kreativita	
Poznávací schopnosti	
Mezilidské vztahy	
Komunikace	
Spolupráce a soutěživost	

tercie

Artificiální a nonartificiální hudba	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák si uvědomuje rozdíly mezi populární a vážnou hudbou 	vysvětlení pojmů
Hudební dějiny	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích 	původ hudby pravěk, starověk

Moderní populární hudba	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák se seznamuje s novými hudebními nástroji 	jazz hudební formy: spirituál, blues, rokenrol, ragtime hudební improvizace L. Armstrong
Stupnice, tónina	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu 	vysvětlení pojmů: stupnice, tónina
přesahy	
Z: Evv (tercie): malba; písmo F (kvarta): zvuk	
Středověk	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích 	umění: románské, gotické Gregoriánský chorál trubadúři, truvéři, minnesangři šanson

<ul style="list-style-type: none"> • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu • žák se seznamuje s novými hudebními nástroji 	
přesahy	
Do: Ev (tercie): kresba; malba; grafika	
Moderní populární hudba	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák si uvědomuje rozdíly mezi populární a vážnou hudbou • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu • žák se seznamuje s novými hudebními nástroji 	moderní populární hudba 30. - 40. let pojmy: swing, jazzový orchestr
přesahy	
Z: Čj (tercie): literatura	
Renesance	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích 	nástrojové skladby chrámová hudba kánon

<ul style="list-style-type: none"> • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu • žák se seznamuje s novými hudebními nástroji 	
přesahy	
Do: Čj (tercie): literatura D (tercie): novověk Evv (tercie): kresba; malba Z: Evv (tercie): kresba	
Hudba v USA - 50. léta	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák si uvědomuje rozdíly mezi populární a vážnou hudbou • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu 	rock, rock and roll country and western
Baroko	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích 	Hudební formy: opera, koncert, fuga J. S. Bach A. Vivaldi

<ul style="list-style-type: none"> • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu • žák se seznamuje s novými hudebními nástroji 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: Čj (tercie): literatura D (tercie): novověk Evv (tercie): kresba; malba Z: D (tercie): novověk Evv (tercie): kresba	
Moderní populární hudba v Anglii	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu 	rock 60. let Beatles Rolling Stones
Klasicismus	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu 	hudební formy: opera, symfonie W. A. Mozart L. van Beethoven

Moderní hudební nástroje	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák se seznamuje s novými hudebními nástroji 	elektronická hudba syntezátory
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti	
Romantismus	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu 	programní hudba hudební formy: symfonická báseň R. Wagner G. Verdi P. I. Čajkovskij
přesahy	
Do: Čj (tercie): literatura D (tercie): novověk Evv (tercie): kresba; malba Z: D (tercie): novověk Evv (tercie): kresba	
Artificiální hudba 20. století	

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák si uvědomuje rozdíly mezi populární a vážnou hudbou • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích 	<p>pozdní romantismus impresionismus dodekafonie novoklasicismus</p>
Moderní populární hudba	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák si uvědomuje rozdíly mezi populární a vážnou hudbou • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích 	<p>70. - 80. léta formy: hard rock, art rock, pop rock disco hudba punk heavy metal rap, hip hop</p>
Artificiální hudba 20. století	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák si uvědomuje rozdíly mezi populární a vážnou hudbou • žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích 	<p>dodekafonie elektronická hudba konkrétní hudba</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v základních hudebních výrazových prostředcích • žák si rozšiřuje znalosti v oblasti základního hudebního materiálu 	
---	--

kvarta

Počátky hudebních dějin v Čechách	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami 	gregoriánský chorál duchovní píseň husitské písně
přesahy	
Do: Čj (kvarta): literatura Evv (kvarta): kresba	
Česká populární hudba	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami • žák prohlubuje své znalosti v oblasti hudebních výrazových prostředků 	vysvětlení pojmu: nonartificiální hudba žánry populární hudby
Rytmus, metrum, tempo	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák prohlubuje své znalosti v oblasti hudebních výrazových prostředků • žák se seznamuje se základními pojmy a principy hudební teorie 	opakování pojmů a prohloubení znalostí
Hudební renesance v Čechách	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami • žák prohlubuje své znalosti v oblasti hudebních výrazových prostředků 	vícehlas instrumentální hudba
Jazz a swing v české hudbě	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami • žák prohlubuje své znalosti v oblasti hudebních výrazových prostředků 	Osvobozené divadlo divadla malých forem
České hudební baroko	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	A. V. Michna z Otradovic opera

<ul style="list-style-type: none"> • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami 	
Tramprská píseň	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb 	písničkáři, skupiny
Harmonie	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se seznamuje se základními pojmy a principy hudební teorie 	opakování a prohlubování učiva
přesahy	
Z: Evv (kvarta): malba; modelování a prostorová tvorba	
Český hudební klasicismus	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami • žák prohlubuje své znalosti v oblasti hudebních výrazových prostředků 	komorní a orchestrální hudba melodram J. A. Benda J. J. Ryba

Česká hudba v 50. - 60. letech	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami • žák prohlubuje své znalosti v oblasti hudebních výrazových prostředků 	divadla malých forem: Semafor
přesahy	
Z: D (kvarta): dějiny 20. století	
Nahrávací technika	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák se seznamuje s využitím techniky v hudbě 	digitální záznam syntezátory nahrávací studio
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: F (kvarta): zvuk	
Český hudební romantismus	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	B. Smetana A. Dvořák programní hudba symfonická báseň, opera

<ul style="list-style-type: none"> • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami • žák prohlubuje své znalosti v oblasti hudebních výrazových prostředků 	
přesahy	
Z: D (kvarta): dějiny 20. století	
Česká hudba - 60. léta	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami 	big beat skupiny a interpreti
Vážná hudba 20. století v Čechách	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami 	artificiální hudba L. Janáček B. Martinů J. Suk A. Hába
Z: Ov (sekunda): naše vlast; kulturní život	
Česká populární hudba 70. - 80. let	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	skupiny, interpreti

<ul style="list-style-type: none"> • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami 	
Česká populární hudba 90. let	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • žák realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů • žák je veden k uvědomělému poslechu skladeb • žák se seznamuje s českými hudebními dějinami 	skupiny, interpreti

4.6.2 Výtvarná výchova

Výtvarná výchova je předmětem, který rozvíjí v dítěti kreativitu-vlastnost, která je žádána napříč obory. Výtvarná výchova nepředstavuje izolovaný předmět, ale mnoha svými vyjadřovacími prostředky a náměty přesahuje své hranice a významně se vztahuje k celé sféře vzdělávání současného člověka. Na druhou stranu je výtvarná výchova předmětem, který představuje určitý kontrast vůči ostatním předmětům-v uvolněnější atmosféře výuky, v menším tlaku na výkon a výsledek žáka, v preferenci spontánních projevů žáka.

Estetická výchova vede žáky k hledání krásy kolem sebe, k vkusu, nadto rozvíjí manuální zručnost a dělnou atmosféru.

Současná výtvarná výchova podporuje rozvoj individuálních schopností každého žáka, poskytuje prostor pro sebevyjádření méně nadaných žáků. Nutí je, aby samostatně přemýšlel, pozoroval a přistupoval k problému z různých pohledů. Výtvarná tvorba je určitým typem komunikace s okolím i se sebou samým.

Role učitele v hodnocení výtvarných prací je nenahraditelná – pomáhá žákům osvojit si toleranci vůči jinému náhledu na téma, na výtvarný problém nebo na jeho vyjádření ovlivněné osobností autora. Platí, že výtvarný projev není výkonem, ale obrazem niterného světa každého jedince, a proto kritéria hodnocení v tomto předmětu nemohou odpovídat klasifikačním měřítkům předmětů jiných. I přesto je ale třeba vnímat výtvarnou výchovu ve struktuře vzdělávacích programů jako předmět rovnocenný.

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá různé varianty řešení
- žák hledá vlastní postup při řešení problému

Kompetence k učení

- žák dokáže interpretovat, srovnávat obrazová vyjádření svá i ostatních
- žák rozpoznává a spontánně uplatňuje prvky výtvarného vyjádření (linie, barva, plocha, prostor, tvar, kompozice, světlo, kontrast)
- žák se orientuje v základních výtvarných technikách
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák vyhodnocuje experiment
- žák nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající výrazové prostředky a získané poznatky pro uskutečnění svých projektů, vlastních obrazových představ a představ
- žák samostatně kombinuje jednotlivé prvky ve vztahu k celku
- žák si vytváří a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák pozorovaný objekt zakreslí, popíše, porovnává a vyvozuje závěry
- žák rozvíjí vlastní fantazii, kreativitu a vizuální komunikaci
- žák se aktivně zapojí do řešení úkolů
- žák spolupracuje při vyučování

Kompetence komunikativní

- žák pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák formuluje, vhodně argumentuje a vyjadřuje svůj názor

Kompetence občanské

- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu
- žák aktivně vyhledává kontakt s výtvarným uměním
- žák objasní roli autora, příjemce a interpreta při vytváření obrazových vyjádření

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problémů použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

prima

Kresba	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu výrazových výtvarných prostředků • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě	kresebné studie tužkou, tuší, linie, tvar, objem rozvržení v ploše kontrast

<ul style="list-style-type: none"> • žák správně užívá techniku kresby • žák zobrazuje vlastní fantazijní představy a samostatně je interpretuje • žák osvojuje si základní principy kompozice, dokáže rozvrhnout hlavní motivy v ploše • žák využívá dekorativních postupů a technik, rozvíjí své estetické cítění • žák výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům • žák užívá viz. obrazová vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě a situaci 	<p>rytmus textura šrafura stínování zásady kompozice kresba studijní, návrhová, ilustrativní, z představy, motivovaná pozorováním reality</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>přesahy</p>	
<p>Do: Čj (prima): literatura; jazyk M (prima): osová souměrnost D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk Ov (prima): domov a rodina; vztahy mezi lidmi; lidská setkání Bi (prima): biologie živočichů; praktické poznávání přírody Z (prima): přírodní složky krajinné sféry, světový oceán, polární oblasti. Z: Evh (prima): lidový dvojhlas</p>	
<p>Malba</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu výrazových výtvarných prostředků 	<p>teorie malířských technik, zvl. pak akvarelu e tempery, správné jejich zvládnutí objem a plocha vyjádřené barvou</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě • žák správně užívá techniku malby • žák zobrazuje vlastní fantazijní představy a samostatně je interpretuje • žák osvojuje si základní principy kompozice, dokáže rozvrhnout hlavní motivy v ploše • žák výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům • žák užívá viz. obrazová vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě a situaci 	<p>základy teorie barev-chladné a teplé barvy, barevné řešení plochy, odlišení čáry a skvrny, kombinace kresby a malby, záměr a náhoda malba z představy, malba motivovaná skutečností, subjektivně laděné malířské aktivity, hry s malířskými materiály a nástroji odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření</p>
<p>přesahy</p>	
<p>Do: Čj (prima): literatura M (prima): osová souměrnost D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk Ov (prima): naše škola; lidská setkání; vztahy mezi lidmi; domov a rodina Bi (prima): vznik a vývoj života na Zemi; biologie živočichů; praktické poznávání přírody Z (prima): Země ve sluneční soustavě Evh (prima): píseň a její hudební forma; hudba a slovo Z: Evh (prima): lidový dvojhlas</p>	
<p>Grafika</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě • žák zobrazuje vlastní fantazijní představy a samostatně je interpretuje • žák osvojuje si základní principy kompozice, dokáže rozvrhnout hlavní motivy v ploše • žák výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům • žák užívá viz. obrazová vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě a situaci 	<p>přípravné grafické techniky-rytá kresba, monotyp černobílý i barevný, vosková rezerváž, hra s otisky, redukce barev linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazovém vyjádření.</p>
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: Čj (prima): literatura D (prima): úvod do studia dějin, pravěk a starověk Ov (prima): domov a rodina; vztahy mezi lidmi; lidská setkání</p>	

<p>Bi (prima): vznik a vývoj života na Zemi Evh (prima): hudba a slovo SP (prima): počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací Z: SP (prima): počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací Evh (prima): lidový dvojhlas</p>	
Písmo	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu výrazových výtvarných prostředků • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě • žák si osvojuje základní principy kompozice, dokáže rozvrhnout hlavní motivy v ploše • žák využívá dekorativních postupů a technik, rozvíjí své estetické cítění • žák se výtvarně vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům 	<p>sdělovací a estetická funkce písma základy typografie spojení písma s ornamentem, plochou, tvarem, linií, barvou</p>
Přesahy	
<p>Do: Čj (prima): jazyk; literatura; sloh M (prima): osová souměrnost Ov (prima): vztahy mezi lidmi SP (prima): počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací</p>	
Modelování a prostorová tvorba	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě • žák dokáže své představy realizovat v 3D 	<p>práce s hlinou-keramické i sochařské pojetí modelování, vytváření haptických objektů kaširování, reliéfy, odlitky, plastické komponování spojováním různých prvků a ploch, uplatnění vícehledovosti, hry s hlinou, gestické zásahy do povrchu hlíny, pokusy o figurativní modelování, seznámení s reliéfní redukcí výšek</p>
Přesahy	
<p>Do: Ov (prima): domov a rodina Bi (prima): biologie živočichů; praktické poznávání přírody</p>	
Materiálové interpretace a dekorativní práce	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu výrazových výtvarných prostředků • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě • žák dokáže své představy realizovat v 3D • žák využívá dekorativních postupů a technik, rozvíjí své estetické cítění • žák výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům 	<p>práce s přírodninami papírové variace tvarování papíru mačkáním, trháním, skládáním, komponování stříhaných ploch formování a deformování různých materiálů, spojování různých materiálů hra, asociace, výtvarný objekt vztah tvaru, plochy a ornamentu</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>Přesahy</p>	
<p>Do: M (prima): osová souměrnost</p>	

sekunda

<p>Kresba</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů • žák vybírá, kombinuje a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných vyjádření pro zachycení vlastních představ a poznání • žák využívá znalostí o základních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému projevu • žák užívá viz. obraz. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem • žák hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací • žák rozlišuje a správně užívá různé druhy malířských technik • žák využívá dekorativních postupů, pracuje s ornamentem 	<p>kresebné studie tužkou, tuší, linie, tvar, objem, rozvržení v ploše, kontrast, rytmus, textura, šrafura, stínování, zásady kompozice kresba studijní, návrhová, ilustrativní, z představy, motivovaná pozorováním reality přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák vytváří společné kompozice v prostoru, instalace • žák ovládá základy práce s modelovacími hmotami 	
Přesahy	
Do: Čj (sekunda): literatura M (sekunda): shodnost, shodná zobrazení v rovině; hranoly Ov (sekunda): naše vlast; kulturní život; podobnost a odlišnost lidí; vnitřní svět člověka F (sekunda): pohyb tělesa Ch (sekunda): voda a vzduch Bi (sekunda): biologie rostlin a živočichů; praktické poznávání přírody Z (sekunda): světadíly, oceány, makroregiony světa Evh (sekunda): tanec Vz (sekunda): rodina	
Malba	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů • žák vybírá, kombinuje a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných vyjádření pro zachycení vlastních představ a poznání • žák využívá znalostí o základních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému projevu • žák užívá viz. obraz. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem • žák hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací • žák rozlišuje a správně užívá různé druhy malířských technik • žák hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich působení • žák využívá dekorativních postupů, pracuje s ornamentem 	teorie malířských technik, akvarelu, pastelu a tempery, správné jejich zvládnutí seznámení s uložením barev v barevném kruhu, valér, pokusy o dosažení příbuzné barevné škály, hledání komplementárních barev objem a plocha vyjádřené barvou základy teorie barev barevné řešení plochy odlišení čáry a skvrny kombinace kresby a malby záměr a náhoda malba z představy, motivovaná skutečností, subjektivně laděné malířské aktivity, hry s malířskými materiály a nástroji, barevná stylizace motivu, barevné pozadí, vztah barvy, světla a stínu reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)
Přesahy	
Do:	

<p>Ov (sekunda): vnitřní svět člověka; naše vlast Ch (sekunda): voda a vzduch Bi (sekunda): biologie rostlin; biologie živočichů Z (sekunda): světadíly, oceány, makroregiony světa Evh (sekunda): tanec Vz (sekunda): rodina Z: Evh (prima): lidový dvojhlas</p>	
Grafika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů • žák vybírá, kombinuje a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných vyjádření pro zachycení vlastních představ a poznání • žák užívá viz. obraz. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem • žák využívá dekorativních postupů, pracuje s ornamentem 	<p>přípravné grafické techniky rytá kresba monotyp černobílý i barevný vosková rezerváž, hra s otisky, redukce barev základy tisku z výšky-linoryt, tisk z koláže, šablon, papírořez. linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazovém vyjádření.</p>
Přesahy	
<p>Do: Čj (sekunda): literatura D (sekunda): dějiny středověku Bi (sekunda): biologie rostlin; biologie živočichů; praktické poznávání přírody</p>	
Písmo	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák si uvědomuje možnosti kompozičních přístupů • žák využívá dekorativních postupů, pracuje s ornamentem 	<p>základy typografických zásad návěst psaní jednoduché abecedy koláže a hry s písmeny komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

<p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí</p>	
Přesahy	
Do: Čj (sekunda): literatura; jazyk	
Modelování a prostorová tvorba	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák si uvědomuje možnosti kompozičních přístupů • žák vytváří společné kompozice v prostoru, instalace • žák ovládá základy práce s modelovacími hmotami 	práce s hlinou-keramické i sochařské pojetí modelování vytváření haptických objektů kašírování, reliéfy, odlitky, plastické komponování spojováním různých prvků a ploch uplatnění vícehledovosti hry s hlinou gestické zásahy do povrchu hlíny, pokusy o figurativní modelování seznámení s reliéfní redukcí výšek plastické a barevné dotváření povrchu, glazování, engobování uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém vyjádření
Přesahy	
Do: M (sekunda): hranoly	
Materiálové interpretace a dekorativní práce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá dekorativních postupů, pracuje s ornamentem 	práce s přírodninami

<ul style="list-style-type: none"> • žák vytváří společné kompozice v prostoru, instalace 	<p>papírové variace, tvarování papíru mačkáním, trháním, skládáním, komponování stříhaných ploch</p> <p>formování a deformování různých materiálů, spojování různých materiálů, hra, asociace, výtvarný objekt</p> <p>vztah tvaru, plochy a ornamentu</p> <p>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p>
Přesahy	
Do: Bi (sekunda): praktické poznávání přírody Z (sekunda): světadíly, oceány, makroregiony světa	

tercie

Kresba	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných prostředků pro zachycení vlastních zkušeností, představ a vnímání reality • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě • žák správně uplatňuje techniku kresby, zachycuje prostor v perspektivních zkratkách • žák zobrazuje vlastní fantazijní představy, interpretuje je, experimentuje 	<p>kresebné studie tužkou, tuší, linie, tvar, objem, rozvržení v ploše, kontrast, rytmus, textura, šrafura, stínování, zásady kompozice</p> <p>kresba studijní, návrhová, ilustrativní, z představy, motivovaná pozorováním reality</p> <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)</p> <p>vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace</p>
Přesahy	
Do:	

Čj (tercie): literatura
M (tercie): kružnice a kruh; konstrukční úlohy v rovině
F (tercie): světlo; vesmír; energie
Bi (tercie): biologie člověka
Evh (tercie): renesance; baroko; klasicismus; romantismus
SP (tercie): lidská sídla; komunikační geografický a kartografický jazyk; cvičení a pozorování v terénu místní krajiny
Z:
Evh (prima): lidový dvojhlas
Evh (tercie): hudební dějiny; středověk; baroko; renesance; klasicismus; romantismus

Malba

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných prostředků pro zachycení vlastních zkušeností, představ a vnímání reality • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě • žák hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a malířských technik • žák zobrazuje vlastní fantazijní představy, interpretuje je, experimentuje 	<p>barva jako svébytný prostředek komunikace volné parafráze viděného, rozšiřování škály barev, malířských technik klasických i netradičních barevná a tvarová nadsázka pokusy o stylizaci vyvážení formátu objem a plocha vyjádřené barvou, barevné řešení plochy, odlišení čáry a skvrny, kombinace kresby a malby, záměr a náhoda, malba z představy, motivovaná skutečností, subjektivně laděné malířské aktivity, hry s malířskými materiály a nástroji, barevná stylizace motivu, barevné pozadí, vztah barvy, světla a stínu reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních) přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p>

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygienu Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Do: Čj (tercie): literatura F (tercie): světlo; vesmír; energie Evh (tercie): stupnice, tónina Z: Evh (prima): lidový dvojhlas Evh (tercie): hudební dějiny; baroko; renesance; klasicismus; romantismus; středověk	
Grafika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných prostředků pro zachycení vlastních zkušeností, představ a vnímání reality žák uplatňuje osobitý přístup k realitě žák poznává, rozlišuje a osvojuje si základní grafické techniky 	tisk z hloubka, tisk z výšky-linoryt, suchá jehla grafika vycházející z dynamické stopy nástrojů, záznam akce-akční grafika, plochy složené s textur od návrhu k tisku přehled a základy grafických technik užitá grafika kombinace s jinými technikami
Přesahy	
Z: Evh (tercie): středověk	
Písmo	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných prostředků pro zachycení vlastních zkušeností, představ a vnímání reality žák uplatňuje osobitý přístup k realitě 	proměny písma, fantastická abeceda výroba vlastní knihy, spojení ilustrace a písma, kompozice
Přesahy	
Do:	

<p>Čj (tercie): jazyk Ict (tercie): textový editor Evh (tercie): stupnice, tónina SP (tercie): komunikační geografický a kartografický jazyk</p>	
Modelování a prostorová tvorba	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje osobitý přístup k realitě • žák dokáže převést vlastní návrhy do prostoru v různých materiálech, rozlišuje různé výrazové působení těchto materiálů 	<p>formování kultivovaného přístupu a vztahu k povrchu, objemu, k prostoru výtvarné vyjádření abstraktních představ, plastický přepis pozorované skutečnosti, komponování hmot, práce s prvky technického charakteru, hledání tvarových, proporčních a barevných kontrastů, plastické rytmy na rovné či tvarované ploše, souběžné uplatnění tvarování a konstruování důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování-přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p>
Přesahy	
<p>Do: SP (tercie): lidská sídla. Z: Evh (tercie): hudební dějiny</p>	
Materiálové interpretace a dekorativní práce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže převést vlastní návrhy do prostoru v různých materiálech, rozlišuje různé výrazové působení těchto materiálů • žák zobrazuje vlastní fantazijní představy, interpretuje je, experimentuje 	<p>práce s přírodninami papírové variace, tvarování papíru mačkáním, trháním, skládáním, komponování stříhaných ploch formování a deformování různých materiálů, spojování různých materiálů, hra, asociace, výtvarný objekt vztah tvaru, plochy a ornamentu</p>

	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Kreativita	
Poznávací schopnosti	
Komunikace	
Spolupráce a soutěživost	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Hodnoty, postoje, praktická etika	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	

kvarta

Kresba	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v základních kunsthistorických pojmech a pojmech výtvarného umění a chápe proměny umění v kontextu dějin • žák vybírá, kombinuje a samostatně vytváří bohatou škálu viz. obraz. prostředků pro zachycení vlastního výtvarného projevu • žák zvládá zachycení pomíjivého okamžiku skicováním • žák při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu a interpretaci 	<p>analýza vlastních i uměleckých děl, hledání charakteristických prostředků, barev, tvarů, kompozice, materiálu</p> <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních), osobní sebeprojekce, důraz na princip „Já“ - otisk, gesto, grafika rukou, těla, frotáž, silueta, šlápota, stopa</p> <p>kresebné studie tužkou, tuší, štětcem, linie, tvar, objem, rozvržení v ploše, kontrast, rytmus, textura, šrafura, stínování, zásady kompozice</p> <p>kresba studijní, návrhová, ilustrativní, z představy, motivovaná pozorováním reality</p>

	intuitivní vnímání řádu a náhody, komponování daného počtu linií, porušování jejich řádu rýsovaná kresba, perspektiva
Přesahy	
Do: M (kvarta): jehlan, kužel, koule F (kvarta): zvuk Bi (kvarta): planeta Země; mineralogie a petrografie Z (kvarta): Česká republika Evh (kvarta): rytmus, metrum, tempo Z: Evh (prima): lidový dvojhlas; počátky hudebních dějin v Čechách; hudební renesance v Čechách; české hudební baroko	
Malba	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák orientuje se v základních kunsthistorických pojmech a pojmech výtvarného umění a chápe proměny umění v kontextu dějin • žák vybírá, kombinuje a samostatně vytváří bohatou škálu viz. obraz. prostředků pro zachycení vlastního výtvarného projevu • žák využívá znalostí o technologii malby, o barevných zákonitostech a kompozičních principech • žák zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé • žák užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění • žák při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu a interpretaci 	analýza vlastních i uměleckých děl, hledání charakteristických prostředků, barev, tvarů, kompozice, materiálu reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních) proměny modelace při různém osvětlení využití barevných proměn, zesvětlování, ztmavování, oceňování náhodných barevných událostí individuální malířský projev pokusy s různými druhy nástrojů-štětce, stěrky, ruce návrhová, dekorativní a volná malba, výtvarné etudy vztah motivu a pozadí, barevné vyvážení celku
Přesahy	
Do: Čj (kvarta): literatura Bi (kvarta): planeta Země Evh (kvarta): harmonie Z:	

Evh (prima): lidový dvojhlas; české hudební baroko	
Grafika	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se orientuje v grafických technikách, zvládá tisk z výšky i z hloubky • žák zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé • žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění • žák při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu a interpretaci 	osobní sebeprojekce důraz na princip „ Já „ - otisk, gesto, grafika rukou, těla, frotáž, silueta, šlápota, stopa
Písmo	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé • žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obraz. vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci • žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění 	práce s textem malovanou poezií vizitka plakát
Modelování a prostorová tvorba	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu a interpretaci 	analýza vlastních i uměleckých děl hledání charakteristických prostředků, barev, tvarů, kompozice, materiálu reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě

	reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)
Přesahy	
Do: Čj (kvarta): literatura Evh (kvarta): rytmus, metrum, tempo; harmonie	
Materiálové interpretace a dekorativní práce	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vybírá, kombinuje a samostatně vytváří bohatou škálu viz. obraz. prostředků pro zachycení vlastního výtvarného projevu • žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obraz. vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci • žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění • žák při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu a interpretaci 	práce s přírodninami papírové variace, tvarování papíru mačkáním, trháním, skládáním, komponování stříhaných ploch formování a deformování různých materiálů, spojování různých materiálů, hra, asociace, výtvarný objekt vztah tvaru, plochy a ornamentu uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření dekorativní a užité práce
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávací schopnosti Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4.7 Člověk a zdraví

4.7.1 Výchova ke zdraví

Smyslem zařazení tohoto předmětu do vzdělávání je snaha prohloubit vztah žáka ke zdraví. Posílit rozumové a citové vnímání problémů zdraví v období, kdy děti plně nedoceňují význam a vliv své činnosti a jednání na kvalitu budoucího života. To je životní styl, celoživotní pohoda, aktivita, partnerství, tělesná zdatnost, pracovní výkonnost, výchova dětí, zájmy...

Obsahem předmětu jsou: Vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, hodnota a podpora zdraví, osobnostní a sociální rozvoj.

Důraz je v tomto předmětu kladen především na osvojení a praktické procvičení základních návyků a dovedností, schopnost správně se rozhodovat a chovat v situacích, které souvisejí se zdravím a osobním bezpečím. Snahou a cílem vyučujících je, aby děti pochopily, že zdraví je jedna z nejdůležitějších životních hodnot. V realizaci této vzdělávací oblasti se uplatňuje ve velké míře variabilita organizačních forem a snaha, aby se tento předmět prolínal i do dalších oborů (tělesná výchova, **biologie**, **chemie**, matematika...). Témata předmětu jsou zároveň i primární prevencí proti patologickému chování, zasahují do citlivé oblasti sebepoznávání, respektování osobnosti, její individuality.

Žáci se do jisté míry podílejí na průběhu a náplni předmětu, svým chováním a jednáním ovlivňují průběh hodiny. Přijaté informace se odrážejí v jejich chování. Pojmy hra, učení, práce by neměly představovat protiklady, ale součást hodiny. Učebna by měla mít možnost variabilního uspořádání. Učitel využívá: skupinovou práci, individuální práci, otevřené učení, týmovou práci, projekty, peer programy, soutěže, veřejné průzkumy, práci s médii, besedy, pracovní dílny, rozbory videa, dramatická ztvárnění, zážitkovou pedagogiku.

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší vhodnou úlohu různými způsoby
- žák zhodnotí navrhované řešení
- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák hledá různé varianty řešení

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák operuje s běžně užívanými biologickými termíny, znaky a symboly
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly
- žák vyhledává informace v odborné literatuře
- žák aktivně se zapojí do řešení úkolů
- žák spolupracuje při vyučování
- žák rozumí čtenému textu
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace
- žák uplatňuje získané poznatky pro své vlastní obrazové projevy
- žák třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák vhodně argumentuje
- žák pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence občanské

- žák respektuje potřebu chránit životní prostředí
- žák chrání zdraví své a ostatních lidí
- žák reprezentuje školu při mimoškolních soutěžích

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

sekunda

zdravý způsob života a péče o zdraví, hodnota a podpora zdraví	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • žák si uvědomuje základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • žák projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní cíle, hodnoty a zájmy • žák dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her • žák respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • žák dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady zdravé výživy a zdravého stravování • žák si uvědomuje důležitost dodržování pitného režimu	<p>zdraví a nemoci ze stravy základní složky potravy, potravní pyramida, pitný režim reklama, nákup, ochrana, uskladňování potravin kultura stolování, hygiena</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • žák ví, jakou stravou a způsobem života se může chránit před kardiovaskulárním a metabolickým onemocněním • žák je schopen správně uskladňovat potraviny a předcházet nemocem přenosných potravinou • žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o podporu zdravého životního stylu 	
přesahy	
<p>Do: Ch (sekunda): voda a vzduch; vlastnosti látek Ch (kvarta): cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny Bi (sekunda): biologie rostlin; biologie živočichů; ochrana přírody a životního prostředí Bi (tercie): biologie člověka; zdravý životní styl</p>	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích, a v případě potřeby dovede vyhledat, popř. poskytnout pomoc • žák chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • žák si uvědomuje základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • žák dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her • žák projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní cíle, hodnoty a zájmy • žák pochopí souvislosti mezi konzumací návykových 	<p>návykové látky (alkohol, tabák, kanabinoidy a další drogy) účinky na lidský organizmus, rodinu, společnost umění říci NE odborná pomoc léčba závislostí</p>

<p>psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák si uvědomuje negativní dopad pasivního kouření na své zdraví • žák se snaží šířit osvětu o negativech návykových látek dále mezi vrstevníky i rodiče • žák respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • žák ví o centrech odborné pomoci a umí je vyhledat, použít jejich telefonní čísla • žák uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy • žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o podporu zdravého životního stylu • žák se zapojuje do programů na podporu zdraví • žák si uvědomuje dopad vlastního chování a jednání 	
přesahy	
<p>Do: Ch (tercie): energie a chemická reakce Ch (kvarta): deriváty uhlovodíků; přírodní látky; chemie a společnost</p>	
Osobní bezpečí	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních, krizových a rizikových situacích, a v případě potřeby dovede vyhledat, popř. poskytnout adekvátní pomoc • žák chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • žák se snaží o sebeochranu a vzájemnou pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 	<p>bezpečné chování v rodině, dopravních prostředcích, v silniční a železniční dopravě, v mimořádných situacích, v sociálním kontaktu ochrana obyvatelstva, evakuace základy první pomoci zajištění pomoci v případě dopravní nehody, tísňová volání, zajištění bezpečnosti komunikace v neznámém prostředí komunikace prostřednictvím elektronických médií denní režim</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák si uvědomuje základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • žák zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí, uvědomuje si nebezpečnost zbraní • žák projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní cíle, hodnoty a zájmy • žák dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her • žák dokáže dát do souvislostí bezpečné chování s komunikací prostřednictvím elektronických médií, uvědomuje si nebezpečí internetu • žák respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • žák aktivně předchází situacím ohrožení zdraví • žák usiluje o osobní bezpečí • žák pochopí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu • žák dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady zdravé výživy, zdravého stravování a dodržování pitného režimu • žák usiluje o psychické zdraví, uvědomuje si možnosti psychických onemocnění • žák ví o centrech odborné pomoci a umí je vyhledat, použít jejich telefonní čísla • žák uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy 	<p>nakažlivé choroby a cesty přenosu – nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p> <p>chronické nepřenosné choroby</p> <p>týrané, zneužívané a zanedbávané dítě</p> <p>relaxace, hra</p> <p>krizová centra</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • žák se chová odpovědně při mimořádných událostech, dokáže je klasifikovat a rozeznat varovné signály a jiné způsoby varování • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • žák se snaží předcházet mimořádným událostem • žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • žák dává do souvislosti vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity • žák má osvojeny postupy v případě dopravní nehody • žák zná kolektivní hry pro volný čas • žák dává do souvislosti vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota • žák si uvědomuje nutnost vyvážení pracovních a odpočinkových aktivit během denního režimu • žák dává do souvislosti pohybový režim se zdravím • žák uplatňuje osvojené preventivní metody ochrany proti přenosným chorobám i chronickým nepřenositelným chorobám • žák projevuje odpovědný vztah k sobě samému, odmítá násilí mířené proti sobě samému i násilné chování všeobecně • žák si uvědomuje možnost nastání těžkých životních situací a má osvojeny metody jejich zvládnutí • žák projevuje odpovědné chování a neúčastní se kriminality mládeže • žák se zapojuje do programů na podporu zdraví • žák si uvědomuje dopad vlastního chování a jednání 	
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • žák zaujímá hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích • žák projevuje pomáhající a prosociální chování 	
pokrytí průřezových témat	
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní rozdíly Lidské vztahy</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>ETICKÁ VÝCHOVA Lidská důstojnost. Pozitivní hodnocení sama sebe a druhých Mezilidské vztahy a komunikace Prosociální chování ve veřejných vztazích a osobním životě Pomoc, dělení se, přátelství Sociální problémy Komunikace citů Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí</p>	
přesahy	
<p>Do: Tv (sekunda): sportovní hry</p> <p>Z: F (tercie): energie</p>	
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • žák uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích, a v případě potřeby dovede vyhledat, popř. poskytnout pomoc • žák si uvědomuje základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • žák zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí • žák projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní cíle, hodnoty a zájmy • žák dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her • žák respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • žák dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady zdravé výživy a zdravého stravování • žák ví o centrech odborné pomoci a umí je vyhledat, použít jejich telefonní čísla • žák uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy • žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o podporu zdravého životního stylu • žák utváří vědomě vlastní identitu • žák zaujímá hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích • žák projevuje pomáhající a prosociální chování 	<p>vztahy zákon o rodině funkce rodiny nefunkční rodina</p>

přesahy	
<p>Do: Ov (prima): vztahy mezi lidmi; domov a rodina; právní základy státu Ov (tercie): zásady lidského soužití; osobní rozvoj; lidská práva; peníze; občan v ekonomických vztazích Bi (tercie): genetika; biologie člověka</p> <p>Z: Evv (sekunda): kresba; malba</p>	
Změny v životě člověka a jejich reflexe	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • žák uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích, a v případě potřeby dovede vyhledat, popř. poskytnout pomoc • žák si uvědomuje základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • žák zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí • žák projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní cíle, hodnoty a zájmy • žák dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • žák respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • žák respektuje změny v oblasti dospívání a vhodně na ně reaguje • žák respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli • žák chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	stavba lidského těla změny v období dospívání antikoncepce a pohlavně přenosné choroby vztahy mezi pohlavími vývoj jedince

<ul style="list-style-type: none"> • žák si uvědomuje důležitost zdraví reprodukční soustavy • žák dává do souvislosti sexualitu a formování osobnosti • žák projevuje odpovědný vztah k sexuální zkušenosti, uvědomuje si rizika spojená s předčasnou sexuální zkušeností a promiskuitou • žák dává do souvislosti možné problémy s těhotenstvím a rodičovstvím mladistvých • žák utváří vědomě vlastní identitu • žák si uvědomuje a respektuje možné poruchy pohlavní identity • žák uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy • žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o podporu zdravého životního stylu • žák se zapojuje do programů na podporu zdraví • žák si uvědomuje dopad vlastního chování a jednání • žák zaujímá hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích 	
přesahy	
Do: Bi (tercie): biologie člověka; genetika	

4.7.2 Tělesná výchova

Tělesná výchova se realizuje v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Tělesná výchova má mezi vyučovacími předměty specifické postavení.

Jako jediný předmět rozvíjí fyzické, motorické a kondiční schopnosti a dovednosti žáků. Stává se tak významným prostředkem pro kompenzaci převážně pasivních činností v ostatních předmětech, které se z podstatné části odehrávají v sedě v lavici. Tělesná výchova by měla umožnit žákům fyzickou aktivitu, uvolnění z přetlaku na intelektuální činnosti, kterému jsou žáci vystaveni v ostatních předmětech. V první řadě by se měla zaměřit na funkci relaxační, formou přitažlivých a zábavných pohybových aktivit. Měla by žáky nenásilnou formou naučit

poznávat své pohybové schopnosti, naučit základům jednotlivých sportovních oblastí, klást důraz na všestranný rozvoj všech základních tělesných dovedností, naučit se sebekázi a schopnosti spolupráce v týmovém zapojení, vytvořit hygienické návyky, zlepšovat odolnost proti nemocem a naučit zásadám správné životosprávy. Jednotlivé sportovní hry a cvičební prvky jsou do výuky v příslušném ročníku zařazovány podle vyspělosti žáků a s ohledem na úroveň jejich pohybových schopností.

Pro výuku TV jsou žáci rozděleni na chlapce a dívky, v případě nízkého počtu je možno spojit dvě třídy. Výuka probíhá v areálu TV – velká a malá tělocvična, posilovna. V období příznivých klimatických podmínek probíhá výuka na venkovním hřišti. Specifickou formou výuky je lyžařský výcvikový kurz, který je pořádán pro žáky sekundy. Pětidenní kurz probíhá v horském prostředí, žáci si zde kromě základních lyžařských dovedností upevňují i zásady životosprávy, schopnosti života v kolektivu a kurz plní i významnou funkci pro estetické a environmentální cítění žáků. Podle možností doplňujeme okrajově obsah hodin o externí výuku netradičních sportů.

Kompetence pracovní

- žák ovládá a respektuje pravidla sportovních her
- žák používá vhodnou obuv a oblečení při pohybových aktivitách
- žák užívá podle pokynů tělovýchovné nářadí a náčiní

Kompetence k učení

- žák spolupracuje při vyučování
- žák aktivně se zapojuje do řešení úkolů

Kompetence občanské

- žák reprezentuje školu na soutěžích

prima

Atletika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák získává kladný postoj k pohybovým aktivitám • žák zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • žák chápe zásady postupného zatěžování 	běh-sprint technika běhu na krátkou vzdálenost, nízký start hod kriketovým míčkem rozvoj rychlosti
Sportovní hry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák reaguje na základní pokyny a povely • žák zdokonaluje své pohybové dovednosti • žák cíleně se připravuje na pohybovou činnost 	přehazovaná vybíjená kopaná (chlapci) ringo (děvčata)

Gymnastika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák získává kladný postoj k pohybovým aktivitám • žák zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • žák reaguje na základní pokyny a povely • žák cíleně se připravuje na pohybovou činnost 	cvičení na nářadí šplh na tyči rozvoj obratnosti-prostná

sekunda

Atletika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák usiluje o zlepšení a udržení úrovně svých pohybových schopností • žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • žák zlepšuje svou tělesnou kondici • žák uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silničním provozu 	běh – sprint, dlouhý běh rozvoj vytrvalosti i rychlosti skok do výšky
Přesahy	
Z: Evv (sekunda): malba	
Sportovní hry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zlepšuje svou tělesnou kondici • žák uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady • žák dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play 	vybíjená přehazovaná softbal ringo
Přesahy	
Z: Vz (sekunda): osobní bezpečí	
Gymnastika	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák usiluje o zlepšení a udržení úrovně svých pohybových schopností • žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb. dovednosti • žák uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady 	sestava prostná rytmická gymnastika (dívky) kondiční gymnastika rozvoj síly
Přesahy	
Z: Evh (sekunda): tanec; malba	

tercie

Atletika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se snaží naplňovat základní olympijské myšlenky • žák využívá kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy 	hod kriketovým míčkem (dívky), granátem (chlapci) běh – sprint, dlouhý běh rozvoj vytrvalosti i rychlosti
Sportovní hry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje povinnosti a práva hráče, rozhodčího, diváka • žák dokáže týmově spolupracovat • žák dokáže spolurozhodovat 	florbal basketbal volejbal badminton
Gymnastika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se snaží naplňovat základní olympijské myšlenky • žák využívá kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy 	přeskok cvičení na nářadí šplh na tyči

kvarta

Atletika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže posoudit provedení pohyb. činnosti 	běh vytrvalostní -800 m (dívky), 1 km (chlapci) běh sprint – 100 m

<ul style="list-style-type: none"> • žák umí označit příčiny nedostatků při pohybové činnosti • žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • žák zvládá zásady poskytování první pomoci a odsun zraněného 	skok do výšky
Sportovní hry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže posoudit provedení pohyb. činnosti • žák zná tělovýchovnou terminologii • žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • žák zvládá zásady poskytování první pomoci a odsun zraněného 	volejbal basketbal kopaná stolní tenis
Gymnastika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže posoudit provedení pohyb. činnosti • žák umí označit příčiny nedostatků při pohybové činnosti • žák dokáže zaujímat správné základní cvičební polohy • žák zná tělovýchovnou terminologii 	cvičení na nářadí sestava kladina (dívky) rytmická gymnastika (dívky) kondiční gymnastika

4.8 Člověk a svět práce

4.8.1 Člověk a svět práce

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se realizuje v předmětu svět práce. Z nabízených osmi tematických okruhů (Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce) jsme si pro sekundu

vybrali okruh Práce s laboratorní technikou. Třída se dělí na dvě poloviny, výuka probíhá v laboratořích chemie a biologie. Tematický okruh Svět práce pak realizujeme v tercií a kvartě. Žáci se učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího

Kompetence pracovní

- žák správně používá vybavení laboratoře
- žák dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v laboratoři
- žák dodržuje laboratorní řád

Kompetence k učení

- žák operuje s běžně užívanými biologickými termíny, znaky a symboly
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace
- žák třídí informace

Kompetence občanské

- žák vyžaduje a zachovává zdravé životní prostředí
- žák respektuje potřebu chránit životní prostředí
- žák chrání zdraví své a ostatních lidí

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

sekunda

Základní laboratorní postupy a metody	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vybere a prakticky používá vhodné pracovní postupy, pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • žák zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl 	vlastnosti látek a lidské smysly roztoky oddělování složek směsí prvky PSP tvorba preparátu základy mikroskopování

<ul style="list-style-type: none"> • žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • žák navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • žák zná zásady poskytování první pomoci při úrazu v laboratoři 	<p>nákres</p>
<p>přesahy</p>	
<p>Do: Ch (sekunda): voda a vzduch; oddělování složek směsí; směsí; bezpečnost při experimentální činnosti; vlastnosti látek; úvod do chemie Ch (tercie): energie a chemická reakce; redoxní reakce; neutralizace, soli; chemické reakce Bi (sekunda): biologie rostlin; biologie živočichů Z: F (prima): látka a těleso; měření fyzikálních veličin; pohyb tělesa; síla; světlo F (tercie): energie F (kvarta): elektřina a magnetismus; zvuk; veličiny a jednotky; kinematika hmotných bodů</p>	
<p>Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák prakticky používá vhodné přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci 	<p>dělení látek oddělování složek směsí stavba mikroskopu</p>
<p>přesahy</p>	
<p>Z: F (prima): látka a těleso; měření fyzikálních veličin F (sekunda): pohyb tělesa; síla F (tercie): světlo; energie F (kvarta): elektřina a magnetismus; zvuk; kinematika hmotných bodů</p>	
<p>Základní struktura života</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže vyhledat v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou práci 	<p>voda jako základ života vzduch stavba rostlinné buňky, živočišné buňky a buňky hub praktická práce s biologickým materiálem</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a hub a objasní funkci základních organel • žák rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin a živočichů • žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí 	<p>prvoci bezobratlí živočichové obratlovci</p>
přesahy	
Do: Bi (prima): základní struktura života	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Hodnoty, postoje, praktická etika	

tercie

Kompetence k řešení problémů

- žák umí obhájit svůj názor před třídou, v širším kolektivu
- žák pracuje ve skupinách na projektech ve všech jeho fázích
- žák prezentuje své názory

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák hodnotí získané poznatky své i ostatních
- žák vyhledává informace v učebnici, atlase, pracovním sešitě
- žák používá zeměpisné termíny
- žák vypracovává zajímavé domácí úkoly
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák vyhledává dané jevy na mapě
- žák aktivně se zapojuje do řešení úkolů
- žák spolupracuje při vyučování
- žák rozumí čtenému textu

- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace
- žák aplikuje poznatky z jiných předmětů
- žák třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák pracuje s tabulkami
- žák pracuje s diagramy
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Obyvatelstvo světa	
Výstupy	učivo
žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace <ul style="list-style-type: none"> • žák posoudí na přiměřené úrovni růst, pohyby, strukturu a dynamiku růstu a pohybů světové populace 	počet a rozmístění obyvatelstva ve světě pohyb a složení obyvatelstva, náboženství, národy a jazyky
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ	
přesahy	
Z: Druhý cizí jazyk (tercie): tematické okruhy; základní pravidla komunikace v běžných situacích D (tercie): novověk Čj (tercie): literatura	
Lidská sídla	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	sídla a sídelní systémy urbanizace a suburbanizace
přesahy	
Z:	

D (tercie): novověk Evv (tercie): kresba; modelování a prostorová tvorba	
Světové hospodářství	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • žák porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	<p>struktura hospodářství hlavní hospodářské oblasti světa regionální společenské, politické a hospodářské útvary – integrace států</p>
přesahy	
<p>Do: Ov (tercie): občan v ekonomických vztazích</p> <p>Z:</p> <p>D (tercie): novověk F (tercie): energie F (kvarta): elektřina a magnetismus</p>	
Komunikační geografický a kartografický jazyk	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<p>práce s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p>
přesahy	
<p>Z: Evv (tercie): kresba; písmo</p>	
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 	<p>orientace mapy a na mapě orientace v terénu podle mapy (bude realizováno na klimatickém pobytu)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • žák aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	
přesahy	
Z: Evv (tercie): kresba	
Krajina a globální problémy	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	typy krajin globální ekologické a environmentální problémy lidstva
přesahy	
Z: Evv (tercie): kresba Ov (kvarta): mezinárodní spolupráce; evropská integrace; globalizace	

kvarta

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá vlastní postup při řešení problému
- žák zhodnotí navrhované řešení
- žák samostatně řeší problémy

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje autoritu vyučujícího
- žák účinně spolupracuje ve skupině
- žák přispívá k diskusi a respektuje názory jiných

Kompetence pracovní

- žák získaná data zpracovává a vyhodnocuje
- žák si vytváří pozitivní vztah k práci

- žák rozvíjí dovednosti nezbytné pro podnikání – smysl pro kreativitu, týmovou spolupráci a zodpovědnost

Kompetence k učení

- žák využívá čas k učení efektivně
- žák volí vlastní řešení úkolů
- žák si vytváří a přijímá kritéria pro hodnocení vlastní práce i děl ostatních
- žák spolupracuje při vyučování
- žák se aktivně zapojí do řešení úkolů
- žák rozumí čtenému textu
- žák vyhodnocuje informace
- žák získává informace
- žák třídí informace

Kompetence komunikativní

- žák pracuje s tabulkami
- žák formuluje a vyjadřuje svůj názor
- žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu
- žák vhodně a věcně argumentuje
- žák obhajuje svůj názor

Kompetence občanské

- žák vyžaduje a zachovává zdravé životní prostředí
- žák respektuje potřebu chránit životní prostředí
- žák chrání zdraví své a ostatních lidí
- žák je zodpovědný za svou domácí přípravu

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Trh práce	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák chápe základní ekonomické souvislosti a základy finanční gramotnosti • žák chápe podstatu fungování trhu práce • žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí • žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 	<ul style="list-style-type: none"> povolání lidí druhy pracovišť charakter a druhy pracovních činností požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní rovnost příležitostí na trhu práce

<ul style="list-style-type: none"> • žák využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • žák prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	
přesahy	
Do: Ov (kvarta): právo v každodenním životě; evropská integrace; mezinárodní spolupráce; globalizace Z: Ov (kvarta): evropská integrace; mezinárodní spolupráce	
Volba profesní orientace	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • žák využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • žák prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
Možnosti vzdělávání	
Výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • žák využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	náplň studijních oborů a programů přijímací řízení informace a poradenské služby studium a práce v zahraničí
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávací schopnosti Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: Ov (kvarta): evropská integrace; mezinárodní spolupráce Z: Ov (prima): vztahy mezi lidmi Ov (kvarta): evropská integrace; mezinárodní spolupráce	
Zaměstnání	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	pracovní příležitosti v obci (regionu) způsoby hledání zaměstnání psaní strukturovaného životopisu a motivačního dopisu pohovor u zaměstnavatele problémy nezaměstnanosti úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	

<p>Multikulturalita</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Poznávací schopnosti</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace</p> <p>Spolupráce a soutěživost</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p>
přesahy
<p>Do:</p> <p>Ov (kvarta): právo v každodenním životě; evropská integrace; mezinárodní spolupráce; globalizace</p> <p>Z:</p> <p>Druhý cizí jazyk (kvarta): jednoduchá sdělení</p> <p>Ov (kvarta): evropská integrace; mezinárodní spolupráce</p>

Podnikání	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí ● žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ● využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ● prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ● žák se orientuje v právních formách podnikání, k jednotlivým formám živnostenského podnikání uvede konkrétní příklady živností 	<p>druhy a struktura organizací</p> <p>nejčastější formy podnikání</p> <p>soukromé podnikání</p>
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Poznávací schopnosti

Mezilidské vztahy

Komunikace

Spolupráce a soutěživost

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

přesahy**Do:**

Ov (kvarta): právní řád ČR; právo v každodenním životě; evropská integrace; mezinárodní spolupráce

Z:

Ov (tercie): občan v ekonomických vztazích

5. Školní projekty

5.1 Adaptační pobyt

Každoročně připravujeme pro naše žáky nastupující do prim začátek školního roku netradičně. V rámci programu adaptačních pobytů získávají žáci základní informace o studiu, diskutují s vyučujícími, hrají seznamovací a sportovní hry. Mají možnost seznámit se s novými učiteli (především se svými třídními), školním psychologem, se svými spolužáky a navázat tak první důležité vztahy. Teprve na základě navázání nových vztahů se na konci pobytu žáci budoucích prim dělí do dvou tříd. Děti (stejně jako rodiče) tuto akci vítají a podporují.

pokrytí průřezových témat: Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

5.2 Klimatický pobyt

Pro žáky prim a tercií pořádáme každoročně pětidenní klimatické pobyty. V průběhu týdne probíhá dopoledne výuka podle stanoveného rozvrhu. Rozvrh je vždy přizpůsoben složení pedagogů, kteří se klimatického pobytu účastní. Během odpoledních hodin a večerů se žáci účastní sportovních her, kvizových soutěží, ekologických aktivit, prokazování manuální zručnosti.

Pobytu se účastní i školní psycholog, který se podílí na vytváření a realizaci programu a je k dispozici pro případné individuální konzultace.

pokrytí průřezových témat: Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.3 Den Země

Projekt, na kterém spolupracují předmětové komise biologie, zeměpisu a výtvarné výchovy. Jedná se o fotografickou a výtvarnou soutěž a následnou výstavu prací v areálu školy.

pokrytí průřezových témat: Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.4 Den jazyků

Do projektu se zapojí žáci všech ročníků nižšího i vyššího gymnázia. Různými formami, například výzdobou učeben, divadelními a hudebními představeními, ochutnávkami typických jídel a nápojů, soutěžemi, promítáním filmů v originále, představí kulturu, tradice a zvláštnosti zemí, jejichž jazyky se učí.

pokrytí průřezových témat: Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.5 Školní akademie a Vánoční koncert

Obojí je školním projektem předmiotové komise hudební výchova. Každý školní rok je realizována jedna kulturní akce. Obě akce jsou určeny žákům školy i širší rodičovské veřejnosti. Účastní se ho žáci prim až čtvrtého ročníku.

pokrytí průřezových témat: Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

6. Hodnocení žáků

Jak již bylo několikrát v našem školním vzdělávacím programu řečeno, účelem vzdělávání žáků je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě.

Základní otázkou hodnocení úspěšnosti žáka je otázka: „Do jaké míry je žák po ukončení studia těmito klíčovými kompetencemi vybaven?“

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce po celý školní rok.

Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu zpětnou vazbu. To znamená předat žákovi informace o tom, jak danou problematiku zvládl, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Hodnocení musí obsahovat zároveň konkrétní návod, jak nedostatky odstranit. Snažíme se, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci vytvářet sami, naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto formy hodnocení budeme vytvářet prostor všude tam, kde je to jen trochu možné.

Stále více zapojovat do hodnocení prvky formativního hodnocení.

6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení žáků

Na základě vyhodnocení dotazníkového šetření „Mapa školy“ jsme respektovali přání většiny rodičů, žáků i učitelů, a proto základem formálního hodnocení zůstává na naší škole ve všech vyučovacích předmětech tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici.

6.1.2 Kritéria hodnocení

Viz Příloha 2

7. Doplnující vzdělávací obory

Následující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují.

7.1 Dramatická výchova

Výstupy: žák

- uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla
- propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých
- rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí
- prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou
- přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku
- rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu

Vyučovací předměty: český jazyk a literatura (prima-kvarta); anglický jazyk (tercie – divadelní představení)

Projekty: školní akademie, vánoční koncert (divadelní představení)

Nepovinné aktivity: dramatický kroužek

7.2 Etická výchova

Výstupy: žák

- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci
- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí
- analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu
- nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva
- rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
- spolupracuje i v obtížných sociálních situacích
- je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
- analyzuje etické aspekty různých životních situací

- se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů
- aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy

Vyučovací předměty: občanská výchova (prima-kvarta); výchova ke zdraví (sekunda), anglický jazyk (sekunda, tercie), další cizí jazyk (tercie)

Nepovinné aktivity: charitativní akce, den neziskových organizací a služeb

8.3 Taneční a pohybová výchova

Výstupy: žák

- uplatňuje správného držení těla a dovednosti přirozeného pohybu nejen při výuce, ale i v běžném životě
- vnímá měnící se prostorové vztahy a aktivně vytváří partnerství mezi svým tělem a prostorem
- navazuje vzájemné vztahy a aktivně spoluvytváří společenství
- používá své tělo jako nástroj sebevyjádření
- v improvizaci i tvorbě uplatňuje své vlastní zkušenosti a zážitky

Vyučovací předměty: tělesná výchova (prima-kvarta); výchova ke zdraví (sekunda),

Nepovinné aktivity: školní akademie, vánoční koncert

8. Přílohy

Příloha č. 1 Pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků

Zásady hodnocení výsledků vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí pak vysvědčení.
2. Průběžné hodnocení je hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých předmětech. Učitel sleduje a hodnotí, jak si žák osvojil látku daného předmětu.
3. Učitel na začátku roku nebo na začátku každého pololetí specifikuje své požadavky k průběžné klasifikaci. Zároveň seznámí žáky s požadavky a pravidly pro závěrečné uzavírání klasifikace na konci pololetí. Hodnocení učitele je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné a doložitelné (o každé klasifikaci ve svém předmětu vede evidenci). Vyučující je povinen vysvětlit žákům rozdílnou váhu známek.
4. Vyučující je také povinen seznámit žáky s požadavky na plnění domácích úkolů, samostatných úkolů, referátů či laboratorních prací. Rovněž tak hodnocení uvedených úkolů je povinen vyučující žákům sdělit a zdůvodnit. Pokud tyto úkoly žák nesplní nebo nesplní v dohodnutém termínu, může být hodnocen stupněm „nedostatečný“.
5. Vědomosti a dovednosti žáků jsou hodnoceny ústním a písemným zkoušením, povinnými písemnými pracemi (dále jen kompozice), testy, domácími úkoly, protokoly, seminárními, samostatnými a odbornými pracemi (projekty, referáty).
6. Písemné práce předepsané tematickými plány (český jazyk, cizí jazyky, matematika) a písemné práce v rámci opakování větších tematických celků (v rozsahu nad 30 minut) každý vyučující oznámí zápisem do třídní knihy nejméně jeden týden předem (v jednom dni lze psát pouze jednu uvedenou písemnou práci).
7. Jednou z podmínek pro uzavření klasifikace na konci pololetí je získání příslušného počtu známek.
U předmětů
  - s jednohodinovou a dvouhodinovou týdenní dotací to jsou minimálně tři známky za pololetí,
  - český jazyk, cizí jazyky a matematika to je minimálně šest známek za pololetí, včetně kompozic.
8. Učitel prokazatelně oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a provede zápis známky do systému Bakaláři neprodleně, nejpozději v pátek toho týdne, kdy byla známka udělena. Učitel zapisuje do systému Bakaláři všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci.
9. Po ústním zkoušení učitel žákovi oznámí a zdůvodní výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky písemných zkoušek a samostatných prací oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Opravené práce je povinen žákům předložit. Předepsané práce z českého jazyka, cizích jazyků a matematiky se uchovávají po celou dobu vzdělávání žáka.
10. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal, ale nemusí být aritmetickým průměrem známek za příslušné období. Klasifikace zohledňuje nejen

výsledky vzdělávání v příslušném předmětu, ale také ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání.

11. Učitelé dodržují zásady pedagogického taktu, zejména

- neklasifikují žáky bezprostředně po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- neužívají zkoušení jako způsob, jak nacházet mezery ve vědomostech žáků, ale jak hodnotit to, co žáci umí,
- klasifikují jen probrané učivo,
- dbají, aby před rozsáhlejším prověřováním znalostí měli žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.

12. Pokud žák svou práci pro hodnocení neodevzdá nebo ji neodevzdá v předem dohodnutém termínu, popřípadě pokud kontrolu svých vědomostí a dovedností odmítne, může být hodnocen stupněm „nedostatečný“.

13. Bude-li žák při kontrole svých vědomostí a dovedností přistižen pedagogem při podvodu nebo pokusu o podvod, může být buď hodnocen stupněm „nedostatečný“ nebo může být „kázeňsky potrestán.“ Bude-li vyučujícím zjištěno plagiátorství zadané práce (seminární práce, referátu, domácího úkolu apod.), může být žák kázeňsky potrestán, plagiátorství části práce může být důvodem pro hodnocení práce stupněm „nedostatečný“.

14. Povinností vyučujících je po klasifikační poradě seznámit žáky s výslednou známkou na závěr pololetí.

15. Zameškání více než 30 % skutečně odučených hodin daného předmětu v průběhu pololetí je důvodem neklasifikování nebo přezkoušení žáka. Přezkoušení žáka je možné provést před třídou nebo ředitelka školy stanoví přezkoušení před tříčlennou komisí, z nichž alespoň dva mají v aprobaci předmět, ze kterého je žák přezkušován. Žákovi je sdělena forma, délka a obsah zkoušky.

16. Třídní učitelé, případně výchovný poradce nebo školní psycholog, jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických a speciálních vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

17. Při uzavírání klasifikace žáka, který má PLPP nebo IVP, jsou na žáka kladeny stejné požadavky jako na ostatní žáky. Je mu tolerována vyšší omluvená absence, ale nesmí být snižovány nároky na jeho studium.

18. Prospěch žáka se v průběhu klasifikačního období posuzuje podle:

- stupně osvojení a jistoty, s níž žák ovládá učivo
- schopnosti samostatného logického myšlení
- schopnosti aplikace získaných vědomostí a dovedností
- samostatnosti, aktivity, iniciativnosti
- úrovně vyjadřování
- píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání
- včasnosti a kvality plnění úkolů zadaných vyučujícím.

19. Na základě těchto hledisek se hodnotí následujícími klasifikačními stupni:

- **Stupeň 1** (výborný) – dostane žák, který bezpečně ovládá probrané učivo, projevuje samostatnost, pohotovost a logičnost myšlení. Případnou chybu si sám uvědomí a sám ji napraví. Dovede samostatně řešit úkoly, vyjadřuje se přesně, plynule a s jistotou. Jeho písemné, grafické i praktické práce jsou po stránce obsahu i vnějšího projevu bez závad. Je schopen samostatně pracovat s vhodnými studijními materiály. Orientuje se v informačních zdrojích a dokáže jich využívat k řešení praktických úkolů.

- **Stupeň 2** (chvalitebný) – dostane žák, který ovládá probrané učivo, myslí samostatně a logicky správně, ale ne vždy pohotově a přesně. Dopouští se jen občas drobných chyb, vyjadřuje se věcně správně, ale s menší přesností a pohotovostí. Jeho práce mají drobné závady. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí pracovat s vhodnými studijními materiály. Částečně zná informační zdroje a dokáže jich využívat k řešení praktických úkolů.
- **Stupeň 3** (dobrý) – dostane žák, který probrané učivo zvládne tak, aby na ně mohl navázat v další výuce, v myšlení je málo samostatný, dopouští se nepodstatných chyb, které s pomocí učitele zvládne sám odstranit. Jeho práce mají závady, které se netýkají podstaty. Orientace v informačních zdrojích je neúplná, nedovede poznatky aplikovat bez pomoci učitele.
- **Stupeň 4** (dostatečný) – dostane žák, který má ve znalostech učiva mezery, není samostatný v myšlení, dopouští se chyb, vyjadřuje se nepřesně. Fakta ovládá bez vzájemných souvislostí, není samostatný v myšlení. Jeho práce mají větší závady. Při samostudiu má velké těžkosti, neumí vyhledat klíčová slova, odlišit podstatné od nepodstatného. Orientace v informačních zdrojích je problematická.
- **Stupeň 5** (nedostatečný) – dostane žák, který má ve znalostech učiva takové mezery, že na tyto znalosti nelze navázat, na otázky učitele odpovídá nesprávně, úlohy neumí řešit, práce mají značné závady, nejsou odevzdány nebo nejsou odevzdány v předem dohodnutém termínu, žák kontrolu svých vědomostí, dovedností a návyků odmítne, popřípadě je při kontrole svých vědomostí a dovedností přistižen pedagogem při podvodu nebo pokusu o podvod. Nedovede samostatně studovat. Nemá představu o informačních zdrojích.
- Výše uvedených klasifikačních stupňů hodnocení dosáhne žák dle získané % úspěšnosti, jejíž hodnota je uvedena v následující tabulce:

Pro předměty český jazyk a cizí jazyky platí následující tabulka hodnocení:

Klasifikační stupeň	%
1	100-88
2	87-74
3	73-59
4	58-44
5	43-0

- Pro ostatní předměty platí následující tabulka hodnocení:

Klasifikační stupeň	%
1	100-90
2	89-75
3	74-50
4	49-25
5	24-0

20. Vyučující může při dílčím hodnocení žáka použít jemnější rozlišení hodnocení žáka (např. 3-, 3,75 a pod), ale vždy musí být přesně stanoveno, obdobně jako v předcházející tabulce, pod který klasifikační stupeň 1, 2, 3, 4, 5 dané dílčí hodnocení žáka spadá. S tímto převodem jemnějšího rozlišení hodnocení žáka na klasifikační stupně musí být průkazně seznámeni jak žáci, tak jejich rodiče před začátkem klasifikačního období.

21. Hodnocení žáka na vysvědčení, z kompozic a ze srovnávacích písemných prací musí být provedeno jedním z klasifikačních stupňů uvedených v bodu 19.

22. Informace o prospěchu žáka při zápisu do systému Bakalář je provedeno zápisy 1, 1-, 2, 2-, 3, 3-, 4, 4-, 5, přitom platí, například 1- = 1,5 je jemnější rozlišení klasifikačního stupně 2, obdobně 2- = 2,5 je jemnější rozlišení klasifikačního stupně 3.

23. Pokud dojde k nesouhlasu zákonného zástupce žáka nezletilého s klasifikací, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, pak krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti. Přezkoušet žáka nelze, byl-li žák v klasifikačním období z vyučovacího předmětu, jehož klasifikace je napadána, již komisionálně přezkoušen.

24. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.

25. Komisionální zkoušku koná žák:

- koná-li opravnou zkoušku;
- v případě nesouhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka s klasifikací;

Komisionální zkoušku může ředitelka školy nařadit i tehdy, není-li žák ve vyučovacím předmětu za dané klasifikační období hodnocen.

Zkoušku před komisí koná také žák:

- koná-li rozdílovou zkoušku;
- jestliže po přerušení studia chce pokračovat ve vyšším ročníku;

Forma zkoušky před komisí je totožná s komisionální zkouškou.

26. Komise pro komisionální zkoušku je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitelka školy nebo jí pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka příslušnému předmětu a přisedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož předmětu. Členy komise jmenuje ředitelka školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda komise v den konání zkoušky.

27. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Nelze-li žáka hodnotit ani v tomto náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

28. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Není-li žák hodnocen ani do konce září, neprospěl.

29. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

30. V případě, že žák nepostoupí do vyššího ročníku, může písemně požádat ředitelku školy o povolení opakování ročníku. Ředitelka může opakování ročníku povolit. Zpravidla se nepovoluje opakování ročníku žákům, kteří jsou na konci školního roku klasifikováni ze dvou a více předmětů nedostatečnou a jejich celkový prospěch je horší než 2,8.

31. Vyučující může napomenout žáka za slabý prospěch (hodnocení stupněm dostatečný a nedostatečný) nebo za zhoršení prospěchu o více než jeden stupeň). Tuto skutečnost je

povinen vyučující oznámit třídnímu učiteli nejpozději před klasifikační poradou. Třídní učitel oznámí prokazatelně tuto skutečnost rodičům nezletilého žáka.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

Hodnocení chování se řídí těmito zásadami:

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje pedagogičtí zaměstnanci školy.
2. Sníženou známku z chování uděluje ředitelka školy po projednání pedagogickou radou.
3. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování Školního řádu během celého klasifikačního období.
4. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
5. Zákonní zástupci žáka jsou o jeho chování informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů na konci každého čtvrtletí, v případě závažných nebo opakovaných nedostatků okamžitě.
6. Zvláště hrubé slovní, či dokonce fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo jiným žákům se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.
7. Chování žáka se na konci pololetí hodnotí stupněm:

1 – velmi dobré

Žák dodržuje školní řád nebo se ojediněle v rozporu s jeho ustanoveními dopouští málo závažných přestupků.

2 – uspokojivé

Žák v podstatě dodržuje školní řád, ale dopustil se závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Dvojka z chování by měla být udělena po důtce třídního učitele nebo po důtce ředitele školy.

3 – neuspokojivé

Žák ve škole nebo na školních akcích hrubě porušuje ustanovení školního řádu nebo obecně platná ustanovení a zákony, nebo se opakovaně dopustil závažného přestupku. Trojka z chování by měla být udělena po důtce ředitele školy nebo po dvojce z chování.

Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou žákům udělována za mimořádnou aktivitu či iniciativu nebo za porušení povinností stanovených školním řádem.

1. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.
2. Pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření může udělit ředitelka školy nebo třídní učitel.

3. Třídní učitel může udělit pochvalu na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy za chování a výsledky vzdělávání, které mohou být příkladem pro ostatní, za úspěchy či propagaci školy v rámci města či regionu.
4. Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci, za úspěchy a propagaci školy v rámci kraje či republiky.
5. Výchovná opatření se udělují během celého školního roku, pokud možno ihned po porušení školního řádu. Jejich účelem je zjednání nápravy a zabránění opakování kázeňského přestupku.
6. Při porušení povinností stanovených zákonem č. 561/2004 Sb. nebo školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení udělit žákovi, který plní povinnou školní docházku:
  - napomenutí třídního učitele (za méně závažné porušení školního řádu);
  - důtku třídního učitele (za závažnější porušení školního řádu nebo za opakované méně závažné porušení školního řádu);
  - důtku ředitelky školy (za hrubé porušení školního řádu nebo opakované závažné porušení školního řádu);
7. Kázeňská opatření i jiná opatření třídní učitel vždy konzultuje s pracovníky ŠPP (výchovným poradcem nebo školním psychologem).
8. Uložení důtky třídního učitele třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy.
9. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
10. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení kázeňských opatření zákonným zástupcům nezletilého žáka.
11. Udělení výchovných opatření třídní učitel neprodleně zaznamená do dokumentace školy (program Bakaláři), nejpozději v pátek toho týdne, kdy bylo výchovné opatření uděleno nebo kdy bylo projednáno pedagogickou radou.
12. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených zákonem.
13. Porušení školního řádu je vždy posuzováno individuálně a o výchovném opatření se rozhoduje s ohledem na všechny známé skutečnosti, zejména na závažnost přestupku a celkové chování žáka. Vyšší stupeň výchovných opatření volí škola v případě, kdy žák opakovaně porušuje školní řád a předchozí výchovná opatření se jeví jako neúčinná.
14. Kázeňská opatření se udělují za porušení školního řádu, neomluvené pozdní příchody, neomluvenou absenci, popřípadě za pozdní omlouvání absence.

Přestupky	Výchovné opatření
1 den bez ohledu na počet hodin	důtka ředitele školy
do 5 vyučovacích hodin	důtka ředitele školy
5 - 10 vyučovacích hodin	2 stupeň z chování
nad 10 hodin	3. stupeň z chování
nad 25 hodin	ohlášení na OSPOD
nad 5 vyučovacích dnů	vyloučení ze studia
3-4 pozdní příchody	důtka třídního učitele
5-7 pozdních příchodů	důtka ředitele školy
8-10 pozdních příchodů	2. stupeň z chování
nad 10 pozdních příchodů	3. stupeň z chování

Příloha č. 2 Průřezová témata

Příloha č. 2 Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Pokrytí v projektech:

- **Klimatický pobyt** určen pro: prima, tercie
- **Den Země** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Den jazyků** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Školní akademie, vánoční koncert** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta

Rozvoj schopností poznávání-integrace ve výuce

prima	Matematika dělitelnost přirozených čísel, trojúhelník, zlomky
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, lidská setkání, domov a rodina
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Hudební výchova lidový dvojhlas, hudební výrazové prostředky, hudební nástroje v lidové hudbě, posuvky, pěvecká a instrumentální uskupení, stupnice, partitura, hudební variace, akord, píseň a její hudební forma, hudba na jevišti, česká opera, hudba a tanec, hudba a slovo
	Výtvarná výchova malba, grafika, modelování a prostorová tvorba
	Informatika digitální technika-počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, cd a dvd přehrávače, e- kniha, mobilní telefony
sekunda	Matematika zlomky, shodnost, shodná zobrazení v rovině, racionální čísla, čtyřúhelníky, poměr, přímá a nepřímá úměrnost, procenta a úroky
	Informatika seznámení s prostředím, počítačové sítě, bezpečnost dat a OS, práce s informacemi, počítačová bezpečnost
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka
	Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin
Hudební výchova lidová píseň, lidský hlas, stupnice, vícehlas, koncert, lidské nešvary a hudba, sonáta a sonátová forma, tanec, symfonie, symfonická báseň, duchovní a	

	světská hudba, dirigování, hudební přehrávače a hudební nosiče, muzikál, skladatel, interpret
	Výtvarná výchova kresba, malba, modelování a prostorová tvorba
	Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality
tercie	Ruský jazyk azbuka, tematické okruhy, jednoduchá sdělení
	Matematika mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi, kružnice a kruh, výrazy a jejich užití, lineární rovnice a nerovnice, konstrukční úlohy v rovině, základy statistiky
	Dějepis novověk
	Občanská výchova osobní rozvoj
	Fyzika světlo, vesmír, energie
	Hudební výchova artificiální a nonartificiální hudba, hudební dějiny, moderní populární hudba, stupnice, tónina, středověk, moderní populární hudba, renesance, hudba v USA - 50. léta, baroko, moderní populární hudba v Anglii, klasicismus, moderní hudební nástroje, romantismus, artificiální hudba 20. století, moderní populární hudba, artificiální hudba 20. století
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce
kvarta	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy
	Matematika podobnost, funkce, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, jehlan, kužel, koule, základy finanční matematiky
	Dějepis dějiny 20. století
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů
	Hudební výchova počátky hudebních dějin v Čechách, česká populární hudba, rytmus, metrum, tempo, hudební renesance v Čechách, jazz a swing v české hudbě, české hudební baroko, trampská píseň, harmonie, český hudební klasicismus, česká hudba v 50. - 60. letech, nahrávací technika, český hudební romantismus,

	česká hudba - 60. léta, vážná hudba 20. století v Čechách, česká populární hudba 70. - 80. let, česká populární hudba 90. let
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, písmo, modelování a prostorová tvorba, materiállové interpretace a dekorativní práce
	Člověk a svět práce trh práce, volba profesní orientace, zaměstnání

Sebezpoznání a sebepojetí-integrace ve výuce

prima	Matematika dělitelnost přirozených čísel, zlomky
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Hudební výchova lidový dvojhlas, píseň a její hudební forma, hudba na jevišti, hudba a tanec, hudba a slovo
	Výtvarná výchova malba, písmo, modelování a prostorová tvorba
sekunda	Matematika shodnost, shodná zobrazení v rovině, racionální čísla, čtyřúhelníky, poměr, přímá a nepřímá úměrnost, procenta a úroky, vyjádření neznámé ze vzorce
	Informatika bezpečnost dat a OS, práce s informacemi, počítačová bezpečnost
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova naše vlast, kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka
	Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin
	Hudební výchova lidová píseň, lidský hlas, koncert, lidské nešvary a hudba, tanec, duchovní a světská hudba, skladatel, interpret
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika
Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality	
tercie	Český jazyk a literatura literatura

	<p>Druhý cizí jazyk tematické okruhy, základní vztahy, základní pravidla komunikace v běžném životě</p>
	<p>Matematika druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta, kružnice a kruh, válec, lineární rovnice a nerovnice, konstrukční úlohy v rovině</p>
	<p>Dějepis novověk</p>
	<p>Občanská výchova zásady lidského soužití, osobní rozvoj, občan v ekonomických vztazích</p>
	<p>Fyzika světlo, vesmír, energie</p>
	<p>Hudební výchova moderní hudební nástroje</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce</p>
kvarta	<p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy</p>
	<p>Matematika lomené výrazy a jejich užití, podobnost, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>
	<p>Dějepis dějiny 20. století</p>
	<p>Občanská výchova právní základy státu, právo v každodenním životě, evropská integrace, globalizace</p>
	<p>Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, písmo, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce</p>
	<p>Člověk a svět práce trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání</p>

Seberegulace a sebeorganizace-integrace ve výuce

prima	<p>Matematika dělitelnost přirozených čísel, trojúhelník, zlomky</p>
	<p>Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk</p>

	<p>Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina</p> <p>Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice</p> <p>Hudební výchova hudba na jevišti</p> <p>Výtvarná výchova malba</p>
sekunda	<p>Informatika seznámení s prostředím, bezpečnost dat a OS, práce s informacemi, počítačová bezpečnost</p> <p>Dějepis dějiny středověku</p> <p>Občanská výchova podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka</p> <p>Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin</p> <p>Hudební výchova lidský hlas, koncert, lidské nešvary a hudba, tanec, skladatel, interpret</p> <p>Výtvarná výchova kresba, malba, písmo</p> <p>Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality</p>
tercie	<p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném životě, tematické okruhy, jednoduchá sdělení</p> <p>Matematika kružnice a kruh, konstrukční úlohy v rovině</p> <p>Dějepis novověk</p> <p>Občanská výchova zásady lidského soužití, osobní rozvoj</p> <p>Fyzika světlo, vesmír, energie</p> <p>Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, modelování a prostorová tvorba</p>
kvarta	<p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy</p> <p>Matematika základy finanční matematiky, základy rýsování</p> <p>Dějepis</p>

	dějiny 20. století
	Občanská výchova právní řád ČR, právo v každodenním životě
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů
	Hudební výchova rytmus, metrum, tempo
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, písmo, modelování a prostorová tvorba
	Člověk a svět práce trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání

Psychohygiena-integrace ve výuce

prima	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Hudební výchova lidový dvojhlas, píseň a její hudební forma, hudba a tanec
	Výtvarná výchova malba, modelování a prostorová tvorba
	Informatika digitální technika-počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD, DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony, digitální technologie-bezdrátové technologie, navigační technologie, počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, mobilní služby-operátoři, tarify
sekunda	Informatika seznámení s prostředím, fungování PC, počítačové sítě, bezpečnost dat a OS, práce s informacemi, počítačová bezpečnost
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka
	Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin
	Hudební výchova lidová píseň, lidský hlas, koncert, lidské nešvary a hudba, tanec, duchovní a světská hudba, muzikál, skladatel, interpret
	Výtvarná výchova

	kresba
	Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality
tercie	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném životě, tematické okruhy, jednoduchá sdělení
	Informatika textový editor, služby internetu
	Dějepis novověk
	Občanská výchova zásady lidského soužití, osobní rozvoj
	Fyzika světlo, vesmír, energie
	Hudební výchova moderní hudební nástroje
	Výtvarná výchova kresba, malba
kvarta	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Fyzika elektrina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů
	Výtvarná výchova kresba, malba, modelování a prostorová tvorba
	Člověk a svět práce volba profesní orientace, možnosti vzdělávání

Kreativita-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura literatura, sloh
	Matematika úhel a jeho velikost, desetinná čísla, trojúhelník
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Hudební výchova

	<p>lidový dvojhlas, hudební nástroje v lidové hudbě, pěvecká a instrumentální uskupení, stupnice, partitura, hudební variace, píseň a její hudební forma, hudba na jevišti, hudba a tanec, hudba a slovo</p> <p>Výtvarná výchova malba, grafika, písmo, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce</p> <p>Člověk a svět práce počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací</p>
sekunda	<p>Český jazyk a literatura sloh</p> <p>Matematika zlomky, čtyřúhelníky, poměr, přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>Informatika tvorba webových stránek, práce s informacemi, počítačová bezpečnost</p> <p>Dějepis dějiny středověku</p> <p>Občanská výchova kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka</p> <p>Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin</p> <p>Hudební výchova lidová píseň, lidský hlas, vícehlas, koncert, tanec, duchovní a světská hudba, dirigování, hudební přehrávače a hudební nosiče, skladatel, interpret</p> <p>Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, písmo, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce</p> <p>Výchova ke zdraví prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality</p>
tercie	<p>Český jazyk a literatura Sloh</p> <p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném životě, tematické okruhy, jednoduchá sdělení</p> <p>Matematika druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta, kružnice a kruh, výrazy a jejich užití, konstrukční úlohy v rovině</p> <p>Informatika Prezentace</p> <p>Dějepis novověk</p> <p>Občanská výchova osobní rozvoj</p>

	<p>Fyzika světlo, vesmír, energie</p> <p>Hudební výchova moderní populární hudba, moderní hudební nástroje</p> <p>Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce</p>		
kvarta	<p>Český jazyk a literatura sloh</p> <p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy</p> <p>Matematika základy finanční matematiky, základy rýsování</p> <p>Dějepis dějiny 20. století</p> <p>Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů</p> <p>Hudební výchova rytmus, metrum, tempo, harmonie</p> <p>Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, písmo, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce</p> <p>Člověk a svět práce volba profesní orientace, možnosti vzdělávání</p>		
	Poznávací schopnosti -integrace ve výuce		
	prima	<p>Český jazyk a literatura literatura</p> <p>Matematika dělitelnost přirozených čísel, osová souměrnost, desetinná čísla, zlomky</p> <p>Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk</p> <p>Občanská výchova domov a rodina</p> <p>Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice</p> <p>Hudební výchova hudební výrazové prostředky, hudební nástroje v lidové hudbě, píseň a její hudební forma, hudba a tanec</p> <p>Výtvarná výchova malba, písmo</p>	
		sekunda	Matematika

	<p>zlomky, shodnost, shodná zobrazení v rovině, celá čísla, čtyřúhelníky, poměr, přímá a nepřímá úměrnost, hranoly, procenta a úroky, vyjádření neznámé ze vzorce</p>
	<p>Informatika seznámení s prostředím, počítačové sítě, bezpečnost dat a OS, práce s informacemi, počítačová bezpečnost</p>
	<p>Dějepis dějiny středověku</p>
	<p>Občanská výchova naše vlast, kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka</p>
	<p>Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin</p>
	<p>Hudební výchova lidová píseň, lidský hlas, koncert, lidské nešvary a hudba, tanec, duchovní a světská hudba, hudební přehrávače a hudební nosiče, skladatel, interpret</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba, malba, modelování a prostorová tvorba</p>
	<p>Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality</p>
tercie	<p>Druhý cizí jazyk tematické okruhy, jednoduchá sdělení</p>
	<p>Matematika základy statistiky</p>
	<p>Informatika služby internetu</p>
	<p>Dějepis novověk</p>
	<p>Občanská výchova zásady lidského soužití, osobní rozvoj, lidská práva</p>
	<p>Fyzika světlo, vesmír, energie</p>
	<p>Hudební výchova artificiální a nonartificiální hudba, hudební dějiny, moderní populární hudba, stupnice, tónina, moderní hudební nástroje</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce</p>
kvarta	<p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy</p>
	<p>Matematika</p>

	lomené výrazy a jejich užití, funkce, jehlan, kužel, koule, základy finanční matematiky
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova mezinárodní spolupráce
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů
	Hudební výchova rytmus, metrum, tempo
	Výtvarná výchova kresba, malba, písmo, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce
	Člověk a svět práce trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání

Mezilidské vztahy-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura literatura
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina, majetek, vlastnictví
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Hudební výchova lidový dvojhlas, hudební nástroje v lidové hudbě, pěvecká a instrumentální uskupení, píseň a její hudební forma, hudba na jevišti, hudba a tanec, hudba a slovo
	Výtvarná výchova malba, písmo
	Informatika digitální technika-počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony, digitální technologie-bezdrátové technologie, navigační technologie, mobilní služby - operátoři, tarify
sekunda	Český jazyk a literatura literatura
	Informatika bezpečnost dat a OS, práce s informacemi, počítačová bezpečnost
	Dějepis dějiny středověku

	<p>Občanská výchova kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, právní základy státu, principy demokracie</p>
	<p>Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin</p>
	<p>Hudební výchova lidová píseň, vícehlas, lidské nešvary a hudba, tanec, interpret</p>
	<p>Výtvarná výchova Kresba</p>
	<p>Výchova ke zdraví prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality</p>
tercie	<p>Druhý cizí jazyk tematické okruhy</p>
	<p>Matematika základy statistiky</p>
	<p>Informatika služby internetu</p>
	<p>Dějepis novověk</p>
	<p>Občanská výchova zásady lidského soužití, osobní rozvoj, lidská práva, peníze, občan v ekonomických vztazích</p>
	<p>Fyzika světlo, vesmír, energie</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba, malba</p>
kvarta	<p>Český jazyk a literatura literatura</p>
	<p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace, jednoduchá sdělení, základní vztahy</p>
	<p>Dějepis dějiny 20. století</p>
	<p>Občanská výchova právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace</p>
	<p>Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba, malba</p>
	<p>Člověk a svět práce</p>

	trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání
--	---

Komunikace-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura sloh
	Matematika dělitelnost přirozených čísel, úhel a jeho velikost
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Hudební výchova lidový dvojhlas, partitura, píseň a její hudební forma, hudba na jevišti, hudba a tanec, hudba a slovo
	Výtvarná výchova malba, grafika, písmo
sekunda	Informatika digitální technika-počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony, digitální technologie-bezdrátové technologie, navigační technologie, mobilní služby-operátoři, tarify
	Český jazyk a literatura jazyk, sloh
	Anglický jazyk jednoduchá sdělení
	Matematika procenta a úroky
	Informatika seznámení s prostředím, základy služeb internetu, počítačové sítě, bezpečnost dat a OS, práce s informacemi, počítačová bezpečnost
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, principy demokracie
	Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin
Hudební výchova lidová píseň, lidský hlas, vícehlas, lidské nešvary a hudba, tanec, dirigování, hudební přehrávače a hudební nosiče, skladatel, interpret	
Výtvarná výchova kresba, malba, písmo	

	<p>Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality</p>
tercie	<p>Český jazyk a literatura sloh</p>
	<p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžných situacích, tematické okruhy</p>
	<p>Matematika kružnice a kruh</p>
	<p>Informatika služby internetu</p>
	<p>Dějepis novověk</p>
	<p>Občanská výchova zásady lidského soužití, osobní rozvoj, lidská práva</p>
	<p>Fyzika světlo, vesmír, energie</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba, malba, materiálové interpretace a dekorativní práce</p>
kvarta	<p>Český jazyk a literatura literatura, sloh</p>
	<p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace, jednoduchá sdělení, základní vztahy</p>
	<p>Matematika podobnost, základy finanční matematiky</p>
	<p>Dějepis dějiny 20. století</p>
	<p>Občanská výchova právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace</p>
	<p>Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba, malba, písmo, materiálové interpretace a dekorativní práce</p>
	<p>Člověk a svět práce trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání</p>
Spolupráce a soutěživost -integrace ve výuce	
prima	<p>Český jazyk a literatura sloh</p>
	<p>Matematika dělitelnost přirozených čísel, desetinná čísla, zlomky</p>

	<p>Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk</p>
	<p>Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina</p>
	<p>Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice</p>
	<p>Hudební výchova hudební nástroje v lidové hudbě, hudba na jevišti, hudba a tanec</p>
	<p>Výtvarná výchova malba, grafika</p>
	<p>Informatika počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací</p>
sekunda	<p>Matematika zlomky, celá čísla, racionální čísla, procenta a úroky</p>
	<p>Informatika tvorba webových stránek, práce s informacemi, počítačová bezpečnost</p>
	<p>Dějepis dějiny středověku</p>
	<p>Občanská výchova kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, právní základy státu, principy demokracie</p>
	<p>Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin</p>
	<p>Hudební výchova vícehlas, tanec, dirigování, interpret</p>
	<p>Výtvarná výchova kresba</p>
	<p>Výchova ke zdraví prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality</p>
tercie	<p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném životě, tematické okruhy, jednoduchá sdělení</p>
	<p>Matematika druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta, kružnice a kruh, výrazy a jejich užití</p>
	<p>Dějepis novověk</p>
	<p>Občanská výchova zásady lidského soužití, osobní rozvoj, občan v ekonomických vztazích</p>
	<p>Fyzika světlo, vesmír, energie</p>
	<p>Výtvarná výchova</p>

	kresba, malba, grafika, materiálové interpretace a dekorativní práce
kvarta	Druhý cizí jazyk tematické okruhy, základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení
	Matematika lomené výrazy a jejich užití, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, jehlan, kužel, koule
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů
	Výtvarná výchova kresba, malba, písmo, materiálové interpretace a dekorativní práce
	Člověk a svět práce trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti-integrace ve výuce

prima	Matematika dělitelnost přirozených čísel, úhel a jeho velikost, osová souměrnost, desetinná čísla, trojúhelník, objem a povrch kvádru a krychle, zlomky
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, lidská setkání, domov a rodina
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Výtvarná výchova malba, modelování a prostorová tvorba
	Informatika digitální technologie - bezdrátové technologie, navigační technologie, mobilní služby - operátoři, tarify
sekunda	Matematika zlomky, shodnost, shodná zobrazení v rovině, celá čísla, racionální čísla, čtyřúhelníky, poměr, přímá a nepřímá úměrnost, hranoly, procenta a úroky, vyjádření neznámé ze vzorce
	Informatika počítačové sítě, bezpečnost dat a OS, práce s informacemi, počítačová bezpečnost
	Dějepis

	dějiny středověku
	Občanská výchova vnitřní svět člověka, principy demokracie
	Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin
	Hudební výchova dirigování, skladatel
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, písmo, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce
	Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality
tercie	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném životě, tematické okruhy, jednoduchá sdělení
	Matematika druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta, mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi, válec, výrazy a jejich užití, lineární rovnice a nerovnice, konstrukční úlohy v rovině, základy statistiky
	Informatika tabulkový kalkulátor, služby internetu
	Dějepis novověk
	Občanská výchova osobní rozvoj, lidská práva
	Fyzika světlo, vesmír, energie
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce
kvarta	Český jazyk a literatura literatura
	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy
	Matematika lomené výrazy a jejich užití, podobnost, funkce, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, jehlan, kužel, koule, základy finanční matematiky
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova

	právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, písmo, modelování a prostorová tvorba, materiállové interpretace a dekorativní práce
	Člověk a svět práce trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání

Hodnoty, postoje, praktická etika-integrace ve výuce

prima	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina, majetek, vlastnictví
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Hudební výchova píseň a její hudební forma
	Informatika digitální technika-počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e - kniha, mobilní telefony, mobilní služby - operátoři, tarify
sekunda	Informatika seznámení s prostředím, základy služeb internetu, bezpečnost dat a OS, tvorba webových stránek, práce s informacemi, počítačová bezpečnost
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova naše vlast, kulturní život, vnitřní svět člověka, právní základy státu, principy demokracie
	Fyzika pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti tekutin
	Hudební výchova lidová píseň
	Výtvarná výchova kresba, malba
Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina, základy sexuality	
tercie	Druhý cizí jazyk

	základní pravidla komunikace v běžných situacích, tematické okruhy
	Dějepis novověk
	Občanská výchova zásady lidského soužití, osobní rozvoj, lidská práva, peníze, občan v ekonomických vztazích
	Fyzika světlo, vesmír, energie
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce
kvarta	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk, veličiny a jednotky, kinematika hmotných bodů
	Výtvarná výchova kresba, malba, písmo, materiálové interpretace a dekorativní práce
	Člověk a svět práce trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Pokrytí v projektech:

- **Klimatický pobyt** určen pro: prima, tercie
- **Den Země** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Den jazyků** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Školní akademie, vánoční koncert** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta

Občanská společnost a škola-integrace ve výuce

prima	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, vztahy mezi lidmi
	Výtvarná výchova

	kresba
sekunda	Výchova ke zdraví osobní bezpečí
tercie	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis novověk
	Občanská výchova zásady lidského soužití, lidská práva
kvarta	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právo v každodenním životě

Občan, občanská společnost a stát-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura literatura
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše obec, kraj, vztahy mezi lidmi, domov a rodina
sekunda	Občanská výchova naše vlast, právní základy státu, principy demokracie
	Výchova ke zdraví osobní bezpečí, rodina
tercie	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis novověk
	Občanská výchova zásady lidského soužití, lidská práva, peníze, občan v ekonomických vztazích
kvarta	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, globalizace

	Výtvarná výchova písmo
	Člověk a svět práce trh práce, podnikání

Formy participace občanů v politickém životě-integrace ve výuce

prima	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše obec, kraj
sekunda	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova právní základy státu, principy demokracie
tercie	Dějepis novověk
kvarta	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, mezinárodní spolupráce, globalizace

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování-integrace ve výuce

prima	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
sekunda	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova právní základy státu, principy demokracie
tercie	Dějepis novověk
	Občanská výchova peníze
kvarta	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, mezinárodní spolupráce

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Pokrytí v projektech:

- **Den Země** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Den jazyků** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Školní akademie, vánoční koncert** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta

Evropa a svět nás zajímá-integrace ve výuce

prima	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova vztahy mezi lidmi, domov a rodina
sekunda	Český jazyk a literatura literatura
	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova naše vlast, kulturní život, právní základy státu, principy demokracie
	Výtvarná výchova kresba, písmo
tercie	Český jazyk a literatura jazyk, literatura
	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Informatika služby internetu
	Dějepis novověk
	Občanská výchova zásady lidského soužití, lidská práva
	Výtvarná výchova kresba
kvarta	Český jazyk a literatura literatura
	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Výtvarná výchova

	kresba
	Člověk a svět práce trh práce, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání

Objevujeme Evropu a svět-integrace ve výuce

prima	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova vztahy mezi lidmi
	Hudební výchova hudební nástroje v lidové hudbě, pěvecká a instrumentální uskupení
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika
	Člověk a svět práce počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací
sekunda	Anglický jazyk tematické okruhy
	Informatika práce s informacemi
	Dějepis dějiny středověku
	Zeměpis světadíly, oceány, makroregiony světa
	Výtvarná výchova grafika
	Výchova ke zdraví osobní bezpečí, rodina
tercie	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Informatika služby internetu
	Dějepis novověk
kvarta	Český jazyk a literatura literatura
	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk tematické okruhy

	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Výtvarná výchova malba, modelování a prostorová tvorba

Jsme Evropané-integrace ve výuce

prima	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova vztahy mezi lidmi
sekunda	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny středověku
	Zeměpis obyvatelstvo světa
tercie	Český jazyk a literatura literatura
	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis novověk
kvarta	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Zeměpis postavení České republiky v Evropě a ve světě
	Člověk a svět práce trh práce

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Pokrytí v projektech:

- **Klimatický pobyt**

určen pro: prima, tercie

- **Den Země** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Den jazyků** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Školní akademie, vánoční koncert** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta

Kulturní rozdíly-integrace ve výuce

prima	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina
	Hudební výchova hudební nástroje v lidové hudbě, pěvecká a instrumentální uskupení
	Výtvarná výchova kresba, grafika
sekunda	Český jazyk a literatura literatura
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova naše vlast, kulturní život, podobnost a odlišnost lidí
	Výtvarná výchova písmo
	Výchova ke zdraví prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí, rodina
tercie	Český jazyk a literatura literatura
	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk tematické okruhy, slovní zásoba a tvoření slov
	Dějepis novověk
	Občanská výchova zásady lidského soužití
kvarta	Český jazyk a literatura jazyk
	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace, tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova

	právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Výtvarná výchova kresba, malba, modelování a prostorová tvorba
	Člověk a svět práce trh práce

Lidské vztahy-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura literatura
	Anglický jazyk jednoduchá sdělení, tematické okruhy
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, domov a rodina
	Hudební výchova píseň a její hudební forma
	Výtvarná výchova kresba, malba, grafika
sekunda	Český jazyk a literatura literatura
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova kulturní život, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, principy demokracie
	Výchova ke zdraví osobní bezpečí, rodina, základy sexuality
tercie	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžných situacích, jednoduchá sdělení
	Dějepis novověk
	Občanská výchova zásady lidského soužití, lidská práva
	Výtvarná výchova kresba
kvarta	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace, jednoduchá sdělení, tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století

	Občanská výchova právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Výtvarná výchova kresba
	Člověk a svět práce trh práce, možnosti vzdělávání

Etnický původ-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura jazyk, literatura
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova vztahy mezi lidmi

sekunda	Český jazyk a literatura jazyk, literatura
	Dějepis dějiny středověku
	Občanská výchova kulturní život

tercie	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis novověk
	Člověk a svět práce obyvatelstvo světa

kvarta	Český jazyk a literatura jazyk
	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě
	Dějepis dějiny 20. století
	Výtvarná výchova modelování a prostorová tvorba

Multikulturalita-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura Jazyk
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova lidská setkání, vztahy mezi lidmi

sekunda	Český jazyk a literatura
---------	---------------------------------

	<p>jazyk</p> <p>Anglický jazyk tematické okruhy</p> <p>Dějepis dějiny středověku</p> <p>Občanská výchova kulturní život, podobnost a odlišnost lidí</p> <p>Zeměpis obyvatelstvo světa</p> <p>Výchova ke zdraví zdravá výživa, rodina</p>
tercie	<p>Český jazyk a literatura literatura</p> <p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném životě, tematické okruhy</p> <p>Dějepis novověk</p> <p>Občanská výchova zásady lidského soužití, lidská práva</p>
kvarta	<p>Anglický jazyk tematické okruhy</p> <p>Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném každodenním životě, jednoduchá sdělení, tematické okruhy</p> <p>Dějepis dějiny 20. století</p> <p>Občanská výchova právní základy státu, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace</p> <p>Výtvarná výchova kresba, malba, modelování a prostorová tvorba</p> <p>Člověk a svět práce trh práce, možnosti vzdělávání, zaměstnání</p>

Princip sociálního smíru a solidarity-integrace ve výuce

prima	<p>Občanská výchova naše obec, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi</p>
sekunda	<p>Dějepis dějiny středověku</p>
tercie	<p>Druhý cizí jazyk tematické okruhy</p> <p>Dějepis novověk</p> <p>Občanská výchova</p>

	zásady lidského soužití, lidská práva
kvarta	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Pokrytí v projektech:

- **Den Země** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Den jazyků** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Školní akademie, vánoční koncert** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta

Ekosystémy-integrace ve výuce

prima	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Zeměpis přírodní složky krajinné sféry, světový oceán, polární oblasti
	Výtvarná výchova kresba, malba
sekunda	Fyzika mechanické vlastnosti tekutin
	Výtvarná výchova kresba, grafika

Základní podmínky života-integrace ve výuce

prima	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin, částice
	Biologie vznik a vývoj života na Zemi
	Výtvarná výchova kresba
sekunda	Dějepis dějiny středověku
	Fyzika mechanické vlastnosti tekutin
	Výchova ke zdraví zdravá výživa
tercie	Fyzika světlo, vesmír, energie

	Výtvarná výchova kresba
kvarta	Občanská výchova globalizace
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk

Lidské aktivity a problémy životního prostředí-integrace ve výuce

prima	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše obec, kraj
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin
	Zeměpis přírodní složky krajinné sféry, světový oceán, polární oblasti
	Hudební výchova píseň a její hudební forma
	Výtvarná výchova modelování a prostorová tvorba
sekunda	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny středověku
	Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí
tercie	Informatika služby internetu
	Fyzika energie
	Výtvarná výchova kresba, malba, materiálové interpretace a dekorativní práce
kvarta	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova evropská integrace, globalizace
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk
	Zeměpis ochrana přírody v ČR

Vztah člověka k prostředí-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura Literatura
	Dějepis úvod do studia dějin, pravěk a starověk
	Občanská výchova naše škola, naše obec, kraj, vztahy mezi lidmi
	Fyzika látka a těleso, měření fyzikálních veličin
	Hudební výchova píseň a její hudební forma
	Výtvarná výchova kresba, malba, modelování a prostorová tvorba, materiálové interpretace a dekorativní práce
	Informatika digitální technika-počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony
sekunda	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny středověku
	Biologie biologie rostlin, biologie živočichů
	Výtvarná výchova kresba, grafika, písmo, materiálové interpretace a dekorativní práce
	Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, osobní bezpečí
tercie	Druhý cizí jazyk tematické okruhy, jednoduchá sdělení
	Informatika služby internetu
	Dějepis novověk
	Fyzika energie
	Biologie zdravý životní styl
	Výtvarná výchova kresba, malba, materiálové interpretace a dekorativní práce
kvarta	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Dějepis

	dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, globalizace
	Fyzika elektřina a magnetismus, zvuk
	Zeměpis ochrana přírody v ČR
	Výtvarná výchova kresba, materiálové interpretace a dekorativní práce

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Pokrytí v projektech:

- **Klimatický pobyt** určen pro: prima, tercie
- **Den Země** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Den jazyků** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta
- **Školní akademie, vánoční koncert** určen pro: prima, sekunda, tercie, kvarta

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení-integrace ve výuce

prima	Český jazyk a literatura literatura
	Občanská výchova vztahy mezi lidmi
	Informatika digitální technika - počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e - kniha, mobilní telefony, digitální technologie - bezdrátové technologie, navigační technologie, počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací, mobilní služby - operátoři, tarify
sekunda	Český jazyk a literatura literatura
	Anglický jazyk jednoduchá sdělení
	Informatika základy práce s dokumenty, základy služeb internetu, tvorba webových stránek, práce s informacemi
	Občanská výchova právní základy státu, principy demokracie
	Výtvarná výchova písmo
	Výchova ke zdraví zdravá výživa, prevence zneužívání návykových látek, základy sexuality

tercie	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace v běžném životě, tematické okruhy, jednoduchá sdělení
	Matematika základy statistiky
	Informatika textový editor, prezentace, služby internetu
	Občanská výchova zásady lidského soužití, lidská práva
kvarta	Anglický jazyk tematické okruhy
	Dějepis dějiny 20. století
	Občanská výchova právní základy státu, právní řád ČR, právo v každodenním životě, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Člověk a svět práce trh práce, zaměstnání, podnikání

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality-integrace ve výuce

prima	Občanská výchova vztahy mezi lidmi, majetek, vlastnictví
	Informatika digitální technika-počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e - kniha, mobilní telefony, digitální technologie - bezdrátové technologie, navigační technologie, počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, mobilní služby - operátoři, tarify
sekunda	Informatika seznámení s prostředím, základy práce s dokumenty, základy služeb internetu, tvorba webových stránek, práce s informacemi
	Občanská výchova naše vlast
	Výtvarná výchova písmo
	Výchova ke zdraví zdravá výživa
tercie	Český jazyk a literatura sloh
	Informatika textový editor, prezentace, služby internetu
kvarta	Český jazyk a literatura sloh
	Dějepis dějiny 20. století

	Občanská výchova právní řád ČR, globalizace
	Hudební výchova nahrávací technika

Fungování a vliv médií ve společnosti-integrace ve výuce

prima	Občanská výchova naše obec, kraj, domov a rodina
	Hudební výchova hudební nástroje v lidové hudbě
	Výtvarná výchova písmo
	Informatika digitální technika - počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e - kniha, mobilní telefony, digitální technologie - bezdrátové technologie, navigační technologie, počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, mobilní služby - operátoři, tarify

sekunda	Informatika základy práce s dokumenty, základy služeb internetu, tvorba webových stránek, práce s informacemi
	Občanská výchova kulturní život, právní základy státu, principy demokracie
	Hudební výchova hudební přehrávače a hudební nosiče
	Výtvarná výchova písmo
	Výchova ke zdraví prevence zneužívání návykových látek, rodina, základy sexuality

tercie	Druhý cizí jazyk tematické okruhy
	Informatika textový editor, prezentace, služby internetu
	Občanská výchova zásady lidského soužití, lidská práva

kvarta	Anglický jazyk tematické okruhy
	Občanská výchova právní základy státu, evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Hudební výchova nahrávací technika
	Člověk a svět práce trh práce, podnikání

Tvorba mediálního sdělení-integrace ve výuce

prima	Občanská výchova
-------	-------------------------

	naše obec, kraj
	Hudební výchova hudební nástroje v lidové hudbě, pěvecká a instrumentální uskupení
	Výtvarná výchova kresba, písmo
	Informatika digitální technika-počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, e - kniha, mobilní telefony, digitální technologie - bezdrátové technologie, navigační technologie, počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, mobilní služby - operátoři, tarify
sekunda	Informatika základy práce s dokumenty, základy služeb internetu, tvorba webových stránek, práce s informacemi
	Občanská výchova kulturní život
	Hudební výchova hudební přehrávače a hudební nosiče
	Výtvarná výchova písmo
tercie	Český jazyk a literatura sloh
	Anglický jazyk tematické okruhy
	Druhý cizí jazyk gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov
	Informatika textový editor, tabulkový kalkulátor, prezentace, služby internetu
kvarta	Český jazyk a literatura sloh
	Druhý cizí jazyk základní pravidla komunikace, jednoduchá sdělení, tematické okruhy, gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov
	Občanská výchova evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace
	Hudební výchova nahrávací technika
	Výtvarná výchova písmo

Poslední úprava Školního vzdělávacího programu byla realizována ze 2 důvodů:

1. V důsledku pandemické situace v letech 2020/2021 bylo nutné provést revizi stávajícího ŠVP.
2. Přijetím Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým změnil Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, s účinností od 1. 9. 2021. Změna se týkala především nového pojetí informatiky.

Tento upravený školní vzdělávací program byl projednán Pedagogickou radou dne 13. 10. 2021.

.....
ředitelka školy

Tento upravený školní vzdělávací program byl projednán Školskou radou dne 14. 10. 2021.

.....
předseda Školské rady

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia
(Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium)

Motivační název

„Řekni mi, a já zapomenu. Ukaž mi, a já si zapamatuji. Nech mne to dělat, a já pochopím.“
(čínské přísloví)

Předkladatel:

název Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková
školy organizace
REDIZO 600017451
IČ 00842745
adresa Františka Hajdy 1429/34, 700 30 Ostrava–Hrabůvka
školy
ředitelka Mgr. Šárka Staníčková

kontakty

telefon 596 711 829
e-mail kancelar@ghrabuvka.cz
www www.ghrabuvka.cz
Fax 597 579 090

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj
28. října 117, 702 18 Ostrava
tel.: 595 622 222

Účinnost poslední úpravy ŠVP

1. 9. 2021

.....
Mgr. Šárka Staníčková
ředitelka školy

